

ERHVERVSLIVETS EU- OG REGELFORUM

2. Anbefalingskatalog

22. juni 2020

Indholdsfortegnelse

Tema: GDPR.....	6
Opsummering af anbefalinger	9
GDPR 1: Etablering af et stående GDPR-kontaktudvalg for forbruger- og erhvervsorganisationer mv.....	9
GDPR 2: Behov for større gennemsigtighed om Datatilsynets praksis.....	9
GDPR 3: Udfordringer ved brug af cloud-tjenester	9
GDPR 4: Overførsel til 3. lande	9
GDPR 5: Lempelse af oplysningspligten når oplysninger behandles på baggrund af en henvendelse	10
GDPR 6: Minimumsgrænse for anmeldelse af simple databrud til Datatilsynet.....	10
GDPR 7: Tjeklister og vejledninger til kontrol af databehandlere	10
GDPR 8: Fastlæggelse af rollefordeling, når erhvervslivet er leverandør til det offentlige	10
GDPR 9: Behov for tjekliste og skabeloner som dokumentation for compliance.....	11
GDPR 10: Udvikling af SMV-koncept for efterlevelse af reglerne	11
GDPR 11: Behov for forhåndsbesked om virksomheders påtænkte behandlinger af persondata	11
GDPR 12: Uens fortolkning af reglerne for samtykke på tværs af myndigheder	11
GDPR 13: Behov for bedre sammenhæng mellem GDPR og finansiell EU-lovgivning	11
Tidlig interessevaretagelse.....	12
Opsummering af anbefalinger godkendt på mødet.....	14
TIV 1: Revision af byggevevareforordningen	14
TIV 2: Digital Finance	14
TIV 3: Cyber modstandsdygtighed i den finansielle sektor	14
TIV 4: En europæisk datastrategi	15
TIV 5: NIS Direktivet	15
TIV 6: Retail Payments Strategy for Europe.....	15
TIV 7: En anvendelig EU-taksonomi, der kan drive den bæredygtige omstilling fremad	15

TIV 9: Den kommende ændring af direktiv om ikke-finansiell rapportering (NFRD) skal sikre sammenhæng til internationale standarder, den finansielle rapportering generelt og til kravene i disclosure- og taksonomiforordningen til den finansielle sektor	16
TIV 10: Europæiske sorteringskriterier for affald	16
TIV 11: EU's retningslinjer for graduerede bidrag	16
TIV 12: Geoblocking revision.....	17
TIV 14: Den danske regering bør forholde sig kritisk til en udvidelse af adgangen til at bruge statsstøtte som erhvervs- eller industripolitisk instrument (drøftes)	17
TIV 15: Revidering af fusionslovgivningen for at tillade større fusioner (drøftes)	17
Anbefalinger godkendt forud for mødet via skriftlig proces.....	19
TIV 1a: Øget brug af cloud services i erhvervslivet	19
TIV 2a: Strategi for arbejdet med kunstig intelligens.....	22
TIV 3a: Skibsfartens inklusion i EU's kvotehandelssystem.....	27
TIV 4a: Innovation og digitalisering drevet af bedre regulering	31
TIV 5a: Nationale informationsportaler med bedre information og service til eksportvirksomheder	36
TIV 6a: Styrkelse af EU's cirkulære økonomi ved at fremme et indre marked for affaldsressourcer	41
TIV 7a: EU's SMV-definition	44
TIV 8a: Kommende EU-regler for landbrugsmaskiner og særlige køretøjer på havne må ikke virke begrænsende for færdslen med disse i Danmark.....	47
Implementeringsplaner.....	52
IMPL 2: Øgede indberetningskrav til Kommissionen for fødevarer virksomheder	53
IMPL 3: Reduktion af visse plastprodukters miljøpåvirkning	57
IMPL 4: Kræftdirektivet.....	61
IMPL 5: Varedirektivet.....	63
IMPL 6: Direktivet om digitalt indhold.....	66
IMPL 7a: New Deal for Consumers	69
IMPL 7b: New Deal for Consumers.....	71
IMPL 8: Urimelige handelspraksisser i fødevarerkæden (UTP-direktivet)	74
IMPL 9: Rekonstruktions- og insolvensdirektivet	76

IMPL 10: BRRD II	78
Nabotjek	85
NAT 1: Nabotjek af forbrugerrettighedsdirektivet	86
NAT 2: ATP-Godkendelse af køle- og frysetrailere	88
National lovgivning	90
NALO 1: Fortykningsmidler til patienter med dysfagi	91
NALO 3: Mulighed for sporadisk beskatning af bestyrelses honorarer	93
NALO 6: Afskaf kravet om spilbestyrer	94
NALO 7: Anbefaling til digitale forbedringer og engelske oversættelser i CVR	95
NALO 8: Synlig infoboks om cookies på virk.dk	100
NALO 9: Forenklet og fleksibel indberetning til SKAT af brug af fri telefon, fri bil mv. ..	102
NALO 10: Ensartethed og bedre muligheder for datagenbrug i de elektroniske udbudssystemer	104
NALO 11: Ændring af blanket om kontrollerede transaktioner til Skattestyrelsen – (blanket 05.021)	107
NALO 12: Næringsdeklaration for fødevarer som sælges fra detail til detail	109
Bilag: GDPR-anbefalinger	111
GDPR 1: Etablering af et stående GDPR-kontaktudvalg for forbruger- og erhvervsorganisationer mv.	112
GDPR 2: Behov for større gennemsigtighed om Datatilsynets praksis	115
GDPR 3: Udfordringer ved brug af cloud-tjenester	117
GDPR 4: Overførsel til tredjelande	120
GDPR 5: Lempelse af oplysningspligten når oplysninger behandles på baggrund af en henvendelse	124
GDPR 6: Minimumsgrænse for anmeldelse af simple databrud til Datatilsynet	127
GDPR 7: Tjeklister og vejledninger til kontrol af databehandlere	130
GDPR 8: Fastlæggelse af rollefordeling, når erhvervslivet er leverandør til det offentlige 132	
GDPR 9: Behov for tjekliste og skabeloner som dokumentation for compliance	134
GDPR 10: Udvikling af SMV-koncept for efterlevelse af reglerne	138
GDPR 11: Behov for forhåndsbesked om virksomheders påtænkte behandlinger af persondata	141

GDPR 12: Uens fortolkning af reglerne for samtykke på tværs af myndigheder	143
GDPR 13: Behov for bedre sammenhæng mellem GDPR og finansiell EU-lovgivning ...	145
Bilag til anbefaling GDPR 13	152
Bilag 2: Tidlig interessevaretagelses-anbefalinger	154
TIV 1. Revision af byggevareforordningen.....	155
TIV 2. Digital Finance.....	157
TIV 3. Cyber modstandsdygtighed i den finansielle sektor	159
TIV 4. En europæisk datastrategi.....	161
TIV 5. NIS Direktivet.....	163
TIV 6. Retail Payments Strategy for Europe.....	165
TIV 7. En anvendelig EU-taksonomi, der kan drive den bæredygtige omstilling fremad 167	
TIV 8. Fornyet strategi om finansiering af den bæredygtige omstilling mod et klimaneutralt EU i 2050	172
TIV 9. Den kommende ændring af direktiv om ikke-finansiell rapportering (NFRD) skal sikre sammenhæng til internationale standarder, den finansielle rapportering generelt og til kravene i disclosure- og taksonomiforordningen til den finansielle sektor.....	176
TIV 10. Europæiske sorteringskriterier for affald	181
TIV 11. EU's retningslinjer for graduerede bidrag.....	183
TIV 12. Geoblocking revision	185
TIV 14. Den danske regering bør engagere sig ift. at adressere udfordringer med unfair konkurrence fra tredjelande.....	187
TIV 15. Revidering af fusionslovgivningen for at tillade større fusioner.....	192

Tema: GDPR

Indholdsfortegnelse

Tema: GDPR.....	6
Opsummering af anbefalinger	9
GDPR 1: Etablering af et stående GDPR-kontaktudvalg for forbruger- og erhvervsorganisationer mv.....	9
GDPR 2: Behov for større gennemsigtighed om Datatilsynets praksis.....	9
GDPR 3: Udfordringer ved brug af cloud-tjenester	9
GDPR 4: Overførsel til 3. lande	9
GDPR 5: Lempelse af oplysningspligten når oplysninger behandles på baggrund af en henvendelse	10
GDPR 6: Minimumsgrænse for anmeldelse af simple databrud til Datatilsynet.....	10
GDPR 7: Tjeklister og vejledninger til kontrol af databehandlere	10
GDPR 8: Fastlæggelse af rollefordeling, når erhvervslivet er leverandør til det offentlige 10	
GDPR 9: Behov for tjekliste og skabeloner som dokumentation for compliance.....	11
GDPR 10: Udvikling af SMV-koncept for efterlevelse af reglerne	11
GDPR 11: Behov for forhåndsbesked om virksomheders påtænkte behandlinger af persondata	11
GDPR 12: Uens fortolkning af reglerne for samtykke på tværs af myndigheder	11
GDPR 13: Behov for bedre sammenhæng mellem GDPR og finansiel EU-lovgivning	11

Indledning til GDPR-tema

Mange danske virksomheder oplever, at de europæiske regler om databeskyttelse (GDPR) er komplicerede og omkostningstunge at efterleve. Det gælder for eksempel for frisøren eller håndværkeren, der savner klare retningslinjer for, hvornår de har gjort tilstrækkeligt for at sikre de oplysninger, som de opbevarer om deres kunder. Det gælder også for større virksomheder, som er vant til compliance-opgaven. Og for de mindre tech-virksomheder, der anvender data som en væsentlig del af deres forretning, og som efterspørger et klart fokus fra myndighederne på formålet med reglerne – nemlig at sikre bedre og mere effektiv beskyttelse af personoplysninger – frem for endeløs udfyldelse af dokumenter, som ikke skaber merværdi for hverken virksomheden eller for brugerne.

Fælles for de danske virksomheder er, at de ønsker at efterleve databeskyttelsesreglerne, og at de bruger store mængder ressourcer på at gøre netop det. Alligevel er de gang på gang i tvivl om, hvorvidt kontrollen af deres databehandlere er vidtgående nok, om en mail sendt til en forkert modtager skal anmeldes til Datatilsynet, eller om reglerne om sletning gælder for oplysninger, som personer selv henvender sig med, fx uopfordrede ansøgninger. Derfor er det afgørende for Erhvervslivets EU- og Regelforum, at vi i fællesskab med politikere og myndigheder får mindsket den store usikkerhed og skabt nogle klare retningslinjer for, hvornår og hvordan virksomhederne opererer indenfor lovgivningen – med reel beskyttelse af persondata som resultat.

Det er politikernes opgave at sørge for, at databeskyttelsesreglerne er så effektive og målrettede som muligt, så virksomhederne ikke spilder tiden på uforståelige erklæringer eller har unødvendigt store udgifter til advokatbistand.

Erhvervslivets EU- og Regelforum vil gerne kvittere for de seneste imødekomende meldinger fra justitsministeren om, at regeringen vil gøre det nemmere og mere enkelt for virksomhederne at efterleve GDPR. Forummet står klar til at bidrage, blandt andet ved at pege på relevante eksempler, hvor vejledning, regler eller kommunikation kan justeres eller gøres tydeligere. Vi vil også gerne kvittere for den konstruktive dialog, som vi i arbejdet har haft med Datatilsynet - og samtidig opfordre til, at repræsentanter for erhvervslivet løbende inddrages i tilsynets arbejde med at vejlede om databeskyttelsesreglerne.

Anbefalinger

Vi har i Erhvervslivets EU- og Regelforum identificeret fire områder, som vi mener, er væsentlige på vejen frem mod at gøre det nemmere for virksomhederne at være GDPR-compliant. Indenfor hvert område følger der en række konkrete anbefalinger til, hvordan nogle af virksomhedernes udfordringer kan imødekommes.

I forummet arbejder vi videre med GDPR, og vi vil arbejde på yderligere anbefalinger til, hvordan databeskyttelsesreglerne bliver nemmere at efterleve for virksomhederne.

For det *første* er det vigtigt, at myndighederne i højere grad fokuserer på formålet med reglerne og sætter en klar retning for, hvordan virksomhederne lever op til dette formål. Det betyder også, at der lægges et proportionalitetshensyn ned over myndighedernes tilsynspraksis, så det bliver de

egentlige databeskyttelsesinitiativer, der er det vigtige, frem for om skabeloner og erklæringer er udfyldt korrekt.

For det *andet* er der behov for se på virksomhedernes ansvar for data, herunder hvordan databehandlertaftaler kan gøres mere håndterbare i praksis samt på, om oplysningspligten kan lempes i de tilfælde, hvor personer selv henvender sig med ønsket om, at virksomheden opbevarer deres data.

For det *tredje* bør Datatilsynets vejledning være så konkret, at virksomhederne kan føle trygge i, at de lever op til reglerne. Dette indebærer tjeklister for efterlevelse og anvendelige skabeloner målrettet specifikke brancher.

For det *fjerde* findes der særligt på det finansielle område en række regler, som har modstridende hensyn, og som i praksis kolliderer. Dette efterlader tvivl og usikkerhed hos virksomheder, der gør en stor indsats for at være compliant i begge regelsæt, og kræver derfor afklaring hos myndighederne.

Erhvervslivets EU- og Regelforum ønsker at blive inddraget i myndighedernes arbejde med at følge op på anbefalingerne og opfordrer til, at alle nye tjeklister, vejledninger og øvrige tiltag bliver brugertestet hos relevante virksomheder. Samtidig vil vi opfordre til, at regeringen afsætter de nødvendige ressourcer til opgaveløsningen hos de berørte myndigheder.

Opsummering af anbefalinger

GDPR-arbejdsgruppe har udfærdiget 13 anbefalinger, som hermed fremlægges på 2. møde i Erhvervslivets EU- og Regelforum. Nedenfor er hver anbefaling sorteret under de områder, som arbejdsgruppen har identificeret. Anbefalingerne er præsenteret som korte opsummeringer, hvortil de fulde anbefalinger er vedhæftet som bilag 1 bagerst i anbefalingskataloget.

Område: Formål og proportionalitet

Myndighederne bør sætte en klarere retning for, hvordan man som virksomhed lever op til det bagvedliggende *formål* med reglerne fremfor at fokusere på snævre dokumentationskrav.

GDPR 1: Etablering af et stående GDPR-kontaktudvalg for forbruger- og erhvervsorganisationer mv.

I erhvervslivet er der opstået stor tvivl og bekymring om, hvad man må og ikke må i henhold til GDPR-reglerne.

Regelforum anbefaler, at regeringen opretter et stående GDPR-kontaktudvalg for forbruger- og erhvervsorganisationer mv, som faciliteres af Datatilsynet og Justitsministeriet, der afholder halvårslige møder med henblik på 1) at drøfte databeskyttelsesretlige problemstillinger og udfordringer, herunder fortolkningsmæssige, som erhvervslivet oplever, og for 2) at vidensdele, herunder i forhold til tendenser, nye tiltag, afgørelser mv.

GDPR 2: Behov for større gennemsigtighed om Datatilsynets praksis

Der mangler i dag gennemsigtighed omkring databeskyttelsesreglerne.

Regelforum anbefaler, at Datatilsynet fremadrettet offentliggør langt flere afgørelser, herunder også afgørelser vedrørende problemstillinger, der ikke nødvendigvis har principiel karakter og/eller vidererækkende betydning.

Område: Databehandlere og ansvar for data

Der er behov for generelt at se på virksomhedernes ansvar for data, herunder både bagatelgrænser ved anmeldelsespligt af databrud samt ansvaret for databehandlere og data, som virksomhederne modtager uopfordret.

GDPR 3: Udfordringer ved brug af cloud-tjenester

Databehandling i cloud-baserede tjenester udbydes i høj grad af store amerikanske virksomheder. Anvendelsen af disse tjenester rejser en række persondataretlige spørgsmål.

Regelforum anbefaler, at Datatilsynet kommer med en udmelding og udarbejder en vejledning om risikovurdering, kontrakts vilkår, sikring af overførselsgrundlag og kontrol af databehandler ved brug af cloud-baserede tjenester.

GDPR 4: Overførsel til 3. lande

I databeskyttelsesforordningen findes reglerne om "overførsel" af personoplysninger til tredjelande. Reglerne er komplicerede og svære at have med at gøre i praksis.

Regelforum anbefaler, at Datatilsynet forholder sig nærmere til begrebet "overførsel" og kommer med konkrete forslag til og eksempler på, hvordan sådanne overførsler lovligt kan finde sted, herunder også set i lyset af reglerne om oplysningspligt (artikel 13-14) og sikkerhed (artikel 32-36).

GDPR 5: Lempelse af oplysningspligten når oplysninger behandles på baggrund af en henvendelse

Den dataansvarlige påføres store omkostninger, som i mange tilfælde ikke står mål med det udbytte, som en registreret person – der selv henvender sig – har af at modtage nærmere underretning om, at der indsamles oplysninger om vedkommende.

Regelforum anbefaler, at det undersøges, om der med hjemmel i databeskyttelsesforordningen kan indføres en national undtagelse for så vidt angår de tilfælde, hvor indsamling af oplysninger om den registrerede sker ved, at den registrerede selv henvender sig til den dataansvarlige.

GDPR 6: Minimumsgrænse for anmeldelse af simple databrud til Datatilsynet

Mange simple databrud anmeldes til Datatilsynet, hvilket medfører store omkostninger for virksomhederne, der i mange tilfælde ikke er proportionalt med formålet.

Regelforum anbefaler, at der indføres en minimumsgrænse for anmeldelse af simple databrud til Datatilsynet, for at lette virksomhedernes håndtering af simple og klart afgrænsede databrud.

GDPR 7: Tjeklister og vejledninger til kontrol af databehandlere

Virksomheder føler sig usikre på, om de i dag lever op til reglerne om kontrol af databehandlere.

Regelforum anbefaler, at Datatilsynet udarbejder tjeklister og/eller vejledninger, som dataansvarlige kan bruge til kontrol af databehandlere. Dette vil skabe ensartethed på tværs af virksomheders kontrol- og dokumentationskrav og give virksomhederne en øget sikkerhed for, at de efterlever lovgivningen.

GDPR 8: Fastlæggelse af rollefordeling, når erhvervslivet er leverandør til det offentlige

I mange af de samarbejder, hvor private aktører er leverandører til det offentlige, er der uklarhed om, hvorvidt leverandøren har rolle som hhv. dataansvarlig eller databehandler, eftersom vurderingen varierer på tværs af kommuner og regioner.

Regelforum anbefaler derfor, at rollefordelingen i forbindelse med udveksling af personoplysninger, når erhvervslivet er leverandør til det offentlige, skal fremgå af lovgivningen.

Område: Vejledning

Der er behov for klarere og mere branchespecifik vejledning fra Datatilsynet med flere konkrete eksempler, herunder også skabeloner, som alle virksomheder kan benytte, i stedet for at disse skal købes af advokater.

GDPR 9: Behov for tjekliste og skabeloner som dokumentation for compliance

Mange virksomheder, der i praksis arbejder ambitiøst med databeskyttelse, bruger uforholdsmæssigt mange ressourcer, herunder store beløb til advokater, på at dokumentere deres indsats for stadig at være i tvivl om, hvorvidt dokumentationen er tilstrækkelig.

Regelforum anbefaler, at Datatilsynet i samarbejde med erhvervslivet udarbejder en afgrænset og letforståelig tjekliste over, hvilke dokumenter disse virksomheder bør have udfyldt for at efterleve GDPR, og at der vedlægges skabeloner til hvert dokumentationskrav.

GDPR 10: Udvikling af SMV-koncept for efterlevelse af reglerne

Mange små og mellemstore virksomheder (SMV'er) oplever, at det er svært at håndtere databeskyttelsesreglerne.

Regelforum anbefaler, at regeringen udvikler et koncept for SMV'ers efterlevelse af databeskyttelsesreglerne med en samlet vejledning og skabeloner rettet mod SMV'er, der alene behandler almindelige personoplysninger i deres forretning, så disse i højere grad efterlever databeskyttelsesreglerne.

GDPR 11: Behov for forhåndsbesked om virksomheders påtænkte behandlinger af persondata

Mange virksomheder er usikre på, om deres persondatatiltag er tilstrækkelige.

Regelforum anbefaler, at virksomhederne kan indhente forhåndsbesked om, hvorvidt deres initiativer er tilstrækkelige til efterlevelse af reglerne.

Område: Regelkollision og modstridende hensyn

Særligt indenfor den finansielle sektor er der modstridende hensyn mellem GDPR og bl.a. hvidvaskdirektivet, som kræver afklaring og større samarbejde mellem Datatilsynet og Finanstilsynet.

GDPR 12: Uens fortolkning af reglerne for samtykke på tværs af myndigheder

Det kan skabe usikkerhed hos virksomhederne, at der i dag er en uens fortolkning på tværs af myndigheder af, hvordan samtykke skal indhentes på nettet.

Regelforum anbefaler derfor, at håndhævelse af e-Privacy forordningen samles hos én myndighed.

GDPR 13: Behov for bedre sammenhæng mellem GDPR og finansielle EU-lovgivning

Regelforum anbefaler, at regeringen:

1. generelt arbejder for at skabe sammenhæng mellem GDPR og de regler i den finansielle særlovgivning, som stiller krav om, at finansielle virksomheder behandler persondata, og
2. specifikt arbejder for, at Det Europæiske Databeskyttelsesråd udsteder guidelines for samspillet mellem GDPR og hvidvaskreglerne på samme måde, som Det Europæiske Databeskyttelsesråd er på vej med guidelines for samspillet mellem GDPR og 2. betalings tjenestedirektiv (PSD2).

Tidlig interessevaretagelse

Oversigt over anbefalinger

Tidlig interessevaretagelse.....	12
Opsummering af anbefalinger godkendt på mødet.....	14
TIV 1: Revision af byggevareforordningen.....	14
TIV 2: Digital Finance.....	14
TIV 3: Cyber modstandsdygtighed i den finansielle sektor.....	14
TIV 4: En europæisk datastrategi.....	15
TIV 5: NIS Direktivet.....	15
TIV 6: Retail Payments Strategy for Europe.....	15
TIV 7: En anvendelig EU-taksonomi, der kan drive den bæredygtige omstilling fremad.....	15
TIV 9: Den kommende ændring af direktiv om ikke-finansiell rapportering (NFRD) skal sikre sammenhæng til internationale standarder, den finansielle rapportering generelt og til kravene i disclosure- og taksonomiforordningen til den finansielle sektor.....	16
TIV 10: Europæiske sorteringskriterier for affald.....	16
TIV 11: EU's retningslinjer for graduerede bidrag.....	16
TIV 12: Geoblocking revision.....	17
TIV 14: Den danske regering bør forholde sig kritisk til en udvidelse af adgangen til at bruge statsstøtte som erhvervs- eller industripolitisk instrument (drøftes).....	17
TIV 15: Revidering af fusionslovgivningen for at tillade større fusioner (drøftes).....	17
Anbefalinger godkendt forud for mødet via skriftlig proces.....	19
TIV 1a: Øget brug af cloud services i erhvervslivet.....	19
TIV 2a: Strategi for arbejdet med kunstig intelligens.....	22
TIV 3a: Skibsfartens inklusion i EU's kvotehandelssystem.....	27
TIV 4a: Innovation og digitalisering drevet af bedre regulering.....	31
TIV 5a: Nationale informationsportaler med bedre information og service til eksportvirksomheder.....	36
TIV 6a: Styrkelse af EU's cirkulære økonomi ved at fremme et indre marked for affaldsressourcer.....	41

TIV 7a: EU's SMV-definition	44
TIV 8a: Kommende EU-regler for landbrugsmaskiner og særlige køretøjer på havne må ikke virke begrænsende for færdslen med disse i Danmark.....	47

Opsummering af anbefalinger godkendt på mødet

En del af anbefalingerne om tidlig interessevaretagelse er præsenteret som korte opsummeringer, hvortil de fulde anbefalinger er vedhæftet som bilag 2 bagerst i anbefalingskataloget.

TIV 1: Revision af byggevareforordningen

Kommissionen vil lave en revision af Byggevareforordningen. Årsagen er verserende udfordringer med særligt standardiseringsprocessen og markedskontrollen. Derudover indgår revisionen også i Kommissionens Green Deal, og derfor må det forventes, at der kommer et helt andet fokus på bæredygtighed, hvilket åbner muligheder for danske virksomheder.

Regelforum anbefaler, at de danske myndigheder bør have fokus på – og afsætte ressourcer til – den kommende revision af Byggevareforordningen, der sætter rammerne for det indre marked for byggevarer.

TIV 2: Digital Finance

Kommissionen forventes at lancere en ny digital finansstrategi i slutningen af 2020. I den forbindelse er det væsentligt at understøtte digitalisering og innovation i EU's finansielle sektor, så de teknologiske muligheder udnyttes bedst muligt med henblik på at skabe vækst i hele Europa til gavn for borgere og virksomheder.

Regelforum anbefaler, at de danske myndigheder deltager aktivt i udarbejdelsen af den nye digital finansstrategi. Der bør støttes op om visionen i den overordnede datastrategi, om at styrke rammevilkår for datasamarbejde og datapartnerskaber B2B, G2B og B2G, om at fremme brugen af cloudservices og om at sikre øget fokus på standardiseringsarbejdet.

TIV 3: Cyber modstandsdygtighed i den finansielle sektor

Kommissionen forventes at lancere et forslag om at styrke operationel modstandsdygtighed for finansielle tjenesteydelser. På området er der i dag udfordringer i forhold til harmoniseringen af reglerne i EU. Der er derfor behov for fælles rammer for operationel modstandsdygtighed for finansielle tjenesteydelser.

Regelforum anbefaler, at de danske myndigheder deltager aktivt i udformningen af det kommende forslag om at styrke operationel modstandsdygtighed for finansielle tjenesteydelser. Nye regler bør følge en risikobaseret tilgang, som vil sikre, at rammen er fremtidssikret, og vil give virksomhederne den fleksibilitet, der er nødvendig for at tilpasse sig cyber- og teknologirisicienes stadigt skiftende karakter.

TIV 4: En europæisk datastrategi

EU-Kommissionen har offentliggjort en europæisk strategi for data (KOM (2020) 66), som skal understøtte udviklingen af en europæisk dataøkonomi til gavn for borgere og virksomheder i hele EU. Det er en barriere, at der i dag ikke findes en ensartet praksis for datadeling på tværs af EU. Bedre dataadgang og datadeling i den digitale økonomi skal baseres på gensidige fordele og standarder, så alle markedsdeltagere kan etablere nye og innovative forretningsmodeller.

Regelforum anbefaler, at regeringen sammen med øvrige nordiske lande bidrager aktivt til udmøntningen af Kommissionens strategi. Herunder særligt har fokus på at styrke rammevilkår for datasamarbejde og datapartnerskaber B2B, G2B og B2G, på at fremme brugen af cloudservices samt på at sikre øget fokus på standardiseringsarbejdet.

TIV 5: NIS Direktivet

Kommissionen har lagt op til en evaluering af direktivet om net- og informationssikkerhed (NIS-direktivet). Der er en række udfordringer med det eksisterende direktiv, heriblandt behovet for en større harmonisering i implementeringen på tværs af EU. Der opleves f.eks. en utilstrækkelig harmonisering i forhold til indberetning af cybersikkerhedshændelser til de nationale myndigheder, samt manglende henvisning til at tredjepartstjenesteudbydere kan deltage i EØS-aktiviteter.

Regelforum anbefaler, at regeringen deltager aktivt i evalueringen af direktivet, så der er en større grad af harmonisering og et højt niveau for beskyttelse af de samfundskritiske sektorer, så de sikres mod cyberangreb.

TIV 6: Retail Payments Strategy for Europe

Kommissionen forventes i 3. kvartal 2020 at fremlægge Retail Payments Strategy for Europe. Der er behov for at skabe et mere integreret europæisk marked for detailbetalinger, hvor løsninger kan anvendes på tværs af grænser, til fordel for både forbrugere og virksomheder. Betalinger er blevet strategisk vigtige for EU's suverænitet og økonomiske uafhængighed, og det er i stigende grad afgørende, hvor beslutningerne træffes, hvor data opbevares og hvor infrastrukturen er placeret.

Regelforum anbefaler, at regeringen bidrager aktivt til udarbejdelsen af Kommissionens strategi og arbejder for, at strategien skaber interoperabilitet og standardisering i betalingsinfrastrukturen, så løsninger i højere grad kan bruges på tværs af EU i sund konkurrence.

TIV 7: En anvendelig EU-taksonomi, der kan drive den bæredygtige omstilling fremad

Den nye 'EU-taksonomi' sætter rammerne for et nyt fælles klassificeringssystem, der identificerer hvilke økonomiske aktiviteter, der kan anses for at være miljømæssigt bæredygtige. Taksonomien er et afgørende instrument i at sikre, at investeringer dirigeres i retning af mere bæredygtige virksomheder og teknologier. Da der er tale om et nyt sæt regler og en hel ny måde at arbejde

med bæredygtighed på, er det vigtigt, at de høje ambitioner tænkes sammen i operationelt system. Det kan blive en stor hindring for fremdriften af den bæredygtige udvikling, hvis det bliver for vanskeligt og dyrt for økonomiske beslutningstagere at bruge taksonomien og dokumentere bæredygtighed.

Regelforum anbefaler, at regeringen støtter initiativet om en EU-taksonomi og at der i den tekniske udmøntning tages højde for at taksonomien skal kunne fungere i praksis og at den samtidig rummer de nødvendige incitamentsstrukturer.

TIV 9: Den kommende ændring af direktiv om ikke-finansiell rapportering (NFRD) skal sikre sammenhæng til internationale standarder, den finansielle rapportering generelt og til kravene i disclosure- og taksonomiforordningen til den finansielle sektor

Taksonomiforordningen og disclosureforordningen indeholder en række krav til finansielle virksomheders rapportering og offentliggørelse af bæredygtighedsrelaterede oplysninger. I forbindelse med den politiske aftale er det vedtaget, at en række oplysningskrav skal forankres i NFRD, hvilket har fremskyndet en revision af NFRD. Det er vigtigt at sikre, at disse krav i NFRD spiller sammen med de krav, der stilles til finansielle virksomheder i de nævnte forordninger. Endvidere er det vigtigt, at kravene spiller sammen med virksomhedernes andre rapporteringskrav, således at oplysningskravene samtænkes og sættes ind i den bredere sammenhæng, som NFRD omfatter

Regelforum anbefaler, at regeringen engagerer sig i debatten om, hvordan der skabes en mere ensartet europæisk (og global) rapporteringsramme under hensyntagen til eksisterende internationale standarder og initiativer.

TIV 10: Europæiske sorteringskriterier for affald

Genanvendelsesmarkedet er europæisk, og affald flyttes over grænser for at blive behandlet på specialiserede anlæg. Men affaldet sorteres uensartet i medlemsstaterne. Miljøøkonomiske effekter vil øges, hvis affaldsstrømmene er mere ensartede på det europæiske genanvendelsesmarked, for med større ensartede affaldsmængder er der basis for investeringer. Der kan blive bedre mulighed for at teknologiinnovere mhp. at højne kvaliteten i genanvendelsen, i stedet for at teknologispredde mhp. at imødekomme behovet for at sortere på mange forskellige affaldsstrømme.

Regelforum anbefaler, at regeringen aktivt støtter Kommissionens overvejelser om at udarbejde europæiske sorteringskriterier for affald og arbejder for, at dette sker i 8. miljøhandlingsprogram.

TIV 11: EU's retningslinjer for graduerede bidrag

EU har sat nye krav til producentansvarsordninger for emballage, elektronisk og elektrisk udstyr, biler og batterier. Et væsentligt nyt krav er, at der skal skabes sammenhæng mellem en

virksomheders miljøperformances og omkostninger. Således har EU lanceret retningslinjer for, hvordan en virksomhed skal betale mere til producentansvarssystemet, hvis de fx har en ikke-genanvendelige emballage i forhold til, hvad de skal betale for en genanvendelige emballage. Skal retningslinjerne for betaling drive omstilling så effektiv som muligt, er der behov for en harmonisering, som EUs vejledende retningslinjer ikke kan sikre.

Regelforum anbefaler, at regeringen arbejder for at EU ophører deres retningslinjer for betaling til producentansvarssystemer til en retsakt og dermed harmoniserer retningslinjerne mhp. at sikre det største mulige omstillingstryk på den cirkulære økonomi.

TIV 12: Geoblocking revision

Geoblockingforordningen skal evalueres inden udgangen af 2020. En leveringspligt vil være ekstremt byrdefuld for særligt SMV'er og den vil flytte e-handlen til EU-landene med den laveste moms til skade for beskæftigelse og statskassen i lande som Danmark med høj moms.

Regelforum anbefaler, at regeringen arbejder for at evalueringen ikke fører til en leveringspligt, at byrder mindskes, at incitamentet til momsarbitrage minimeres og at der i forbindelse med evalueringen gennemføres en vurdering af konsekvenserne for virksomhederne, særligt SMV'er.

TIV 14: Den danske regering bør forholde sig kritisk til en udvidelse af adgangen til at bruge statsstøtte som erhvervs- eller industripolitisk instrument (drøftes)

I det seneste års tid er der opstået et nyt tysk-fransk samarbejde med særligt fokus på fremtidens europæiske industripolitik, hvor der lægges op til en langt højere grad af statsstøtte og statseje af virksomheder. Danmarks økonomi er ikke baseret på stor og tung industri, men er tværtimod baseret på åbne handelsforhold, hvilket den tysk-franske linje kan sætte under pres. Dertil kommer det forhold, at der er større økonomisk mulighed i større lande for at give statsstøtte.

Regelforum anbefaler, at regeringen forholder sig kritisk til en udvidelse af adgangen til at bruge statsstøtte som erhvervs- eller industripolitisk instrument. I de tilfælde hvor statsstøtte bruges skal de almindelige balanceprincipper benyttes.

TIV 15: Revidering af fusionslovgivningen for at tillade større fusioner (drøftes)

I det seneste års tid er der opstået et nyt tysk-fransk samarbejde med særligt fokus på fremtidens europæiske industripolitik, som et svar på stigende global konkurrence. Med Storbritanniens udtræden af EU vil den tysk-franske linje i højere grad stå uimodsagt. Det øger risikoen for en

lempelse af EU's konkurrencepolitik, herunder fusionskontrollen, som middel til at skabe såkaldte 'European Champions'.

Regelforum anbefaler, at regeringen anlægger en kritisk linje overfor ønsket om at revidere fusionslovgivningen for at tillade større fusioner, end det er muligt under de gældende regler. Der skal bibeholdes en fleksibilitet til at diskutere markedsdefinitioner, men der bør ikke gennemføres generelle undtagelser, ændringer i beslutningsprocedurer eller andre tiltag der grundlæggende undergraver den eksisterende konkurrencelovgivning på området.

Anbefalinger godkendt forud for mødet via skriftlig proces

En del af anbefalingerne for tidlig interessevaretagelse blev godkendt via skriftlig proces forud for mødet. De fulde anbefalingstekster for disse anbefalinger fremgår nedenfor.

TIV 1a: Øget brug af cloud services i erhvervslivet

TIV 1a: Øget brug af cloud services i erhvervslivet	
Opsummering af forslag	<p>Det er positivt, at Kommissionen har sat cloud services på dagsordenen i sin "strategy for data", som en forudsætning for den infrastruktur, der skal understøtte mere effektiv anvendelse af data og kunstig intelligens. Kommissionen anerkender endvidere, at der stadig eksisterer en række barrierer på området før virksomhederne til fulde kan udnytte teknologien. Det drejer sig blandt andet om følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Der er uklarhed omkring cloud service udbydernes compliance med EU krav om databeskyttelse. Fx kravene til lokation af data (især ift. indenfor/udenfor EU). • Kravene om inspektion og revision af cloududbyderen er vanskelige at leve op til i dag. • Kravene til godkendelse af/information om nye underleverandører er vanskelige at leve op til, fordi dette harmonerer dårligt med eksisterende cloudforretningsmodeller. <p>Derfor bør regeringen støtte arbejdet for at sikre gode rammevilkår for anvendelsen af cloud services, for derved at understøtte EU-Kommissionens strategi om øget anvendelse af kunstig intelligens. Det sker bla. ved at udarbejde standardkontraktvilkår for cloud services og derved sikre brugerne bedre mulighed for at efterleve kravene til cloud services.</p> <p>Det anbefales derfor, at regeringen foreslår Kommissionen et eftersyn af, om cloud reguleringen er tidssvarende eller der er behov for tilpasning i lyset af de udfordringer, der eksisterer på markedet i dag. Dette kan fx ske i forbindelse med Kommissionens arbejde med at udarbejde en konsolideret "cloud rulebook", som en del af den digitale strategi for data.</p>
Problem	<p>En "cloudservice" er en service leveret ved hjælp af cloudcomputing. Dvs. en model, der tillader let tilgængelig on demand netværksadgang til en fælles pulje af konfigurerbare computerressourcer, som hurtigt kan leveres og idriftsættes med et minimum af administration eller interaktion med leverandøren. Servicen kan leveres enten som, public, private, hybrid, shared eller community cloud.</p>

	<p>Adgang til en digital cloud infrastruktur, er en forudsætning for, at virksomhederne kan udnytte potentialet ved kunstig intelligens og analyse af store mængder data. Derfor er cloud teknologi et væsentligt rammevilkår for den videre digitale udvikling i Danmark og Europa. Regelsættet på fx det finansielle område er omfattende og kompliceret og kan være en hæmsko for de finansielle virksomheder i forhold til kunne anvende cloud services.</p> <p>Derudover er markedet for public cloud services pt. domineret af en række ikke-europæiske selskaber, der i høj grad selv dikterer kravene for adgang til og brug af deres ydelser via deres standardbetingelser. Det vil sige, at kunden, som stadig har ansvaret for den outsourcete ydelse, kan have vanskeligt ved at sikre sig compliance med de nuværende regler. Dette kan bla. afhjælpes ved at udvikle standard kontraktvilkår, som de ikke-europæiske cloud service udbydere også er forpligtede til at følge, så der skabes ens konkurrencevilkår på markedet for cloud services.</p> <p>Derudover er følgende problemstillinger endnu ikke fuldt adresseret:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kravene om inspektion og revision af cloududbyderen er vanskelige at leve op til i dag og bør tilpasses Herunder kravene om fysisk inspektion og revision, som i et moderne datacenter giver begrænset mening qua allerede gældende revisionserklæringer og certificeringer. • Kravene til godkendelse af/information om nye underleverandører er vanskelige at leve op til, fordi dette harmonerer dårligt med eksisterende cloudforretningsmodeller. <p>Derfor kan Kommissionen med fordel igangsætte et eftersyn af, om cloud reguleringen gør det muligt at håndtere de eksisterende problemstillinger for alle typer cloud services på det europæiske marked i forbindelse med udarbejdelsen af den foreslåede "Cloud rulebook" i 2022.</p>
<p>Berørt EU-regulering</p>	<p>Det er en del af EU-Kommissionens "A European strategy for data" at sikre virksomhederne adgang til konkurrencedygtige, sikre og fair europæiske cloud services. Kommissionen lægger op til at samle et rammeværk omkring al regulering af cloud services i en "cloud rulebook" senest i Q2 2022.</p> <p>GDPR har relevans for det samlede erhvervsliv. Derudover er bla. EBA's guidelines for outsourcing og kravene til outsourcing i Solvens II-forordningen, Solvens II-direktivet relevante for den finansielle sektor.</p>

	<p>Kommissionen har som en del af sin Fintech plan igangsat et arbejde med at udvikle fælles standardkontraktsvilkår til cloud udbydere, for at sikre europæiske virksomheder et bedre forhandlingsudgangspunkt, når de indgår i forhandlinger med de store cloud udbydere. Dette arbejde forventes færdiggjort i 2020.</p> <p>Derudover har EIOPA netop vedtaget nye retningslinjer for cloud outsourcing for forsikrings- og pensionsbranchen, som træder i kraft den 1. januar 2021.</p>
Berørt dansk lovgivning	Lov om finansiel virksomhed og outsourcing bekendtgørelsen.
Berørte virksomheder	Alle virksomheder, der anvender cloud services til hele eller dele af deres it-drift, herunder den finansielle sektor.
Begrundelse	Dansk erhvervsliv er afhængig af en digital infrastruktur, der kan skaleres, for at kunne udnytte de nye teknologiske muligheder ved bla. kunstig intelligens og analyse af store mængder data. Det betyder, at der er behov for klare regulatoriske rammer og behov for bedre redskaber til kontraktuelt at kunne håndtere det fælles ansvar der eksisterer mellem alle cloud service udbydere og virksomheder, der anvender cloud services.
Forventede konsekvenser for erhvervslivet	<p>Der er risiko for at rigide regler for anvendelse af cloud services og vanskeligheder med at finde leverandører, der er villige til at efterleve kravene i fx den finansielle lovgivning, vil medføre at dansk erhvervsliv ikke får udnyttet potentialet i teknologien omkring cloud services og kunstig intelligens.</p> <p>Det vil i sidste ende risikere at forringe dansk erhvervslivs konkurrenceevne og produktivitetsudvikling betydeligt.</p>
Økonomiske konsekvenser	Se ovenfor
Anbefaling	Det anbefales, at der fra dansk side arbejdes for et eftersyn af cloud reguleringen i forbindelse med udarbejdelsen af den kommende cloud rule book, for at sikre at reguleringen skaber de bedst mulige vilkår for erhvervslivets anvendelse af teknologien. Derudover foreslås det, at regeringen støtter op om, at der sammen med erhvervslivet udarbejdes best practices for fx tilsyn med cloud services og exitstrategier for at styrke branchens anvendelse af teknologien.
Særlige hensyn	
Igangværende dansk indsats	<i>Ingen.</i>
Yderligere oplysninger	
Ministerium	Erhvervsministeriet

TIV 2a: Strategi for arbejdet med kunstig intelligens

TIV 2a: Strategi for arbejdet med kunstig intelligens	
Opsummering af forslag	<p>Kommissionen har med sin nye digitaliseringsstrategi lanceret en ambitiøs plan for at sikre at EU til fulde kan udnytte potentialet ved kunstig intelligens. Fra dansk side ses der positivt på Kommissionens ambitiøse plan om at sikre klare rammer for etisk, troværdig kunstig intelligens, der beskytter borgernes rettigheder og samtidig sikrer virksomhederne mulighed for at udnytte de mange muligheder der ligger i teknologien. Kunstig intelligens skal reguleres, men på en afbalanceret og risikobaseret måde. Regeringen bør derfor arbejde for at den kommende EU-regulering på området først og fremmest fokusere på at regulere teknologien, der hvor der er en reel risiko og undgå detailregulering. Der bør fra dansk side arbejdes for:</p> <ul style="list-style-type: none"> at reguleringen bliver risikobaseret og proportional, så almindelige RPA-processer (robot automatiserings-processer), der ikke udgør nogen eller meget lav risiko for forbrugerne, ikke rammes af unødvendige skrappe krav og kravene i reguleringen afspejler den reelle risiko ved teknologien. at der tages højde for eksisterende regulering, før der skrives til nye lovgivningstiltag. at unødvendig detailregulering undgås. at sikre adgang til data af høj kvalitet, som er en forudsætning for at øge anvendelsen og mulighederne for kunstig intelligens – derfor bør der arbejdes strategisk med samarbejdet mellem private virksomheder og offentlige myndigheder, der ligger inde med store mængder relevante datasæt, samt rammerne for brug af disse. at der i lovgivningen sikres fokus på privacy and security by design at der er fokus på om rammerne for produktsikkerhed og produktansvar dækker brugen af kunstig intelligens. <p>AI-reguleringen holdes på et horisontalt niveau og ikke sker i forskellige særreguleringer vertikalt. Bliver reguleringen vertikal risikerer virksomhederne at mødes med forskellig regulering til AI alt efter, hvilken sektor/branche, som deres produkter falder ind under.</p>
Problem	Kunstig intelligens er et vidt begreb, der dækker bredt fra algoritmer, der understøtter almindelige automatiserings-processer, til neurale netværk, der kan simulere menneskelig kognition.

Kunstig intelligens er så nyt, at Kommissionen stadig er i gang med at udvikle sin politik for området. Aspekter af teknologien er dækket af gældende lovgivning i GDPR, men selve udviklingen, kravene til og i et vist omfang brugen af kunstig intelligens er ikke reguleret. Kommissionens fokus har derfor indtil videre været rettet mod etiske overvejelser omkring brugen af teknologien, og reguleringen er i første omgang "soft law" i form af retningslinjer for etisk brug af kunstig intelligens. Det samme gælder nationalt, hvor Finanstilsynet har publiceret en vejledning om superviseret brug af machine learning, som er et katalog over overvejelser, virksomhederne bør gøre sig i forbindelse med brug af teknologien.

Kommissionen lancerede i foråret 2019 etiske retningslinjer for brug af kunstig intelligens, som forventes endeligt offentliggjort primo 2020. Retningslinjerne er søgt operationaliseret i en checkliste med en række krav, som virksomhedernes brug af AI skal leve op til.

I mange brancher er almindelige sagsbehandlingsprocesser i vidt omfang automatiserede ved hjælp af softwareroboter. Det er typisk støttesystemer, der understøtter sagsbehandlingen og derfor ikke udgør nogen risiko for forbrugerne. Disse processer er i høj grad uproblematisk, men risikerer at blive omfattet af begrebet kunstig intelligens, hvis det defineres bredt. Det vil indebære at de almindelige automatiserings-processer i selskaberne risikerer at blive omfattet af bla. øgede governance krav, selvom risikoen ved disse systemer er meget lav eller ikke-eksisterende – med større administrative byrder til følge. Tilgangen til regulering af kunstig intelligens bør derfor fokusere på de systemer og applikationer, der er en reel risiko ved.

Adgang til data og datadeling er essentielt for at kunne udvikle og forbedre AI-systemer. Derfor giver det god mening at styrke mulighederne for partnerskaber om deling af data mellem virksomheder eller mellem virksomhederne og det offentlige, hvor data enten er anonymiserede eller hvor der kan ske digital udveksling af data, med samtykke eller anden behandlingshjemmel. I denne sammenhæng ligger offentlige institutioner inde med vigtige datakilder på grund af antallet af relevante datasæt og kvaliteten af disse. Effektiviteten af algoritmer afhænger i høj grad af kvaliteten, nøjagtigheden og fuldstændigheden af de tilgængelige data. Fra et forsikringsperspektiv kan adgang til granulære data fra flere kilder føre til en mere præcis prisfastsættelse, bedre svindel efterforskning, sænkning af omkostnings-margener og forbedrede tjenester til kunderne. Tekniske krav såsom interoperabilitet og standardisering af data bør derfor adresseres.

Berørt EU-regulering	EU-Kommissionen har netop offentliggjort sin hvidbog for arbejdet med regulering af kunstig intelligens. Her lægger Kommissionen op til at regulere brugen af kunstig intelligens både i forhold til indholdsmæssige krav, governance krav og produktsikkerhedskrav. GDPR.
Berørt dansk lovgivning	Produktsikkerhedsloven
Berørte virksomheder	Hele den finansielle sektor samt en stor del af det øvrige danske erhvervsliv.
Begrundelse	En fælles europæisk afbalanceret regulering af brugen af kunstig intelligens er vigtig for at muliggøre det potentiale teknologien rummer for øget innovation og effektivisering. Det er samtidig vigtigt at undgå særregulering i de enkelte medlemsstater og fragmentering af det indre marked på området.
Forventede konsekvenser for erhvervslivet	Der er et stort vækstpotentiale i brugen af kunstig intelligens indenfor rigtige mange sektorer i det danske erhvervsliv. AI-reguleringen bør holdes på et horisontalt niveau og så der ikke skabes forskellige særreguleringer vertikalt. Bliver reguleringen vertikal risikerer virksomhederne at mødes med forskellig regulering til AI alt efter, hvilken sektor/branche, som deres produkter falder ind under. Detaljeret regulering af kunstig intelligens, vil medføre flere administrative byrder og kan have negative effekter for både erhvervslivet og forbrugerne – i form af mindre økonomisk effektivitet og mindre innovation på området.
Økonomiske konsekvenser	Se ovenfor.
Anbefaling	<p>Det anbefales, at der fra dansk side arbejdes for at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • sikre, at reguleringen bliver risikobaseret og proportional, så almindelige RPA-processer (robot automatiserings-processer), der ikke udgør nogen eller meget lav risiko for forbrugerne, ikke rammes af unødvendige skrappe krav og kravene i reguleringen afspejler den reelle risiko ved teknologien. • sikre, at der tages højde for eksisterende regulering, før der skrides til nye lovgivningstiltag. • unødvendig detailregulering undgås. • sikre adgang til data af høj kvalitet, som er en forudsætning for at øge anvendelsen og mulighederne for kunstig intelligens – regeringen bør igangsætte en fokuseret indsats for at sikre tilgængeligheden af relevante offentlige data og styrke mulighederne for partnerskaber med offentlige myndigheder omkring til deling af data, hvor data enten er anonymiserede eller hvor der kan ske digital udveksling af data, med samtykke eller anden behandlingshjemmel. • der er fokus på om rammerne for produktsikkerhed og produktansvar dækker brugen af kunstig intelligens.

	<ul style="list-style-type: none"> • sikre AI-reguleringen holdes på et horisontalt niveau og ikke sker i forskellige særreguleringer vertikalt. Bliver reguleringen vertikal risikerer virksomhederne at mødes med forskellig regulering til AI alt efter, hvilken sektor/branche etc, som deres produkter falder ind under.
<p>Særlige hensyn</p>	<p>Danmarks styrkeposition indenfor data etik. I Danmark er der allerede lagt et grundlæggende arbejde med etiske retningslinjer og krav til virksomhederne.</p> <p>AI-hvidbogen lægger også op til, at der etableres en ny frivillig mærkningsordning, som produkter, der ikke kategoriseres som højrisikoanvendelse, kan anvende. Det opfordres til, at man på europæisk niveau tænker ansvarlig data- og teknologianvendelse og it-sikkerhed sammen, når der overvejes at introducere nye mærker indenfor det digitale område. Dvs. at man ikke vælger at introducere et særskilt AI-mærke, og måske senere et dataetikmærke og et it-sikkerhedsmærke i EU-regi, men etablerer et mærke, der dækker it-sikkerhed og ansvarlig dataanvendelse. Det er ambitionen at indhente danske erfaringer på området, som kan spilles ind på europæisk niveau. Det er derfor ikke ambitionen, at det danske mærke nødvendigvis skal eksistere om 10 år, men at det kan have banen vejen for et europæisk mærke. Det samme gælder forsikrings- og pensionsbranchen, der er i færd med at implementere egne dataetiske principper. Dette arbejde kan understøtte ansvarlig anvendelse af kunstig intelligens.</p> <p>Det er vigtigt at sikre transparens og forbrugernes rettigheder, når der anvendes algoritmer der kan have konsekvenser for denne gruppe. Samtidig er det væsentligt at få balanceret hensynet til forbrugerne med hensynet til beskyttelse af virksomhedernes forretningshemmeligheder, herunder kode og opbygning af anvendte algoritmer.</p> <p>Regeringen bør derudover sikre, at der på europæisk niveau er fokus på arbejdstagerrettigheder i relation til det videre arbejde med kunstig intelligens.</p>
<p>Igangværende dansk indsats</p>	<p>Finanstilsynet har offentliggjort retningslinjer for brug af superviseret machinelearning. Den tidligere regering offentliggjorde en national strategi for kunstig intelligens i 2019. Det er forslagsstillerens forståelse at regeringen arbejder på at beslutte om den skal videreføres.</p> <p>Sikker Digital har derudover netop udgivet en vejledning om tiltag til at sikre brugen af kunstig intelligens til danske virksomheder og myndigheder.</p> <p>I forhold til adgang til data, er grunddataprogrammet hjørnестenen i at sikre gennemførelsen af PSI-direktivet.</p>

Yderligere oplysninger	
Ministerium	Erhvervsministeriet og Finansministeriet (Digitaliseringsstyrelsen).

TIV 3a: Skibsfartens inklusion i EU's kvotehandelssystem

TIV 3a: Skibsfartens inklusion i EU's kvotehandelssystem	
Opsummering af forslag	<p>Europa-Kommissionen har foreslået at udvide EU's CO₂-kvotehandelssystem – det såkaldte EU ETS – til skibsfarten. Hvis skibsfarten bliver inkluderet i EU ETS, bør den danske regering arbejde for, at den konkrete model:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er flagneutral • Belønner frontløberne • Har en global FN-model som mål • Allokerer provenuet til dekarbonisering af skibsfarten
Problem	<p>Som en del af Europa-Kommissionens præsentation af den europæisk grøn pagt blev det annonceret, at Kommissionen vil fremsætte lovforslag om, at skibsfarten inkluderes i EU's kvotehandelssystem (EU ETS). Forslaget forventes fremlagt senest sommeren (Q2) 2021. En model for løsningen er under udarbejdelse.</p> <p>EU ETS omfatter i dag energisektoren, den landbaserede industri samt luftfarten. Lidt forsimplet betyder det, at de omfattede industrier skal indlevere kvoter (udledningstilladelser) svarende til deres årlige udledninger. Kvoterne, der kan handles mellem de involverede industrier, bliver løbende reduceret i antal for at nedbringe de samlede udledninger i EU.</p> <p>Skibsfarten har siden 2018 overvåget, indrapporteret og verificeret data for CO₂-udledningen for transport til og fra en EU-havn samt søtransport mellem EU-havne (MRV-forordningen). Det er forventningen, at denne rapportering vil danne grundlag for skibsfartens inklusion i EU ETS. Forslaget vil således have konsekvenser for de af verdensflådens skibe, der sejler gods til og fra EU eller transporterer det inden for EU.</p> <p>Skibsfarten er et globalt erhverv, som hver dag fragter varer verden rundt. International skibsfart er omfattet af global regulering, der vedtages i FN's Internationale søfartsorganisation, IMO. IMO har vedtaget en klimastrategi med bindende mål, som er ved at blive omsat til internationalt gældende regulering.</p> <p>Den situation bør EU medvirke til drage mest mulig fordel af og bidrage til at sikre en effektiv global håndtering af klimaudfordringerne på lige konkurrencevilkår. Hvis der skal introduceres en markedsbaseret mekanisme for skibsfarten i stil med et kvotehandelssystem, bør det være i form af et internationalt tiltag</p>

	<p>og på et tidspunkt, hvor nye brændstoftyper er tilgængelige og kan sikre en reel transition væk fra fossile brændsler.</p> <p>Global regulering via IMO giver ens konkurrencevilkår. Desuden er de globale udledninger fra skibsfarten 6 gange større end den udledning, der er knyttet til skibsfarten til, fra og indenfor EU. Her er således en mulighed for EU for at påtage sig rollen som international leder i håndteringen af klimaudfordringen.</p> <p>Skibsfarten har med IMO's klimastrategi forpligtiget sig til at halvere den samlede udledning i 2050 sammenlignet med 2008 – uanset vækst i fragtmængderne – og hurtigst herefter reducere udledningen til nul. Inklusion af skibsfarten i EU ETS vil ikke bidrage til dette mål. Kvotehandling med andre sektorer risikerer at flytte fokus fra reelle reduktioner til kvotehandling. Afhængig af kvoteprisen, så kan opkøb af kvoter være en bedre økonomisk løsning for nogle rederier fremfor at investere i teknologiske tiltag, der nedbringer udledningen.</p> <p>Desuden er det uklart, hvorledes EU ETS skal håndhæves overfor skibe fra ikke EU-medlemslande. Hvis skibe med flag fra ikke EU-medlemslande er undtaget eller undviger reglerne uden konsekvens, så vil der være risiko for, at fragten flytter til disse skibe og dermed er der risiko for karbonlækage.</p>
Berørt EU-regulering	<p>Den eksisterende EU ETS forordning vil antagelig skulle revideres, ligesom det kan være relevant at ændre forordningen om overvågning, rapportering og verifikation af CO₂-emissioner fra søtransport (MRV):</p> <p>https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/?uri=CELEX:32015R0757</p>
Berørt dansk lovgivning	<p>Der eksisterer i dag dansk lovgivning, som vil blive berørt af skibsfartens inklusion i EU ETS:</p> <p>https://ens.dk/ansvarsomraader/co2-kvoter/love-og-regler-co2-kvoteordningen</p>
Berørte virksomheder	<p>Alle danske rederier med skibe, som anløber en havn indenfor EU, vil være omfattet. Hvis EU ETS for skibsfarten etableres på basis af den omtalte rapporteringsforpligtigelse (MRV-forordningen) vil kun skibe over 5.000 bruttotonnage være omfattet.</p>
Begrundelse	<p>Da et forslag er programsat til senest sommeren 2021, vil de bedste muligheder for at få et dansk aftryk på den endelige model være nu mens Europa-Kommissionen udarbejder en model. Derfor vil det være relevant at udøve tidlig interessevaretagelse. Dertil skal</p>

	lægges, at Danmark er verdens femte største søfartsnation og derfor har betydelige erhvervsinteresser på spil.
Forventede konsekvenser for erhvervslivet	Den konkrete udformning af modellen for inklusion af skibsfarten i ETS vil afgøre, hvordan dansk skibsfart vil blive påvirket sammenlignet med andre europæiske søfartsnationer. Grundet den potentielt store byrde og indflydelse på international konkurrence for danske og europæiske rederier, bør det endelige forslag underkastes en grundig konsekvensanalyse. Der bør rettes særligt fokus på konsekvenserne for SMV'er indenfor rederibranchen for hvem kvotehandel vil være en væsentlig administrativ byrde. Endelig bør der også skeles til om nærskibstrafikken (intra EU-trafik) rammes hårdere end rederier, der kun sjældent sejler til EU havne.
Økonomiske konsekvenser	Kvotehandling vil medføre øgede administrative og økonomiske omkostninger for skibsfarten, hvilket vil være ens alle rederier. Især mindre rederier kan risikere at skulle hyre firmaer, der har kompetencer indenfor kvotehandel, for at kunne efterleve reglerne for kvotehandel. Skibe fra store dele af verden og under mange forskellige flag, både fra EU-medlemslande og ikke-medlemslande, anløber europæiske havne. Hvis ETS kommer til at omfatte skibe, der har flag fra et EU-medlemsland, vil det føre til ulige konkurrencevilkår.
Anbefaling	Hvis EU's kvotehandelssystem udvides til at omfatte søfart, er der flere forhold, som den danske regering bør sikre står centralt: <ul style="list-style-type: none"> • Der skal være lige konkurrencevilkår, hvilket betyder, at ordningen også skal omfatte skibe, der ikke har flag fra et EU-medlemsland. • Systemet skal belønne de skibsejere, der allerede har investeret i at reducere deres udledninger, så incitamentet til at indgå i forsknings- og innovationsprojekter fastholdes eller intensiveres. • Det bør være et eksplicit mål med inklusionen af skibsfarten i EU's kvotehandelssystem at bane vejen for etableringen af en international markedsbaseret foranstaltning for skibsfarten for eksempel en CO₂-afgift. Udover hensynet til ens konkurrencevilkår, så er de globale udledninger fra skibsfarten 6 gange større (baseret på MRV data) end den udledning, der er knyttet til skibsfarten til, fra og indenfor EU. Her er således en mulighed for EU for at påtage sig rollen som international leder i håndteringen af klimaudfordringen. • Endelig bør et provenu fra en inklusion af skibsfarten i EU's kvotehandelssystem benyttes til at sætte ekstra skub i

	omstillingen af skibsfart til nye bæredygtige alternative brændstoffer og til optimering af hele logistikkæden f.eks. nedbringelse af ventetiden i havnene.
Særlige hensyn	
Igangværende dansk indsats	Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet følger sagen som del af arbejdet med den europæiske grønne pagt, men der er ikke konstateret en særskilt ministeriel indsats i forhold til inklusion af skibsfarten i EU ETS.
Yderligere oplysninger	
Ministerium	Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet og Erhvervsministeriet.

TIV 4a: Innovation og digitalisering drevet af bedre regulering

Opsummering af forslag	<p>Innovation og digitalisering skaber vækst og nytænkning.</p> <p>Omkring 70 pct. af erhvervsreguleringen i Danmark stammer fra Bruxelles. Hvis danske og europæiske virksomheder skal stå stærkt i den globale konkurrence, er der brug for en samlet EU-strategi.</p> <p>Danmark har en række erfaringer med at drive innovations- og digitaliseringsdagsordenen ud fra en bedre regulerings vinkel, som vi med stor fordel kan dele med EU. Der ser samtidig ud til at være et åbent vindue for dagsordenen, hvor den nye EU-Kommission både har forpligtet sig til den grønne omstilling og betoner vigtigheden af bedre regulering: To vigtige danske mærkesager.</p> <p>Derfor er det essentielt, at innovationsvenlig og digitaliseringsklar regulering bliver en høj prioritet for en ny Kommission. Dette bør også medføre bedre håndhævelse.</p>
Problem	<p>De lovmæssige rammer har stor betydning for udviklingen af innovation og digitalisering i EU. Regulering kan være en drivkraft for innovation og digitalisering, hvis lovgivningen er veludarbejdet, fleksibel og løbende opdateret. Omvendt kan regulering også fungere som en barriere, hvis lovgivningen indeholder for detaljerede krav (anvendelse af specifikke teknologier eller detailkrav), eller hvis lovgivningen er forældet og ude af trit med markedsudviklingen.</p> <p>Innovationsvenlig og digitaliseringsparat lovgivning er derfor et direkte konkurrenceparameter, når eksempelvis danske virksomheder slås med globale giganter såsom Amazon. Skal europæiske virksomheder stå stærkt i konkurrencen, er det essentielt, at EU-reguleringen bliver mere digitaliseringsklar, fremtidssikret og innovationsfremmende. Det skal også fremme en bedre implementering og mere effektiv håndhævelse.</p>
Berørt EU-regulering	<p>Den nuværende Kommission har allerede tænkt innovation ind i dagsordenen om bedre regulering. EU-Kommissionen har integreret et forsknings- og innovationsværktøj, der følger af princip 21 i Kommissionens værktøjskasse til bedre regulering "Better Regulation Tool Box". Værktøjskassen er 540 sider lang og indeholder råd til bedre regulering. Den er alene vejledende for Kommissionens generaldirektorater i det lovforbedrende arbejde (eksempelvis ved udarbejdelse af lovforslag, høringer og konsekvensanalyser).</p>

	<p>I medfør af værktøjskassen indebærer forsknings- og innovationsværktøjet, at der ved udarbejdelse og revision af lovgivning på alle politikområder skal tages hensyn til indvirkningen på forskning og innovation. Derudover opridses eksempler på, hvordan høringer, konsekvensanalyser og politik bør udarbejdes, så der tages højde for innovation.</p>
<p>Berørt dansk lovgivning</p>	<p>Strategi for Danmarks digitale vækst fra 30. januar 2018, herunder særligt de fem agilitetsprincipper for erhvervsrettet regulering.</p> <p>De fem principper er følgende:</p> <p>1. Muliggør anvendelse af nye forretningsmodeller Det skal vurderes, om ny regulering kan understøtte, at nye forretningsmodeller kan realiseres, herunder skabe bedre muligheder for test og forsøg samt for brug af nye teknologier, samtidig med at væsentlige samfundsøkonomiske eller beskyttelsesmæssige hensyn tilgodeses.</p> <p>Det er vigtigt, at virksomheder hurtigt kan teste nye teknologier og forretningsmodeller på EU-plan, så virksomhederne inden for kort tid ved, hvilken regulering de er underlagt på tværs af EU-landene. Der bør derfor igangsættes initiativer i stil med eksempelvis Erhvervsministeriets Fintech Lab.</p> <p>2. Teknologineutral Det skal vurderes, om ny regulering kan understøtte, at virksomhederne kan følge med i den teknologiske udvikling, bl.a. ved at undlade at stille krav om anvendelse af specifikke teknologier eller løsninger som en forudsætning for at overholde lovens formål.</p> <p>3. Mere enkel og formålsbestemt Et klart fokus på formål frem for krav til proces kan forbedre virksomhedernes mulighed for innovation. Ny regulering bør, i det omfang det er muligt, undlade detaljerede krav og specifikke beskrivelser, der gør det vanskeligt for virksomhederne at anvende nye teknologier og forretningsmodeller.</p> <p>4. Helhedstænkende Der er brug for en mere helhedstænkende tilgang til ny EU-regulering, hvis man vil sikre en ensartet tilgang til innovation og øge muligheden for at anvende nye digitale teknologier i EU. Kommissionen skal sikre sig, at ny regulering tager højde for sammenspillet mellem forskellige reguleringsområder, som kan</p>

	<p>have betydning for virksomhedernes anvendelse af nye teknologier og forretningsmodeller.</p> <p>5. Sikre brugervenlig digitalisering</p> <p>En god digital udmøntning af ny regulering er vigtig – også på EU-niveau. Ny regulering skal, hvor relevant, indeholde en beskrivelse af, hvordan erhvervsrettede digitale løsninger gøres brugervenlige. Det bør være en prioritet, at EU-reguleringen er digitaliseringsklar.</p>
<p>Berørte virksomheder</p>	<p>Mange brancher har allerede undergået markante ændringer og er blevet revolutioneret af ny teknologi, forretningsmodeller og digitale løsninger.</p> <p>Produkter og services gør i stigende grad brug af digitale løsninger. Disse spiller en vigtig rolle i at tackle større samfundsmæssige udfordringer som klimaforandringer, energi og ressourceknaphed.</p> <p>Følgende <u>case-katalog fra 2016</u> indeholder en ikke udtømmende liste af EU-lovgivning, der har positiv og negativ indflydelse på innovation på tværs af en bred vifte af brancher såsom fødevarer, cirkulær økonomi, transport og sundhed mv.</p>
<p>Begrundelse</p>	<p>Medlemsstaterne er hver især allerede i fuld gang med at tilpasse sig nye digitale tider og har igangsat initiativer vedrørende innovationsvenlig, digitaliseringsklar og fremtidssikret lovgivning. Den danske regering, Dansk Folkeparti og Det Radikale Venstre har bragt Danmark på forkant med den digitale udvikling i forbindelse med lanceringen af "<u>Strategi for Danmarks digitale vækst</u>" fra 30. januar 2018. Strategien introducerer fem agilitetsprincipper, der skal sikre, at ny regulering kan tage imod nye forretningsmodeller, herunder skabe bedre muligheder for test og forsøg samt brug af nye teknologier. Sverige har også søsat en <u>digitaliseringsstrategi med fem milepæle</u>, der skal sikre kompetencer, digital sikkerhed, digital innovation, digital styring og digital infrastruktur. Derudover har Holland under sit EU-formandskab (januar-juni 2016) været stærk fortalere for, at EU-reguleringen bliver mere innovationsvenlig. Endelig har Storbritannien også igangsat en national digitaliseringsstrategi '<u>Government Digital Strategy</u>'.</p> <p>Omkring 70 pct. af erhvervsreguleringen i Danmark stammer fra Bruxelles. Hvis danske og europæiske virksomheder skal stå stærkt i den heftige globale konkurrence er der brug for en samlet EU-strategi. Derfor er det essentielt, at innovationsvenlig og</p>

	digitaliseringsklar regulering bliver en høj prioritet for en ny Kommission.
Forventede konsekvenser for erhvervslivet	<p>Innovation og digitalisering er en af forudsætningerne for vækst i Europa. Det øger vores globale konkurrenceevne, skaber arbejdspladser og er i sidste ende grundlaget for vores velfærd.</p> <p>EU har i mange år været global frontløber, når det gælder innovation, men EU er oppe imod andre hurtigt bevægende markeder som Kina og USA. Skal EU fortsætte med at sætte standarder, kræver det en EU-regulering, der fremmer innovation og digitalisering.</p>
Økonomiske konsekvenser	N/A
Anbefaling	<p>Det er vigtigt, at innovationsprincippet i højere grad kan operationaliseres og anvendes korrekt på tværs af Kommissionen. Flere interessenter har kritiseret Kommissionens tjenestegrene for manglende eller inkonsekvent anvendelse af værktøjskassen til bedre regulering og dermed innovationsprincippet.</p> <p>Der skal være et styrket fokus på fremtidssikret og digitaliseringsparat EU- regulering, der giver trygge rammer for udviklingen af nye forretningsmodeller og innovation til fordel for borgerne. Det er vigtigt, at Danmark fortsat prioriterer, at der bliver fulgt op på Kommissionens igangværende arbejde vedrørende anvendelse af innovationsprincippet, og at erfaringerne gives videre til en ny EU-Kommission. Den danske regering bør samtidig prioritere, at de fem principper for agil erhvervsrettet regulering bliver en aktiv del af Kommissionens kommende arbejde med ny EU-regulering.</p> <p>Eksempelvis var dette ikke tilfældet, da den nye europæiske standardformular European Single Procurement Document, ESPD¹, trådte i kraft i 2016. Desværre var ESPD'en unødigt kompliceret at udfylde, den indeholdte uklare og overflødige punkter, og der var en del tekniske problemer i den elektroniske udgave.²</p> <p>Regeringen bør ved samme lejlighed arbejde for bedre implementering og mere effektiv håndhævelse af EU-regulering.</p>
Særlige hensyn	Forsigtighedsprincippet kan anvendes, når der er behov for et hurtigt indgreb, hvis der opstår fare for menneskers, dyrs og

¹ Benyttes af såvel offentlige ordregivere og virksomheder ved udbud af offentlige kontrakter om bygge- og anlægsopgaver samt vare- og tjenesteydelsesindkøb

² <https://enkleregler.dk/forslag/1082279/19>

	<p>planters sundhed eller for miljøet. Det er et vigtigt og godt princip, som bidrager til at skabe tillid til nye produkter og serviceløsninger. Det er vigtigt, at det bevares.</p>
Igangværende dansk indsats	<p>Rådsarbejdsgruppen for Bedre Regulering har siden det hollandske formandskab i 2016 løbende haft drøftelser om fremtidssikret og innovationsvenlig lovgivning. Sammen med Kommissionen har skiftende formandskaber indsamlet 'best practice' fra medlemsstaterne for implementering af innovationsprincippet og fremtidssikring af lovgivning. Det er et arbejde, som Danmark har støttet stærkt op om, og som kan styrkes med de fem agilitetsprincipper.</p>
Yderligere oplysninger	<p>Det må formodes, at en mulig introduktion af et "One In – One Out"-princip skaber et øget behov for at hente byrdelettelser gennem brugervenlige digitale løsninger.</p> <p>Forslaget er overført fra en anbefaling fra Virksomhedsforum for enklere regler.</p>
Ministerium	Erhvervsministeriet

TIV 5a: Nationale informationsportaler med bedre information og service til eksportvirksomheder

Opsummering af forslag	<p>Virksomheder, der eksporterer eller ønsker at eksportere varer eller tjenester til andre EU-lande, skal og vil gerne overholde alle regler på det marked, de eksporterer til. Desværre er det ofte byrdefyldt at få overblik og adgang til, hvilke regler der gælder.</p> <p>Derfor anbefales, at regeringen arbejder for en række tiltag, de blandt andet løfter medlemsstaternes eksisterende informationsforpligtelser over for udenlandske virksomheder, der ønsker at eksportere til det pågældende land.</p>
Problem	<p>Virksomheder, der eksporterer eller ønsker at eksportere varer eller tjenester til andre EU-lande, skal og vil gerne overholde alle regler på det marked, de eksporterer til. I den eksisterende lovgivning for det indre marked er der krav om, at medlemsstaterne informerer virksomhederne via nogle informationskontaktpunkter (points of single contact). Idéen med disse kontaktpunkter er god, men skaber alligevel udfordringer for virksomhederne, fordi der er stor forskel på kvaliteten af informationen og servicen i disse punkter i de forskellige lande. Og fordi de enkelte punkter er begrænset til ét emne og eksisterer isoleret hver for sig. Videre dækker kontaktpunkterne ikke det fulde behov for information om alle de andre krav, som en virksomhed også skal overholde i det enkelte land. Endelig er den information, kontaktpunkterne henviser til, ikke altid tilgængelig på andet sprog end det lokale.</p> <p>Der er behov for, at hvert enkelt medlemsland:</p> <ul style="list-style-type: none"> • samler de forskellige nationale kontaktpunkter under én informationsportal henvendt til virksomheder fra andre EU-lande • løfter informationsniveauet ved at supplere en sådan informationsportal med den manglende information, så virksomhedernes fulde informationsbehov dækkes • øger informationskvaliteten ved at gøre informationen let tilgængelig for virksomhederne og sætte dem i stand til, på en nem måde, at gennemføre alle de handlinger, der er nødvendige for at leve op til det pågældende EU-lands krav • etablerer en enhed, som kan hjælpe medlemsstatens egne virksomheder med at finde og forstå information om, hvilke krav de skal leve op til på andre EU-landes markeder; altså en national adgangsport til det indre marked for hjemlige virksomheder.

Berørt EU-regulering	Informationsforpligtelser følger i dag af blandt andet (men ikke kun) markedsovervågningsforordningen, servicedirektivet og håndhævelsesdirektivet. Nærværende anbefaling omfatter både det informationsbehov, som disse retsakter har til hensigt at dække samt informationsbehov, som følger af andre retsakter end de nævnte. Anbefalingen går <u>ikke</u> ud på at ændre de nævnte retsakter.
Berørt dansk lovgivning	N/A
Berørte virksomheder	Alle virksomheder inden for fremstillingsindustri og serviceindustri, der eksporterer eller ønsker at eksportere produkter og/eller tjenester til andre EU-lande, men i særlig grad SMV'er, der generelt har mere behov for rådgivning men færre ressourcer til at søge netop rådgivning.
Begrundelse	<p>Virksomheder, der eksporterer, eller ønsker at eksportere varer eller tjenester til andre EU-lande, skal og vil gerne overholde alle regler på det marked, de eksporterer til. Det kan være i forhold til registrering af virksomheden i diverse registre i modtagerlandet, og aflevering af diverse information om virksomheden, eller dreje sig om nationale krav om til skat, arbejdsmiljø, social sikring, forsikringer, produktkrav, krav om autorisationer eller særlige kompetencer, og diverse dokumentation om medarbejderes forhold m.v.</p> <p>Virksomhederne bruger derfor ressourcer på at finde ud af, dels hvilke regler de skal leve op til i de enkelte EU-lande, dels hvilke procedurer de skal gennemgå for at leve op til reglerne, samt hvilke myndigheder de skal i kontakt med. Dette arbejde er ofte besværliggjort af, at det i de enkelte lande er uoverskueligt, hvor virksomheden skal finde den nødvendige information om disse forhold. Der mangler step-by-step vejledning om, hvad virksomheden skal gøre for at leve op til kravene, og til tider er information m.v. ikke tilgængelig på andet sprog end det lokale.</p> <p>EU-retsakter stiller allerede i dag ofte krav om, at medlemsstaterne har såkaldte "points of single contact" (PSC) f.eks.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • servicedirektivets PSC • et Product Contact Point • et Construction Product Contact Point • et National Assistance Centre for Professional Qualifications • den uformelle problemløsningstjeneste SOLVIT • udstationerings- og håndhævelsesdirektivets krav om indgang til information til virksomheder, som skal

udstationere medarbejdere til den pågældende medlemsstat (lov og/eller overenskomst).

Selv om idéen med disse punkter er god, skaber de udfordringer for virksomhederne fordi:

- Der er stor forskel på kvaliteten af informationen og servicen i disse punkter i de forskellige lande. F.eks. når informationen alene er henvendt til landets egne virksomheder, og/eller når informationen kræver indgående juridisk og praktisk kendskab til landets regler for at blive forstået og anvendt.
- Punkterne er begrænset til ét emne og eksisterer isoleret hver for sig.
- De dækker ikke det fulde behov for information om andre krav, som en virksomhed også skal overholde i det enkelte land. Der mangler fx information om krav vedrørende:
  - Moms
  - Skat for virksomheder og medarbejdere
  - Arbejds miljø, herunder branchecertifikater og særlige ID-kort
  - Social sikring
  - Krav til tjenesteyderes/medarbejderes kompetencer

Hjælp til udenlandske virksomheder

Der er for det første brug for en løsning, som sikrer, at medlemsstaternes samlede informationsforpligtelser løftes på en måde, der effektivt kan hjælpe virksomheder, som ønsker at eksportere til det pågældende land, med at finde ud af, hvad de skal leve op til og hvordan. Der er behov for en højere informationsstandard og for step-by-step vejledninger, så virksomhederne kan handle på den information, de får, og gøre det rigtige.

Det er i modtagerlandets myndigheders interesse, at udenlandske virksomheder overholder landets regler, og derfor er det også i myndighedernes interesse at løfte deres forpligtelse til at informere på en måde, der rent faktisk gør det nemt for virksomhederne at forstå reglerne, og som sætter dem i stand til at overholde dem.

Hjælp til nationale virksomheder

Der er for det andet brug for, at alle medlemsstater etablerer en national enhed, en "national adgangsport til det indre marked", som kan hjælpe landets egne virksomheder, på deres eget sprog, med at finde og forstå information om andre landes krav, og på den måde hjælpe virksomheder, der ønsker at eksportere til andre EU-lande.

	<p>Erfaringerne fra det tidligere danske Indre Markeds Center, der var forankret i Erhvervsstyrelsen, og som havde en sådan rolle, viste at dette skabte en enorm merværdi. Både for virksomhederne og for myndighederne selv.</p> <p>De nationale adgangsporte til det indre marked skal samarbejde med hinanden på tværs af EU-landene om at sikre, at en virksomhed får den rette information om et givent lands regler og procedurer. Det er derfor meget væsentligt, at der etableres et europæisk "ophæng" på de nationale adgangsporte som sikrer, at der sker en vidensdeling på tværs af de enkelte lande. Det kan både være om "best practice" og om, hvilke forhold, der i de enkelte lande særligt volder problemer for virksomheder, der gerne vil eksportere til de pågældende lande. Dette "ophæng" skal også bruges af de enkelte lande og af EU-Kommissionen til at indsamle viden om, hvor der er administrative og regulatoriske barrierer i det indre marked. Formålet skal i sidste ende være at sikre et mere sammenhængende og velfungerende indre marked.</p>
Forventede konsekvenser for erhvervslivet	Med denne anbefaling forventes det, at danske virksomheder får nemmere adgang til at eksportere varer og tjenester til andre EU-lande.
Økonomiske konsekvenser	Anbefalingen har økonomiske konsekvenser i det omfang, at de enkelte lande skal forbedre deres metode til at informere og vejlede virksomheder, som vil eksportere til landet, samt oprette en national enhed, der hjælper de nationale virksomheder, som ønsker at eksportere til andre EU-lande.
Anbefaling	<p>Regeringen bør arbejde for, at intentionen om etablering af nationale "One stop shops" i Kommissionens SMV-strategi fra marts 2020 resulterer i en reel forbedring af medlemsstaternes informationer til udenlandske virksomheder, der ønsker at eksportere til det pågældende land. Det skal ske på en måde, der effektivt giver virksomhederne et samlet og fuldt overblik over, <u>hvilke</u> nationale regler og EU-regler de skal overholde i det pågældende land, <u>hvad</u> de skal gøre for at overholde reglerne (procedurer med step-by-step vejledning), <u>hvilke</u> dokumenter de skal have på plads og hvornår, samt <u>hvilke</u> myndigheder de skal i kontakt med.</p> <p>Det bør ske i form af en national informationsportal for hvert enkelt land, som samler de eksisterende informationskontaktpunkter under en overordnet indgangsportal. Via denne portal skal det være muligt for den enkelte virksomhed at få ét svar fra de samlede kontaktpunkter, om det enkelte lands regler – både nationale og EU-regler.</p>

	<p>Regeringen bør også arbejde for, at alle medlemsstater etablerer en national adgangsport til det indre marked. Det vil sige en national enhed, der på det nationale sprog hjælper og vejleder nationale virksomheder, der ønsker at eksportere til andre EU-lande, med at finde og forstå information om andre landes krav til disse virksomheder. Disse nationale enheder skal også samarbejde på tværs af EU-landene om at sikre, at en virksomhed får den rette information om et givent lands regler og procedurer. Samarbejdet skal sikre vidensdeling på tværs af de enkelte lande både om "best practice" og om de administrative og regulatoriske barrierer på det indre marked. I sidste ende med det formål at skabe et mere sammenhængende og velfungerende indre marked.</p> <p>Videre bør regeringen arbejde for, at der i hvert nyt direktiv eller forordning, som vedrører det indre marked, fortsat indarbejdes krav om et nationalt informationspunkt på det pågældende fagområde i alle medlemslande.</p>
Særlige hensyn	N/A
Igangværende dansk indsats	N/A
Yderligere oplysninger	Tidligere foreslået af Virksomhedsforum for enklere regler og Implementeringsrådet)
Ministerium	Erhvervsministeriet samt andre relevante myndigheder med erhvervsrettede myndighedsopgaver

TIV 6a: Styrkelse af EU's cirkulære økonomi ved at fremme et indre marked for affaldsressourcer

<p>Opsummering af forslag</p>	<p>Affaldstransportforordningen skal ændres, så den ikke hindrer et indre marked for affald. I dag er det bureaukratisk og omkostningsfuldt for virksomheder at udnytte affaldsressourcer på tværs af landegrænser i EU, og det er en barriere for at gøre EU til en mere cirkulær økonomi, hvor ressourcer bruges igen og igen.</p> <p>Kommissionen har siden nærværende forslag besluttet at gennemfører en revision af transportforordningen. Danske politikere bør påbegynde en skabelse af en politisk interesse i Rådet og Europa-Parlamentet for en revision.</p>
<p>Problem</p>	<p>Forordningen stammer fra en tid, hvor affald alene var et problem, hvor det i dag snarere anses for at være en ressource. Forordningen har til formål at sikre viden om, hvor affald fra EU befinder sig, og den indeholder både en række administrative krav og krav om sikkerhedsstillelse, der udgør en økonomisk byrde for virksomhederne. Disse krav udgør samlet en barriere for virksomheder, der 1) ønsker at tage deres egne produkter tilbage på tværs af landegrænser, så dele af dem kan genbruges eller materialerne kan genanvendes eller 2) affaldsvirksomheder, der har brug for store mængder, dvs. flere landes, ensartede affald for at det økonomisk kan betale sig at investere i behandlingsanlæg.</p>
<p>Berørt EU-regulering</p>	<p>Affaldstransportforordningen (nr. 1013/2006) skal revideres senest ved udgangen af 2020, og intentionen om at ændre forventes at indgå i den handlingsplan for cirkulær økonomi, Kommissionen vil offentliggøre i marts 2020.</p>
<p>Berørt dansk lovgivning</p>	<p>Miljøbeskyttelsesloven</p>
<p>Berørte virksomheder</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Produktionsvirksomheder, der ønsker at etablere tilbagetagningsordninger for egne produkter på tværs af landegrænser. • Affaldsvirksomheder, der ønsker at udnytte stordriftsfordele og behandle en bestemt type affald fra flere lande på et anlæg.
<p>Begrundelse</p>	<p>45 pct. af vores CO₂-udledning kommer fra produkter, og en bedre udnyttelse af produkter og materialer, dvs. en mere cirkulær økonomi, vil således bidrage betydeligt til at nå vores klimamål.</p>

	<p>For at fremme en cirkulær økonomi bør lovgivningen understøtte 1) tilbagetagningsordninger, 2) sourcing af sekundære råvarer på tværs af landegrænser og 3) en effektiv udnyttelse af teknologier og behandlingsanlæg på tværs af landene i EU og et nemt samarbejde mellem virksomhederne på tværs af landegrænser. Dette uden at gå på kompromis med den nødvendige sikkerhed for og kontrol med sundhed og miljøbeskyttelse.</p> <p>Danmark har interesse i et stærkere indre marked, da genanvendelse af dansk affald i overvejende grad sker uden for de danske grænser. Virksomheder i Danmark – og andre mindre lande – er udfordret af besværlige reglerne og høje omkostninger til sagsbehandling.</p> <p>Der er forskel på, hvor mange egne behandlingsanlæg landene har, og landene har derfor ikke lige stor interesse i at gøre det mere smidigt at udføre affald til behandling i andre lande. Således er der allerede under møder i kommissionen set, at større lande ikke har samme interesse i et styrket indre marked.</p>
<p>Forventede konsekvenser for erhvervslivet</p>	<p>Færre barrierer vil styrke det indre marked for affaldsressourcer. Mange virksomheder vil gerne være mere cirkulære, men administrative byrder og omkostninger gør økonomisk uattraktivt, når det handler om ressourcer på tværs af landegrænser.</p>
<p>Økonomiske konsekvenser</p>	
<p>Anbefaling</p>	<p>Udgangspunktet er, at alle affaldshåndteringsanlæg i EU er under tilsyn af de lokale eller nationale myndigheder for at sikre, at de overholder alle miljøkrav.</p> <p>Transportforordningen bør derfor alene regulere transport til disse anlæg, og den bør generelt understøtte genanvendelse. Forordningens sondring mellem nyttiggørelse og bortskaffelse i relation til transporter er forældet og uanvendelig.</p> <p>Danmark bør arbejde for:</p> <ul style="list-style-type: none"> • At gøre det administrativt og økonomisk mindre byrdefuldt at overføre affald til genanvendelse end til anden nyttiggørelse og bortskaffelse. • En anerkendelse af at affald i EU er reguleret og håndteret på samme måde i alle medlemsstater. Grænser bør derfor ikke være afgørende for virksomhedernes logistik. • Honorere høj kvalitet og gennemsigtighed i affaldsbehandling.

Særlige hensyn	Nationale tilsyn bør fortsat sikre, at alle virksomheder overholder gældende miljøkrav. Der skal sikres transparens i hvor og hvordan affaldet håndteres, særligt det farlige affald skal der være kontrol med.
Igangværende dansk indsats	Der vurderes at være bred opbakning til forslaget blandt interessenter. Flere danske MEP'ere har ligeledes givet udtryk for deres opbakning.
Yderligere oplysninger	N/A
Ministerium	Miljø- og Fødevarerministeriet

TIV 7a: EU's SMV-definition

Opsummering af forslag	<p>I Kommissionens arbejdsprogram for 2020 lægges der op til en evaluering af SMV-definitionen.</p> <p>Det anbefales, at der overordnet ikke foretages væsentlige ændringer i EU's SMV-definition.</p>																				
Problem	<p>Kommissionen lægger i sit arbejdsprogram for 2020 op til en evaluering af SMV-definitionen.</p> <p>Følgende kvantitative kriterier lægges til grund for EU's SMV-definition i dag:</p> <table border="1" data-bbox="507 779 1203 1155"> <thead> <tr> <th colspan="4">EU-definition af en lille eller mellemstor virksomhed(SMV/MMV'er)</th> </tr> <tr> <th>Kriterier</th> <th>Mikro</th> <th>Lille</th> <th>Mellemstor</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td>Antal arbejdstagere</td> <td>< 10</td> <td>< 50</td> <td>< 250</td> </tr> <tr> <td>Årlig omsætning eller samlet balance</td> <td>< 2 mio. Euro (ca. 15 mio. d.kr.)</td> <td>< 10 mio. Euro (ca. 75 mio. d.kr.)</td> <td>< 50 mio. Euro (ca. 375 mio. d.kr.)</td> </tr> <tr> <td></td> <td>< 2 mio. Euro (ca.15 mio. d.kr.)</td> <td>< 10 mio. Euro (ca. 75 mio.d.kr.)</td> <td>< 43 mio. Euro (ca. 323 mio. d.kr.)</td> </tr> </tbody> </table> <p>Kilde: 2003/361/EC</p>	EU-definition af en lille eller mellemstor virksomhed(SMV/MMV'er)				Kriterier	Mikro	Lille	Mellemstor	Antal arbejdstagere	< 10	< 50	< 250	Årlig omsætning eller samlet balance	< 2 mio. Euro (ca. 15 mio. d.kr.)	< 10 mio. Euro (ca. 75 mio. d.kr.)	< 50 mio. Euro (ca. 375 mio. d.kr.)		< 2 mio. Euro (ca.15 mio. d.kr.)	< 10 mio. Euro (ca. 75 mio.d.kr.)	< 43 mio. Euro (ca. 323 mio. d.kr.)
EU-definition af en lille eller mellemstor virksomhed(SMV/MMV'er)																					
Kriterier	Mikro	Lille	Mellemstor																		
Antal arbejdstagere	< 10	< 50	< 250																		
Årlig omsætning eller samlet balance	< 2 mio. Euro (ca. 15 mio. d.kr.)	< 10 mio. Euro (ca. 75 mio. d.kr.)	< 50 mio. Euro (ca. 375 mio. d.kr.)																		
	< 2 mio. Euro (ca.15 mio. d.kr.)	< 10 mio. Euro (ca. 75 mio.d.kr.)	< 43 mio. Euro (ca. 323 mio. d.kr.)																		
Berørt EU-regulering	<p>Kommissionens henstilling 2003/361/EC af 6. maj 2003 Kommissionens nye SMV-strategi med overskriften; "An SME Strategy for a sustainable and digital Europe" fra marts 2020.</p>																				
Berørt dansk lovgivning	<p>SMV-definitionen gælder for en række politikker, programmer og tiltag, som Kommissionen udvikler og iværksætter for SMV'er. Den gælder ligeledes for visse former for statsstøtte.</p> <p>SMV'er er generelt udsat for mange administrative byrder, når virksomhederne skal overholde EU-reguleringen. Disse udfordringer mødes i EU-reguleringen med lettere regimer for SMV-segmentet, når det gælder eksempelvis ansøgninger til EU-fonde (Horizon 2020) eller gebyrer, såsom reducerede gebyrer i REACH-forordningen.</p>																				
Berørte virksomheder	<p>Særligt SMV'er i Danmark.</p>																				
Begrundelse	<p>EU-Kommissionen er blevet opmærksomme på udfordringerne med EU's SMV-definition i forbindelse med to domme (T-675/13 og T-</p>																				

	<p>587/14) fra EU-domstolen, der omhandler anvendelsen af SMV-definitionen. Det følger af dommene, at ECHA (Det Europæiske Kemikalieagentur) har anlagt en forkert fortolkning af "partnerskaber med andre virksomheder", som følger af art. 6, stk. 3, i EU-Kommissionens henstilling fra 2003. To virksomheder blev derfor ikke anset for at være SMV'er i medfør af EU's SMV-definition, da de ikke opfyldte de kvantitative kriterier. Virksomhederne blev derfor uretmæssigt afvist en nedsættelse af et gebyr i forbindelse med registrering af et stof i REACH-forordningen.</p> <p>SMV'er kan have meget forskellig form og størrelse. I en verden med globaliserede værdikæder kan de have tætte finansielle eller ledelsesmæssige forbindelser til andre virksomheder. Disse forbindelser gør det ofte vanskeligt at skelne klart mellem en SMV og en større virksomhed – som bl.a. var tilfældet i ovenfor nævnte EU-domme.</p> <p>99 procent af alle danske virksomheder kan kategoriseres som små og mellemstore virksomheder, hvorfor definitionen har en stor betydning for en række virksomheder i Danmark. Det er derfor vigtigt, at Danmark tidligt i processen prioriterer sagen højt, så der kan skabes klarhed over, hvem der kan kategoriseres som SMV'er.</p> <p>Erhvervsstrukturen i blandt andet Tyskland og Italien er markant anderledes, hvorfor det kan forventes, at disse lande vil arbejde for at definitionen op, så endnu større virksomheder kan kategoriseres som SMV'er. Danmark har ingen interesse heri, da det reelt vil udvande begrebet.</p>
<p>Forventede konsekvenser for erhvervslivet</p>	<p>Konsekvenserne er, at den i forvejen heterogene gruppe af SMV'er bliver lig med hele erhvervslivet med få undtagelser. Det betyder en reel udvanding af SMV-begrebet.</p>
<p>Økonomiske konsekvenser</p>	<p>En udvidelse af definitionen kan betyde, at der indføres ændrede vilkår for de nuværende SMV'er, hvis segmentet bliver forøget. SMV-segmentet udgør ca. 99% af det samlede antal virksomheder i EU.</p>
<p>Anbefaling</p>	<p>Det anbefales, at regeringen arbejder for følgende punkter:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nye komplekse udregningsmodeller vil medføre nye administrative byrder, hvor virksomheder vil være afhængige af eksterne revisorer for at udregne, hvorvidt de kan kategoriseres som SMV'er. Det er derfor yderst vigtigt, at revisionen af SMV-definitionen er enkel og ledsaget af et praktisk værktøj, der gør det nemt for virksomhederne at identificere sig selv. • Den nuværende <u>brugervejledning fra EU-Kommissionen</u> "Brugervejledning til definitionen af SMV'er" er en udmærket

	<p>guide, som bør lægges til grund for en ny brugervejledning i forbindelse med revisionen.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Enhver ændring af definitionen bør følge regnskabsprincipper, hvor der blandt andet opereres med lettere revisionsregimer for SMV'er • Der bør i forbindelse med EU-domstolens afgørelser omkring indgåelse af partnerskaber med andre virksomheder, foretages en juridisk afklaring af, hvordan art. 6 i EU-Kommissionens henstilling skal fortolkes. • Overordnet bør der ikke foretages væsentlige ændringer i EU's SMV-definition.
Særlige hensyn	Ingen.
Igangværende dansk indsats	Ingen.
Yderligere oplysninger	Forslaget er overført fra en anbefaling fra Virksomhedsforum for enklere regler
Ministerium	Erhvervsministeriet

TIV 8a: Kommende EU-regler for landbrugsmaskiner og særlige køretøjer på havne må ikke virke begrænsende for færdslen med disse i Danmark

Opsummering af forslag	Tidlig interessevaretagelse vedr. kommende EU-regler for ikke-vejpgående maskiner – disse må ikke virke begrænsende for færdslen med sådanne maskiner i Danmark
Problem	<p>Kommende EU-regler for ikke-vejpgående maskiner risikerer at forringe de danske vilkår for færdsel med sådanne maskiner, hvilket vil have konsekvenser for miljø, økonomi og produktivitet for landbrug og maskinstationer, havne og søtransport m.fl.</p> <p>Nye EU-regler for ikke-vejpgående maskiner må ikke forringe de danske vilkår for færdsel med landbrugsmaskiner og særlige køretøjer på havne. Der er brug for en offensiv dansk indsats, der muliggør national selvbestemmelse på området, særlig ift. masse og dimensioner, da dette forhold nemt kan blive overset, da de fleste andre lande har vilkår, der er mindre fordelagtige end de danske.</p> <p>Danmark har i sammenligning med mange europæiske lande overordnet set gode forhold for færdsel med ikke-vejpgående maskiner, især i landbruget og på de danske havne. Blandt andet må landbrugsmaskinerne være bredere end fx vores tyske naboers, når landbrugsmaskinerne kører mellem gård og mark. At denne bredde er tilladt, er godt for både miljø og produktivitet for erhvervet, for det muliggør brugen af bredere dæk og tvillingehjul. Fordelen ved disse er, at de er mere skånsomme ved jorden og mindske jordpakning og jordskader, hvilket især er vigtigt for de mere fugtige jorde vi har i nord. Er jorden skadet vil udbyttet blive ringere. I nedbørsrige år – som blandt andet oplevet i efteråret 2019 og i dette tidlige 2020 – er brede dæk/tvillingehjul en forudsætning for at kunne bjerge høsten.</p> <p>På havnene må særlige køretøjer af alle slags overskride både dimensionering, akseltryk, totalvægt mv. og der er mulighed for at udpege forbindelsesveje mellem to havneområder inden for samme havn, som er adskilt af en offentlig vej, da det ville være alt for uproduktivt og omkostningstungt at flytte maskinerne fra den ene del af havnen til den anden med blokvogne eller at investere i dobbelt maskinpark.</p> <p>Der er derfor afgørende, at disse muligheder fastholdes.</p> <p>(se nærmere under begrundelse).</p>
Berørt EU-regulering	Kommissionen barsler med følgende initiativ som vi anbefaler får dansk interesse:

	<p>1. "New Legislative Proposal for the harmonization of safety requirements for the road circulation of Non Road Mobile Machinery (excluding Tractors)"</p> <p>Ansvarlig for arbejdet er Kommissionen, Directorate-General for Internal Market, Industry, Entrepreneurship and SMEs</p> <p>Se nærmere i CIRCABC group for the "Road circulation approval requirements for mobile machinery</p>
Berørt dansk lovgivning	<p>Færdselsloven, herunder Dimensionsbekendtgørelsen.</p> <p>Danmark tillader fx at motorredskaber må være 3,3m brede, med mulighed for større bredde, når motorredskaber færdes mellem maskinstation/landbrug og mark m.v. Tyskland tillader blot 3,0 m.</p> <p>BEK 551/2011 om særlige køretøjer på havne og terminalområder. Uden denne bekendtgørelse ville en betragtelig del af godshåndteringen på de danske erhvervshavne (ca. 80 % af Danmarks udenrigshandel målt i tons går gennem havnene) risikere at gå i stå.</p>
Berørte virksomheder	<p>Maskinstationer, landbrug og skoventreprenører er eksempler på brancher, der vil blive berørt. Der findes ca. 30.000+ landbrug, 1.000+ maskinstationer og skoventreprenører.</p> <p><i>Havnevirkomheder i bred forstand ville blive direkte berørt. Søfartsstyrelsen estimerer i rapporten "Beskæftigelse og produktion i Det Blå Danmark" at der er ca. 20.000 beskæftigede i de private tjenesteydende erhverv på havnene. Dertil kommer produktionsvirksomheder beliggende på havne, eller afhængige af transporten derigennem, som vil blive indirekte ramt, herunder også landbruget.</i></p>
Begrundelse	<p>Landbruget og maskinstationerne er afhængigt af muligheden for, at landbrugskøretøjer kan udstyres med brede dæk eller tvillingehjul – hvilket kræver muligheden for ekstra bredde. Det er man primært af to grunde:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) I våde høstår – som fx 2019, 2017 og 2011 – ville høsten ikke kunne bjerges uden at høstmaskinen får udvidet dækkens bæreflade. Hvis muligheden fjernes, medfører det at stort økonomisk tab. 2) Brede dæk skåner jorden, fordi dækarealet øges og dermed fordeler trykket fra landbrugskøretøjet på jorden, hvilket betyder, at man reducerer sammenpakning af jorden. Såkaldt jordpakning er skadeligt både for miljø og erhverv. Reduktion af

	<p>skadelig jordpakning er et vigtigt emne både i Danmark og EU. Derfor har en tilstrækkelig bæreflade (dvs. det brede dækareal) en central rolle. Begrænsning af fx høstmaskiners bredde medfører, at brede dæk eller tvillingehjul ikke kan anvendes. Den direkte konsekvens vil være forøget jordpakning og deraf også dårligere udbytter.</p> <p><i>Godshåndtering på havne er yderst specialiseret og ofte tilpasset den enkelte godstype. Især på containerterminaler og ved håndtering af vindmølledele er der mange specielle køretøjer og maskiner i anvendelse. Det er helt afgørende for den fortsatte effektivitet, at disse køretøjer og maskiner kan anvendes, og at det er muligt at flytte dem mellem forskellige havneafsnit, som er adskilt af offentlige veje, som er udpeget som forbindelsesveje.</i></p>
<p>Forventede konsekvenser for erhvervslivet</p>	<p>De potentielle ændringer vil ramme særligt landmænd og maskinstationer og kan overordnet set afføde to typer af udfald med forskellige typer omkostninger til følge:</p> <p>1) Erhvervet vil fortsat bruge bredde dæk/tvillingehjul, men det vil da kræve, at disse på- og afmonteres hver gang et køretøj køre ind og ud af en mark. Der estimeres et tab på 14.000 kr. i år 1 per bedrift og et tab over ti år i nutidsværdi på 116.000 kr. per bedrift. For erhvervet samlet er det et tab på 140 mio. kr. i år 1 og 1,1 mia. kr. over ti år i nutidsværdi.</p> <p>2) Erhvervet undlader at bruge bredde dæk med den konsekvens, at jordpakning øges og udbytte forringes, samt at der i nogle år vil forekomme høsttab. De økonomiske omkostninger estimeres til at være 68.000 kr. årligt per bedrift og 554.000 kr. per bedrift over ti målt i nutidsværdi. De samlede omkostninger for erhvervet estimeres til 667 mio. kr. årligt, og 4,9 mia. kr. over ti år målt i nutidsværdi.</p> <p>(Der er ikke antaget/medregnet evt. værditab af maskiner)</p> <p>For havnevirkomhederne vil der være store potentielle udgifter forbundet med at skulle investere i nyt, overflødig materiel, eller i blokvogne og tid til at flytte maskiner, som sagtens kan køre ved egen kraft (og maks. 30 km/t.)</p>
<p>Økonomiske konsekvenser</p>	<p>For landbruget: Afhængig af udfald mellem 140 mio. kr. og 667 mio. årligt, dvs. mellem 1,1 og 4,9 mia. kr. årligt over ti år i nutidsværdi, jf. ovenfor.</p> <p>For havnebranchen: Anslået et trecifret millionbeløb i en unødigt stor maskinpark og et årligt driftstab på et mellemstort tocifret millionbeløb.</p>

<p>Anbefaling</p>	<p>Regeringen skal arbejde for, at nye EU-regler for ikke-vejgående maskiner ikke virker forringende på de danske forhold for færdsel med landbrugsmaskiner og særlige køretøjer på havne.</p> <p>Det vil blandt andet sige, at regeringen skal arbejde for, at der skal være mulighed for national selvbestemmelse og mere præcist, at muligheden for national godkendelse skal bevares, så de kommende EU-typegodkendelseskrav til fx bredde ikke begrænser nationale ønsker og traditioner, og så det fortsat er danske myndigheder, der kan fastlægge forbindelsesveje mellem forskellige havne- og terminalområder.</p> <p>(obs. næste møde i den forberedende gruppe er planlagt til 5. maj 2020)</p>
<p>Særlige hensyn</p>	<p>Skadelig jordpakning, dvs. miljøforhold, har længerevarende konsekvenser, ift. hvordan landbrugsjorden som dyrkningsmedie videregives til de kommende generationer, da dyb jordpakning er uopretteligt.</p> <p>Dette forhold om jordpakning og kvaliteten af jorden glemmes desværre ofte, når der drøftes reglerne for færdsel på vejene.</p> <p>Det er også et særligt hensyn at vådere klima forventes fremover.</p> <p><i>Søtransport er den mest klimavenlige transportform pr transporteret tons gods, så et tiltag, der fordyrer havnehåndteringen og dermed skader søtransportkædens konkurrencedygtighed, vil have en negativ klimaeffekt.</i></p>
<p>Igangværende dansk indsats</p>	<p>Danmark, repræsenteret ved Færdselsstyrelsen, deltog ved seneste forberedende møde under Kommissionen den 9. december 2019.</p>
<p>Yderligere oplysninger</p>	<p>Se nærmere i CIRCABC group for the "Road circulation approval requirements for mobile machinery</p> <p>Afslutningsvis:</p> <p>Hvis det på et senere tidspunkt kommer til dansk implementering, så anbefales det på det kraftigste, at relevante myndigheder bevarer den danske mulighed for national godkendelse af landbrugskøretøjer, selvom EU vælger at lave typegodkendelser for hele unionen.</p> <p>Hvis den relevante myndighed ikke gøres opmærksom på problemstillingen, kunne den vælge simpelt at adoptere den ny typegodkendelse. Som det ser ud lige nu, kan tilladt bredde i EU blive 3,0 m. Denne bredde vælges, fordi muligheden for registrering skal bevares i de lande, hvor registrering er lovpligtigt. I Danmark registreres motorredskaber ikke. Der indskræpes fra EU, at en kommende typegodkendelse ikke skal opfattes som en national begrænsning. Nationalt skal der forblive mulighed for egen godkendelse efter lokal lovgivning.</p>

	Samtidig bør danske myndigheder fortsat kunne fastlægge forbindelsesveje mellem forskellige havne- og terminalområder.
Ministerium	Transportministeriet

Implementeringsplaner

Oversigt over implementeringsplaner

Implementeringsplaner.....	52
IMPL 2: Øgede indberetningskrav til Kommissionen for fødevarevirksomheder	53
IMPL 3: Reduktion af visse plastprodukters miljøpåvirkning.....	57
IMPL 4: Kræftdirektivet.....	61
IMPL 5: Varedirektivet.....	63
IMPL 6: Direktivet om digitalt indhold.....	66
IMPL 7a: New Deal for Consumers	69
IMPL 7b: New Deal for Consumers.....	71
IMPL 8: Urimelige handelspraksisser i fødevarekæden (UTP-direktivet)	74
IMPL 9: Rekonstruktions- og insolvensdirektivet	76
IMPL 10: BRRD II	78

IMPL 2: Øgede indberetningskrav til Kommissionen for fødevarevirksomheder

Titel	Kommissionens gennemførelsesforordning om ændring af gennemførelsesforordning (EU) 2017/1185 om regler for anvendelsen af Europa- Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 1307/2013 og (EU) nr. 1308/2013 for så vidt angår indberetning til Kommissionen af oplysninger og dokumenter.
EU-nummerering	(EU) 2019/1746.
Type retsakt og harmoniseringsgrad	Forordning. Totalharmonisering.
Dato for vedtagelse	1. oktober 2019.
Dato for implementeringsfrist	1. januar 2021.
Ministerium	Miljø- og Fødevareministeriet.
Konsekvenser for erhvervslivet	<p>Med gennemførelsesforordningen tilsigtes det at styrke markedstransparensen for landbrugsprodukter og fødevarer gennem en forbedret indsats af statistisk data. Baggrunden herfor er, at Kommissionen har vurderet, at der mangler åbenhed om priserne i hele fødevareforsyningskæden. Det vurderes, at overvågning af pristransmissioner i hele kæden vil give aktørerne i markedet en bedre forståelse af kædens funktion, hvilket vil styrke den økonomiske effektivitet. I praksis har der været periodiske indberetninger af data om priser på landbrugsvarer og producerede mængder.</p> <p>Gennemførelsesforordningen indebærer, at der fremover for enkelte produkter ikke kun skal rapporteres i primærsektoren, men også fra grossister, mellemhandlere, fødevareindustri og detailledet. For primærproduktionen indføres der endvidere en række yderligere indberetninger på priser og mængder.</p> <p>Erhvervsstyrelsens Team Effektiv Regulering (TER) har foretaget en vurdering af de administrative konsekvenser. TER vurderede, at gennemførelsesforordningen kan medføre væsentlige administrative byrder for dansk erhvervsliv. De administrative byrder kan bestå i, at der potentielt stilles nye krav til indrapportering af købspriser for visse detailvirksomheder, og for slagterier, mejerier og ægproducenter mv. stilles der nye krav til indrapportering af salgspriser. Forordningen vil tilligemed øge antallet af indberetninger på salgspriser af sukker, visse former for oliefrø, herunder raps og proteinafgrøder mv. Grundlaget herfor skal bl.a. understøttes af Kommissionens indikative</p>

	<p>dataoversigt over medlemsstaternes markedsandele ift. EUs samlede produktion og forbrug - oversigten d.d. er ufuldstændig.</p> <p>Ifm. implementeringsarbejdet skal en national bekendtgørelse udarbejdes til fastsættelse af repræsentative priser fsva. omfattede markeder, såsom priser fra Danmarks vigtigste erhvervsdrivende. TER vil foretage en nærmere vurdering af de administrative byrder herved.</p>
<p>Metode til implementering</p>	<p>Forordning (EU) 2017/1185 er det gældende retsgrundlag, som ændres med gennemførelsesforordning (EU) 2019/1746.</p> <p>Implementeringen gennemføres ved en national bekendtgørelse om metode til fastsættelse af repræsentative markedspriser, der har hjemmel i Landbrugsstøtteleven (LBK nr. 115 af 6. februar 2020), og forventes at træde i kraft og finde anvendelse fra og med den 1. januar 2021.</p>
<p>Inddragelse af interessenter</p>	<p>Vi orienterer og inddrager løbende relevante interessenter under implementeringsprocessen i forbindelse med informations- og dataudveksling bl.a. i form af infomøder og løbende kontakt med bl.a. Landbrug & Fødevarer, Dansk Erhverv og Danmarks Statistik.</p> <p>Hertil planlægges udsendelse af nyheder og indkaldelse til yderligere infomøder med den omfattede erhvervsgruppe, når Danmarks indberetningsforpligtigelser og indsamlingsmetoder er fastlagte i forvaltningskomitéregi. Kommissionen har meldt ud, at implementeringsarbejdet forventes afsluttet i komitéerne medio 2020.</p> <p>Den omfattede erhvervsgruppe i Danmark kan potentielt være detailvirksomheder samt større fødevarerproducenter, mejerier og slagterier, som dækker en stor nok markedsandel til at kunne imødekomme kravet om prisrepræsentativitet. Det er dog stadig vanskeligt at forudsige forordningens omfang, da grundlaget herfor bl.a. skal understøttes af Kommissionens indikative dataoversigt over medlemsstaternes markedsandele ift. EUs samlede produktion og forbrug, som d.d. er ufuldstændig.</p> <p>I forbindelse med udarbejdelse af bekendtgørelsen forventes andre medlemsstaters definitioner af repræsentative priser på relevante markeder undersøgt, da det fremgår af gennemførelsesforordningen, at dataene skal være så sammenlignelige som muligt på tværs af medlemsstaterne. Hertil faciliterer Kommissionen løbende best practice-udvekslinger mellem medlemsstater i de forskellige sektororienterede forvaltningskomitéer i forbindelse med implementeringsarbejdet.</p>

<p>Undersøgelse af implementering i andre EU-lande</p>	<p>I forbindelse med udarbejdelse af bekendtgørelsen forventes andre medlemsstaters definitioner af repræsentative priser på relevante markeder undersøgt, da det fremgår af gennemførelsesforordningen, at dataene skal være så sammenlignelige som muligt på tværs af medlemsstaterne. Hertil faciliterer Kommissionen løbende best practice-udvekslinger mellem medlemsstater i de forskellige sektororienterede forvaltningskomitéer i forbindelse med implementeringsarbejdet.</p>
<p>Særlige hensyn i dansk kontekst</p>	<p>Ingen særlige hensyn.</p>
<p>Forumets bemærkninger til implementeringsplanen</p>	<p>Regelforum bemærker, at Miljø- og Fødevareministeriet bør tilsigte at anvende en holistisk tilgang til implementeringen, da de nævnte produkter allerede bør have fødevarecertifikater, hvorfor muligheden for at kombinere indberetninger af disse stamdata. Endvidere anbefaler forummet en så smidig implementering som muligt, der samtidig sikrer, at danske fødevarevirksomheder pålægges færrest mulige byrder.</p> <p>Til de konkrete dele af implementeringsplanen har Erhvervslivets EU- og Regelforum desuden følgende bemærkninger:</p> <p>Særlige danske hensyn</p> <p>I forhold til særlige danske hensyn bemærker Erhvervslivets EU- og Regelforum bemærker, at flere danske virksomheder besidder en stor markedsandel, og der er en risiko for, at disse virksomheders konkurrenceevne svækkes ved, at prisindberetninger direkte vil kunne aflæses af øvrige europæiske konkurrenter.</p> <p>Implementering i andre EU-lande</p> <p>På tværs af EU's medlemslande kan der være store forskelle på prisstrukturer. Derfor finder Erhvervslivets EU- og Regelforum det generelt problematisk at offentliggøre og sammenligne tal, der er baseret på forskellige grundlag. Her kan nævnes; "fat filled powder", som er defineret som et mejeriprodukt men ikke nærmere beskrevet og "minced meat" eller hakket kød fra grise- og oksekød, hvor der ikke findes en definition på fedtprocenten, som er et prisafgørende element.</p> <p>Desuden er metoden for udregning af de repræsentative priser ikke ens, hvorfor disse ikke kan danne grundlag for en sammenligning. En brugbar prisrapportering vil endvidere forudsætte, at der rapporteres i overensstemmelse med virkeligheden. Detailforhandlerne køber ikke</p>

varer pr. ton eller i pakker af 100 kg., men køber færdigpakkede varer klar til videresalg til forbrugerne. Det giver derfor ikke mening at pålægge detailhandlere at rapportere priser baseret på ton eller pakker af 100 kg.

Forummet er opmærksomme på, at Kommissionen netop har igangsat en undersøgelse som bl.a. skal kortlægge mængder og priser i forsyningskæderne, og herunder netop nogle af de produktkategorier, som nærværende gennemførelsesforordning omhandler.

Kortlægningen sker via EASME (Executive Agency for Small and Mediumsized Enterprises) på baggrund af anbefalingen fra Kommissionens task force på landbrugsmarkedene (the high level forum for a better Functioning Food Supply Chain (HLF)). EASME-undersøgelsen er blevet tildelt et kommissorium ledet af Cogea Srl. I undersøgelsesdesignet vil 16 medlemsstater indgå, heriblandt Danmark. Undersøgelsen er igangsat og forventes at vare 16 måneder.

Initiativerne i nærværende gennemførelsesforordning forekommer derfor at være præmature, og Erhvervslivets EU- og Regelforum opfordrer på den baggrund Miljø- og Fødevareministeriet til fortsat at udfordre Kommissionen til at sammentænke de forskellige initiativer.

IMPL 3: Reduktion af visse plastprodukters miljøpåvirkning

Titel	EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV (EU) 2019/904 af 5. juni 2019 om reduktion af visse plastprodukters miljøpåvirkning (EØS-relevant tekst).
EU-nummerering	(EU) 2019/904.
Type retsakt og harmoniseringsgrad	Direktiv, minimumsharmonisering.
Dato for vedtagelse	21. maj 2019.
Dato for implementeringsfrist	3. juli 2021, herefter løbende ikrafttrædelse af virkemidler.
Ministerium	Miljø- og Fødevarerministeriet.
Konsekvenser for erhvervslivet	<p>Engangsplastikdirektivet detailregulerer 19 konkrete engangsplastikprodukter og fiskeredskaber med forskellige virkemidler og implementeringsfrister, som vil have forskelligartede konsekvenser for erhvervslivet. Bl.a. vil f.eks. sugerør, tallerkner og bestik af engangsplastik ikke længere kunne markedsføres fra 3. juli 2021. Herudover skal flere produkttyper udstyres med et harmoniseret mærke, det gælder eks. cigaretter, og plastiklåg må fremover ikke kunne adskilles fra beholderen på bl.a. sodavandsflasker og mælkekartoner. Ligeledes vil flere produkter omfattes af udvidet producentansvar og oprydningsansvar. Det indebærer, at producenterne skal bære det finansielle og/eller operationelle ansvar for produkterne, når de bliver til affald og henkastes i naturen.</p> <p>Direktivet vurderes at have konsekvenser for erhvervslivet. Det er i forbindelse med forhandlingen af direktivet estimeret, at direktivet vil have erhvervsøkonomiske konsekvenser i spændet 210-270 mio. årligt i Danmark. Dette tal er dog behæftet med stor usikkerhed, da det er en estimering, og det præcise tal ikke kan opgøres endnu. Implementeringsfristen for det udvidede producentansvar er 2025, og udformningen af producentansvaret i praksis er ikke fastlagt.</p> <p>Der haves endnu ikke et fuldt overblik over antallet af berørte virksomheder, men en undersøgelse, som skal belyse dette er igangsat. Det vil dog fortrinsvist være plastindustrien, detailhandlen, take away branchen, tobaksindustrien og fiskerisektoren, som vil rammes af direktivets bestemmelser.</p>

	<p>Som følge af direktivet forventes det, at flere virksomheder vil skulle omstille produktionsformer, og finde alternative produkter at markedsføre, ligesom det vil være nødvendigt for take away branchen at tænke mere i genbrugsløsninger. Ligeledes vil producenterne i forbindelse med det udvidede producentansvar og oprydningsansvar skulle deltage aktivt i den infrastruktur, som, i dialog med interessenterne, bygges for at kunne sikre fuld compliance med producentansvaret. Dette kan indebære administrative og finansielle byrder. Omfanget heraf kan dog ikke belyses fuldt ud på nuværende tidspunkt, da det vil bero på den specifikke udmøntning på bekendtgørelsesniveau. Denne udmøntning vil ske i tæt dialog med interessenterne og har frist tidligst i 2023 for cigaretter og i 2025 for de resterende, omfattede produkter.</p>
Metode til implementering	<p>Bestemmelserne implementeres ved ændringer i miljøbeskyttelsesloven for at sikre hjemler til det udvidede producentansvar og oprydningsansvaret. Det er vurderet, at miljøbeskyttelsesloven allerede indeholder hjemler til den specifikke udmøntning af de resterende virkemidler i direktivet. I denne forbindelse vil der blive udarbejdet en ny bekendtgørelse, eller ændret i eksisterende, hvor det giver mening.</p>
Inddragelse af interessenter	<p>Der er i forbindelse med opstarten af implementeringsarbejdet inviteret til informationsmøde for interessenter repræsenteret af interesseorganisationer. Der vil ikke blive oprettet en egentlig følgegruppe, idet direktivets bestemmelser berører mange forskellige interessenter og brancher, og interessenter vil derfor løbende blive inddraget i implementeringsarbejdet, der hvor det er relevant for de enkelte produkttyper.</p>
Undersøgelse af implementering i andre EU-lande	<p>I forbindelse med implementeringen udarbejdes der et notat om effekten af lignende forbud mod engangsplastikprodukter i andre EU-lande. Rapporten er endnu ikke afsluttet. Herudover har Danmark løbende dialog med nabolande om implementeringen, herunder i regi af teknisk arbejdsgruppe nedsat af Kommissionen samt vedtagelse af en række sekundære retsakter.</p>
Særlige hensyn i dansk kontekst	<p>Danmark er sideløbende ved at implementere det udvidede producentansvar for emballage og minimumskravene til producentansvar, som er vedtaget i EU-regi. Engangsplastikdirektivets producentansvar skal samtænkes med dette pågående arbejde.</p>
Forummets bemærkninger til implementeringsplanen	<p>Regelforum anbefaler, at det afklares, hvilke produkter der er omfattet af direktivet. Både fødevarer og emballagevirksomheder har brug for afklaring om dette, særligt i lyset af at evt. ændring (mht.</p>

mærkning eller valg af alternativer til plast) af emballage er en omkostningsfyldt og tidskrævende proces.

Forummet anbefaler en tidsplan for mærkningskrav. Fristen for at implementere mærkning om korrekt bortskaffelse og indhold af plastik er medio 2021. Det betyder, at på nuværende tidspunkt har virksomhederne et år til at ændre deres emballager. Det er ikke fuldkommen urealistisk. Det forlyder imidlertid, at Kommissionen forventer at have en vejledning samt de endelige piktogrammer klar ved udgangen af 2020, og så er der ikke længere tilstrækkeligt med tid. For cigaretproducenterne gælder særligt, at mærkningen efter engangsplastdirektivet skal koordineres med danske regler fra sundhedsmyndighederne om 'plain pack'. Virksomhederne bør have mindst 1 år til at ændre på deres emballage, målt fra det tidspunkt, hvor tekst og vejledning er til rådighed.

Forummet anbefaler indholds krav for mærkningskrav. Forummet finder det hensigtsmæssigt af hensyn til det indre marked, at mærkningen består af piktogrammer uden tekst, således at samme mærkning kan bruges på alle markeder eller i hvert fald flere markeder, f.eks. de nordiske. Særligt for fødevarer virksomhederne har dette stor værdi. Såfremt myndighederne insisterer på tekst, foreslår forummet, at en engelsksproget tekst accepteres på tværs af EU. I modsætning til tekst om allergener, har denne tekst ikke sundhedsmæssige implikationer, og derfor er det ikke absolut nødvendigt, at det er på det specifikke lokale sprog.

Forummet foreslår, at Kommissionen ud over for- og bagside på cigaretpakker også tester placering på den ene side af pakken og eventuelt inde i låget af pakken. På denne måde vil forbrugeren bemærke mærkningen både når boksen er lukket, og hver gang den åbnes mhp. forbrug.

Forummet anbefaler en metode for ikrafttrædelse for mærkningskrav. Indførelsen af mærkningskrav anbefales sker som et stop for produktion af produkter uden mærkat, således at virksomhederne ikke skal foretage en tilbageslagning af produkter uden mærkningen. Såvel for producenter som for detailhandel er tilbageslagning forbundet med omkostninger, og særligt for fødevarer er der risiko for madspild. For alle typer af produkter vil en tilbageslagning betyde spild, som minimum emballagespild. Af planlægningshensyn vil det være meget velkomment med en tilbagemelding om dette snarest.

Herudover bemærker forummet, at direktivet indebærer betydelige omkostninger for erhvervslivet, og det er afgørende, at opgørelsen af omkostninger såvel som fordelingen mellem brancher og

enkeltvirksomheder foregår transparent. Derfor opfordres regeringen til at gennemføre et egentligt feltstudie for at afklare baseline for de oprydningsansvar, direktivet pålægger virksomhederne at betale for.

Det bemærkes, at sundhedssektoren også vil blive ramt med større omkostninger for indkøb af indkøbsplastprodukter. Hospitaler, plejehjem og andre offentlige institutioner kan ikke længere indkøbe og benytte sig af en livsnødvendig service fra flere engangsplastsprodukter, når de bliver forbudte, men må skifte over til indkøb af langt dyrere engangsservice fremstillet af plantebaserede produkter fritaget for direktivforbud. Moderne sygehuse er designet uden større køkkenfaciliteter nødvendig for opvask af genbrugsservice.

Forummet anbefaler desuden, at de endelige danske implementeringsplaner bør besluttes forud for Kommissionens guideline, men afvente til retningslinjerne kan indarbejdes i de endelige planer. Disse ventes til juli.

Forummet foreslår, at der etableres en mærkningsfølgegruppe, så alle mærknings- og label-initiativer koordineres centralt. Hver ændring til en trykt label genererer signifikante direkte omkostninger til produktion, og introducerer samtidig også fejlkilder.

Uanset om det er en plastmærkning, indholdsmærkning eller andre varedeklarationer, vil virksomheders byrder kunne reduceres, hvis ændringskrav centraliseres og gennemføres samlet.

IMPL 4: Kræftdirektivet

Titel	Ændring af direktiv 2004/37/EF om beskyttelse af arbejdstagerne mod risici for under arbejdet at være udsat for kræftfremkaldende stoffer og mutagener
EU-nummerering	(EU) 2019/983
Type retsakt og harmoniseringsgrad	Direktiv, minimumsharmonisering Retsakten indfører arbejdsmiljøgrænseværdier i EU for 5 kræftfremkaldende stoffer.
Dato for vedtagelse	05.06.2019
Dato for implementeringsfrist	11.07.2021
Ministerium	Beskæftigelsesministeriet
Konsekvenser for erhvervslivet	<p>Retsakten sænker den danske grænseværdi for cadmium, beryllium, formaldehyd og stoffet MOCA.</p> <p>Stofferne er omfattet af eksisterende regler med krav om at undgå unødigt udsættelse for stofferne i arbejdsmiljøet. Der forventes derfor som udgangspunkt ikke væsentlige yderligere omkostninger. Det kan dog ikke udelukkes, at der kan være enkelte virksomheder vil have omstillingsomkostninger i form af udgifter til evt. kontrolmålinger, lettere ombygning, øget ventilation mv. Samme virksomheder kan evt. også have mindre forøgede løbende omkostninger til fx kontrol og drift af ny ventilation.</p> <p>Retsakten indfører også en grænseværdi for arsen, som er på niveau med den der allerede findes i Danmark. Det betyder, at der ikke være erhvervsøkonomiske konsekvenser.</p> <p>Der vil blive gennemført beregninger af retsaktens erhvervsøkonomiske konsekvenser efter Erhvervsstyrelsens retningslinjer.</p>
Metode til implementering	<p>Retsakten implementeres som ændringer i bilag til BEK nr 1458 af 13/12/2019 om grænseværdier for stoffer og materialer.</p> <p>Der er ikke tale om overimplementering, idet der ikke indføres grænseværdier der er lavere end EU-grænseværdierne og da grænseværdierne først indføres på de tidspunkter, som fremgår af direktiverne (ikke før).</p>

Inddragelse af interessenter	Arbejdsmarkedets parter vil blive inddraget i implementeringen via Arbejdsmiljørådet og udkast til bekendtgørelse vil blive sendt i offentlig høring via høringsportalen.
Undersøgelse af implementering i andre EU-lande	<p>På samme måde som i Danmark gennemføres EU's arbejdsmiljødirektiver ved administrative forskrifter i bl.a. Tyskland, Holland, Sverige og Norge.</p> <p>Arbejdstilsynet arbejder aktuelt med at revidere beslutningsprocedurene for danske grænseværdier for arbejdsmiljøet. Som en del af dette arbejde, vil der blive set på hvordan bl.a. disse lande og Holland fastsætter grænseværdier arbejdsmiljøet, herunder også hvordan EU-grænseværdier implementeres.</p>
Særlige hensyn i dansk kontekst	Ingen særlige hensyn.
Forummet bemærkninger til implementeringsplanen	Regelforum understreger vigtigheden af reel interessentinddragelse i regi af Arbejdsmiljørådet ifm. Implementeringen, herunder at denne implementeringsplan sendes til høring i Arbejdsmiljørådet.

IMPL 5: Varedirektivet

Titel	Europa-Parlamentet og Rådets direktiv (EU) 2019/771 af 20. maj 2019 om visse aspekter af aftaler om salg af varer, om ændring af forordning (EU) 2017/2394 og direktiv 2009/22/EF og om ophævelse af direktiv 1999/44/EF
EU-nummerering	(EU) 2019/771
Type retsakt og harmoniseringsgrad	Totalharmonisering med valgfrihed på visse områder
Dato for vedtagelse	20:05:2019
Dato for implementeringsfrist	01:07:2021: Medlemsstaterne vedtager og offentliggør bestemmelser, der er nødvendige for at implementere direktivet. 01:01:2022: Bestemmelserne skal finde anvendelse fra denne dato.
Ministerium	Justitsministeriet
Konsekvenser for erhvervslivet	<p>Det er på nuværende tidspunkt ikke muligt at vurdere de præcise økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet af implementeringen, jf. nedenstående om inddragelse af interessenter.</p> <p>Der må dog forventes visse konsekvenser for de dele af erhvervslivet, der beskæftiger sig med salg af varer til forbrugere. F.eks. medfører direktivet, at varigheden af den såkaldte formodningsregel forlænges fra 6 måneder til mindst 1 år fra leveringstidspunktet. Formodningsreglen indebærer, at en vare der i løbet af denne periode viser sig at have en mangel, formodes at have lidt af manglen ved leveringen, hvilket giver forbrugeren adgang til mangelsbeføjelser. Imidlertid vil en mangel i mange tilfælde vise sig og blive påberåbt inden for kort tid efter varens levering.</p> <p>Direktivet giver bl.a. medlemsstaterne mulighed for at indføre en længere reklamationsfrist end de 2 år, der gælder i dag, enten for alle varer eller for visse typer af varer. Hvorvidt denne valgfrihed vil blive udnyttet, vil afhænge af det sagkyndige udvalgs anbefalinger og vil i sidste ende bero på en politisk beslutning.</p> <p>I forhold til muligheden for at forlænge reklamationsfristen bemærkes det, at bevisbyrden for, at en mangel var tilstede på leveringstidspunktet bliver vanskeligere at løfte, jo længere tid der går.</p>

	<p>Det kan medvirke til at begrænse de økonomiske konsekvenser af en eventuel forlænget reklamationsfrist for virksomhederne.</p> <p>Konsekvenserne kan variere fra virksomhed til virksomhed afhængig af f.eks. varetyper.</p>
Metode til implementering	<p>Implementeringen af direktivet forventes primært at ske ved ændring af den gældende købelov.</p> <p>Det er på nuværende ikke tidspunkt muligt at vurdere et eventuelt behov for konsekvensrettelser i øvrig lovgivning.</p>
Inddragelse af interessenter	<p>For at sikre, at direktivet gennemføres på den bedst mulige måde i Danmark, har justitsministeren nedsat et udvalg, som skal komme med anbefalinger til, hvordan direktivet mest effektivt og hensigtsmæssigt gennemføres i dansk ret.</p> <p>Udvalget er sammensat af en bred kreds af interessenter fra forbrugersiden og erhvervsiden, relevante fagministerier samt repræsentanter fra dommerstanden, advokatstanden og en universitetsjurist.</p> <p>Udvalget er blevet bedt om at udarbejde et lovudkast med bemærkninger og forventes at afslutte sit arbejde i efteråret 2020.</p> <p>Betænkning og lovudkast vil herefter blive sendt i høring.</p>
Undersøgelse af implementering i andre EU-lande	<p>Udvalget, der skal anbefale den mest effektive og hensigtsmæssige gennemførelse i dansk ret, kan beslutte at indhente oplysninger fra andre EU-lande om, hvorledes disse lande forventer at implementere reglerne.</p> <p>Justitsministeriet deltager i en EU-ekspertgruppe, hvor bl.a. medlemsstaternes gennemførelse af direktivet drøftes.</p>
Særlige hensyn i dansk kontekst	<p>Som led i udvalgets arbejde vil der udover forbrugerbeskyttelsehensyn og erhvervs- og væksthensyn bl.a. blive inddraget hensyn til miljø og klima.</p>
Forumets bemærkninger til implementeringsplanen	<p>Erhvervslivets EU- og Regelforum støtter den brede interessentinddragelse i det nedsatte udvalg, som skal inddrages i implementeringsarbejdet.</p> <p>Forummet har noteret sig, at Justitsministeriet i implementeringsplanen har anført, at de økonomiske konsekvenser af en forlænget reklamationsfrist kan begrænses som følge af bevisbyrdeforholdet.</p>

Erhvervslivets EU- og Regelforum bemærker i den forbindelse, at uanset hvem der har bevisbyrden, så vil en længere reklamationsfrist påføre de erhvervsdrivende øgede omkostninger. Det skyldes, at klagehåndteringen i praksis foregår på den måde, at det er den erhvervsdrivende, som undersøger produktet. En forlænget reklamationsfrist vil - alt andet lige - bevirke, at flere produkter vil skulle undersøges, og dermed medføre øgede omkostninger for erhvervsdrivende. Dette er til trods for, at det i dag er muligt at opkræve et undersøgelsesgebyr for de tilfælde, at der efter købeloven ikke var tale om en mangel. Dette gebyr er imidlertid ofte lavere, end de omkostninger den erhvervsdrivende reelt afholder i forbindelse med undersøgelsen af produktet.

IMPL 6: Direktivet om digitalt indhold

Titel	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/770 af 20. maj 2019 om visse aspekter af aftaler om levering af digitalt indhold og digitale tjenester
EU-nummerering	(EU) 2019/770
Type retsakt og harmoniseringsgrad	Totalharmonisering med valgfrihed på visse områder
Dato for vedtagelse	20:05:2019
Dato for implementeringsfrist	01:07:2021: Medlemsstaterne vedtager og offentliggør bestemmelser, der er nødvendige for at implementere direktivet. 01:01:2022: Bestemmelserne skal finde anvendelse fra denne dato.
Ministerium	Justitsministeriet
Konsekvenser for erhvervslivet	<p>Det er på nuværende tidspunkt ikke muligt at vurdere de præcise økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet af implementeringen, jf. nedenstående om inddragelse af interessenter.</p> <p>Der må dog forventes visse økonomiske og administrative konsekvenser for de dele af erhvervslivet, der leverer digitalt indhold og digitale tjenester til forbrugere.</p> <p>Det kan bl.a. nævnes, at direktivet fastsætter regler for, hvilke opdateringer og sikkerhedsopdateringer, som den erhvervsdrivende er forpligtet til at levere til forbrugeren og i hvor lang en periode. I den forbindelse fastsættes der også regler om forbrugernes forpligtelser i forhold til disse opdateringer.</p> <p>Direktivet giver bl.a. medlemsstaterne mulighed for at indføre en længere reklamationsfrist end 2 år for digitalt indhold eller digitale tjenester, der leveres en enkelt gang eller ved en række enkeltstående leveringer. Hvorvidt denne valgfrihed vil blive udnyttet, vil afhænge af det sagkyndige udvalgs anbefalinger og vil i sidste ende bero på en politisk beslutning.</p> <p>I forhold til muligheden for at forlænge reklamations-fristen bemærkes det, at bevisbyrden for, at en mangel var tilstede på leveringstidspunktet bliver vanskeligere at løfte, jo længere tid der går. Det kan medvirke til</p>

	<p>at begrænse de økonomiske konsekvenser af en eventuel forlænget reklamationsfrist for virksomhederne.</p> <p>Konsekvenserne kan variere fra virksomhed til virksomhed afhængig af f.eks. typen af ydelse, der leveres.</p>
Metode til implementering	<p>Implementeringen af direktivet forventes enten at ske ved ændring af den gældende købelov eller ved udarbejdelse af en ny hovedlov, jf. nedenstående om inddragelse af interessenter.</p> <p>Det er på nuværende ikke tidspunkt muligt at vurdere et eventuelt behov for konsekvensrettelser i øvrig lovgivning.</p>
Inddragelse af interessenter	<p>For at sikre, at direktivet gennemføres på den bedst mulige måde i Danmark, har justitsministeren nedsat et udvalg, som skal komme med anbefalinger til, hvordan direktivet mest effektivt og hensigtsmæssigt gennemføres i dansk ret.</p> <p>Udvalget er sammensat af en bred kreds af interessenter fra forbrugersiden og erhvervsiden, relevante fagministerier samt repræsentanter fra dommerstanden, advokatstanden og en universitetsjurist.</p> <p>Udvalget er blevet bedt om at udarbejde et lovudkast med bemærkninger og forventes at afslutte sit arbejde i efteråret 2020.</p> <p>Betænkning og lovudkast vil herefter blive sendt i høring.</p>
Undersøgelse af implementering i andre EU-lande	<p>Udvalget, der skal anbefale den mest effektive og hensigtsmæssige gennemførelse i dansk ret, kan beslutte at indhente oplysninger fra andre EU-lande om, hvorledes disse lande forventer at implementere reglerne.</p> <p>Justitsministeriet deltager i en EU-ekspertgruppe, hvor bl.a. medlemsstaternes gennemførelse af direktivet drøftes.</p>
Særlige hensyn i dansk kontekst	<p>Som led i udvalgets arbejde vil der udover forbrugerbeskyttelsehensyn og erhvervs- og væksthensyn bl.a. blive inddraget hensyn til miljø og klima.</p>
Forummets bemærkninger til implementeringsplanen	<p>Regelforum bemærker, at uanset hvem der har bevisbyrden, så vil en længere reklamationsfrist påføre de erhvervsdrivende øgede omkostninger.</p> <p>Derudover bør Danmark være særligt opmærksomme på, at direktivet giver medlemsstaterne mulighed for at afgøre om og i hvilket omfang, der tages hensyn til, at forbrugeren har bidraget til eksistensen af</p>

manglen og sørge for et specifikt middel, hvis manglen manifesterer sig inden for en kort periode tid.

Således undergraver dette tanken om at forhindre juridisk fragmentering, som netop bruges til at retfærdiggøre fuld harmonisering inden for direktivets anvendelsesområde.

Regelforum fremhæver, at det pågældende udvalg (omtalt i implementeringsplanen kan indhente oplysninger fra andre EU-lande om, hvorledes disse lande forventer at implementere reglerne, idet der ellers vil skabes muligheder for juridisk arbitrage for platformsoperatører med negativ økonomisk effekt for Danmark.

Erhvervslivets EU- og Regelforum påpeger, at et essentielt element i forhold til implementeringen af direktivet består i at identificere snitflader til anden lovgivning og etablere et samarbejde mellem relevante myndigheder. Det er helt afgørende, at myndigheder, domstole m.v. fortolker reglerne konsekvent. Dette gælder særligt de regler, der går på tværs af samtlige sektorer såsom forbrugerbeskyttelses, databeskyttelses, og konkurrencelovgivning, men der findes også snitflader til sektorspecifikke regler inden for f.eks. inden for finans-, bil-, energi- eller landbrugssektoren. Derfor anbefaler forummet, at de forskellige myndigheder indgår i et tæt samarbejde, så der ikke alene sker en ensartet fortolkning af regelsættene men også en komplimenterende fortolkning. Med andre ord skal snitflader og potentielle konflikter i regelsættene være afstemte mellem myndighederne gennem åben dialog, således at risikoen for potentielle konflikter minimeres.

IMPL 7a: New Deal for Consumers

Titel	<p>Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/2161 af 27. november 2019 om ændring af Rådets direktiv 93/13/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/6/EF, 2005/29/EF og 2011/83/EU, for så vidt angår bedre håndhævelse og modernisering af EU-reglerne om forbrugerbeskyttelse</p> <p>Det bemærkes, at dette skema alene dækker de dele af direktivet, der skal implementeres på Justitsministeriets område (dvs. ændring af direktiv 93/13/EØF og direktiv 2011/83/EU). De øvrige dele af direktivet hører under Erhvervsministeriets ressort.</p>
EU-nummerering	(EU) 2019/2161
Type retsakt og harmoniseringsgrad	Totalharmonisering med valgfrihed på visse områder
Dato for vedtagelse	27:11:2019
Dato for implementeringsfrist	<p>28:11:2021: Medlemsstaterne vedtager og offentliggør bestemmelser, der er nødvendige for at implementere direktivet.</p> <p>28:05:2022: Bestemmelserne skal finde anvendelse fra denne dato.</p>
Ministerium	Justitsministeriet (fsva. ændring af direktiv 93/13/EØF og direktiv 2011/83/EU)
Konsekvenser for erhvervslivet	<p>Det er på nuværende tidspunkt ikke muligt præcis at vurdere eventuelle økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet af implementeringen, jf. nedenstående om inddragelse af interessenter.</p> <p>Implementeringen kan dog forventes at have visse konsekvenser for de dele af erhvervslivet, der indgår forbrugeraftaler.</p> <p>Implementeringen vil bl.a. medføre øgede krav til oplysning i forbindelse med virksomheders aftaleindgåelse med forbrugere, hvilket kan medføre visse engangsudgifter for virksomhederne til bl.a. ændring af informationsmateriale, standardvilkår mv.</p>
Metode til implementering	<p>Implementeringen af direktivet forventes at ske ved ændring af forbrugeraftaleloven og eventuelt af aftaleloven.</p> <p>Det er på nuværende ikke tidspunkt muligt at vurdere et eventuelt behov for konsekvensrettelser i øvrig lovgivning.</p>

<p>Inddragelse af interessenter</p>	<p>For at sikre, at direktivet gennemføres på den bedst mulige måde i Danmark, har justitsministeren nedsat et udvalg, som skal komme med anbefalinger til, hvordan direktivet mest effektivt og hensigtsmæssigt gennemføres i dansk ret.</p> <p>Udvalget er sammensat af en bred kreds af interessenter fra forbrugersiden og erhvervssiden, relevante fagministerier samt repræsentanter fra dommerstanden, advokatstanden og en universitetsjurist.</p> <p>Udvalget er blevet bedt om at udarbejde et lovudkast med bemærkninger og forventes at afslutte sit arbejde i efteråret 2020.</p> <p>Betænkning og lovudkast vil herefter blive sendt i høring.</p>
<p>Undersøgelse af implementering i andre EU-lande</p>	<p>Udvalget, der skal anbefale den mest effektive og hensigtsmæssige gennemførelse i dansk ret, kan beslutte at indhente oplysninger fra andre EU-lande om, hvorledes disse lande forventer at implementere reglerne.</p> <p>Justitsministeriet deltager i en EU-ekspertgruppe, hvor bl.a. medlemsstaternes gennemførelse af direktivet drøftes.</p>
<p>Særlige hensyn i dansk kontekst</p>	<p>Som led i udvalgets arbejde vil der udover forbrugerbeskyttelsehensyn og erhvervs- og væksthensyn bl.a. blive inddraget hensyn til miljø og klima.</p>
<p>Forummets bemærkninger til implementeringsplanen</p>	<p>Se bemærkninger til IMPL 7b.</p>

IMPL 7b: New Deal for Consumers

Titel	<p>Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/2161 af 27. november 2019 om ændring af Rådets direktiv 93/13/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/6/EF, 2005/29/EF og 2011/83/EU, for så vidt angår bedre håndhævelse og modernisering af EU-reglerne om forbrugerbeskyttelse</p> <p>Det bemærkes, at dette skema alene dækker de dele af direktivet, der skal implementeres på Erhvervsministeriets område (dvs. ændring af direktiv 98/6/EF og direktiv 2005/29/EF). De øvrige dele af direktivet hører under Justitsministeriets ressort.</p>
EU-nummerering	(EU) 2019/2161
Type retsakt og harmoniseringsgrad	Totalharmonisering med valgfrihed på visse områder
Dato for vedtagelse	27:11:2019
Dato for implementeringsfrist	<p>28:11:2021: Medlemsstaterne vedtager og offentliggør bestemmelser, der er nødvendige for at implementere direktivet.</p> <p>28:05:22: Bestemmelserne skal finde anvendelse fra denne dato.</p>
Ministerium	Erhvervsministeriet (fsva. ændring af direktiv 98/EF og direktiv 2005/29/EU)
Konsekvenser for erhvervslivet	<p>Det er på nuværende tidspunkt ikke muligt præcis at vurdere eventuelle økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet af implementeringen, jf. nedenstående om inddragelse af interessenter.</p> <p>Implementeringen kan dog forventes at have visse konsekvenser for de dele af erhvervslivet, der indgår forbrugeraftaler via onlineplatforme.</p> <p>Implementeringen vil bl.a. medføre øgede krav til oplysning i forbindelse med virksomheders aftaleindgåelse med forbrugere på onlineplatforme, hvilket kan medføre visse engangsudgifter for virksomhederne til bl.a. ændring af informationsmateriale, standardvilkår mv.</p>
Metode til implementering	Implementeringen af direktivet forventes at ske ved ændring af markedsføringsloven og evt. ved bekendtgørelse om prismærkning.

<p>Inddragelse af interessenter</p>	<p>Under forhandlingerne af direktivet er erhvervet løbende blevet holdt orienteret gennem afholdte møder i interessentgruppe. Interessentgruppen har bestået af: Dansk Erhverv, Dansk Industri, Forbrugerrådet Tænk, Finans Danmark, Forsikring og Pension, Forbrugerombudsmanden, Foreningen for dansk internethandel og Landbrug og Fødevarer.</p> <p>Justitsministeren har nedsat et udvalg, som skal komme med anbefalinger til, hvordan direktivet mest effektivt og hensigtsmæssigt gennemføres i dansk ret, fsva. de dele af direktivet, der skal gennemføres i Justitsministeriets regi. Der er et vist overlap mellem direktiverne, herunder ift. sanktionsbestemmelser. Erhvervsministeriet deltager også i udvalget, og udvalgets konklusioner vil også få betydning for implementeringen af de direktiver, der gennemføres i Erhvervsministeriets regi.</p> <p>Derudover har Erhvervsministeriet nedsat en arbejdsgruppe, der skal se på bødeniveau og sanktionsbestemmelserne i ændringsdirektivet.</p> <p>Der vil blive afholdt et eller flere interessentgruppemøder inden et lovudkast vil blive sendt i høring.</p>
<p>Undersøgelse af implementering i andre EU-lande</p>	<p>Erhvervsministeriet deltager i en EU-ekspertgruppe, hvor bl.a. medlemsstaternes gennemførelse af direktivet drøftes.</p>
<p>Særlige hensyn i dansk kontekst</p>	<p>Vurderes ikke relevant.</p>
<p>Forummets bemærkninger til implementeringsplanen</p>	<p>De påtænkte ændringer af henholdsvis markedsføringsloven (prismarkedsføring og nye rettigheder for forbrugere, der har været udsat for vildledende markedsføring) har stor betydning for de erhvervsdrivende. Forummet anbefaler derfor, at implementeringen af disse bestemmelser også bliver en del af det udvalgsarbejde, der foregår i forhold til implementeringen af:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Europa-Parlamentet og Rådets direktiv (EU) 2019/771 af 20. maj 2019 om visse aspekter af aftaler om salg af varer, om ændring af forordning (EU) 2017/2394 og direktiv 2009/22/EF og om ophævelse af direktiv 1999/44/EF (Implementeringsplan 5) • Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/770 af 20. maj 2019 om visse aspekter af aftaler om levering af digitalt indhold og digitale tjenester (Implementeringsplan 6) • Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/2161 af 27. november 2019 om ændring af Rådets direktiv 93/13/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/6/EF, 2005/29/EF og 2011/83/EU, for så vidt angår bedre håndhævelse og

modernisering af EU-reglerne om forbrugerbeskyttelse (Implementeringsplan 7a)

Regelforum anbefaler, at implementeringen af direktivet skal ske i en ny selvstændig hovedlov.

Regelforum bemærker, at den nye bestemmelse om sammenlignende prisreklamer først blev tilføjet til omnibus-direktivet i forbindelse med trilog-forhandlingerne, og at der derfor ikke er foretaget en konsekvensanalyse af bestemmelsen, ligesom de forskellige interesseorganisationer ikke har haft mulighed for at komme med bemærkninger til bestemmelsen. Bestemmelsen kan betyde væsentlige ændringer af de nuværende regler, og det er derfor vigtigt, at alle interessenter bliver hørt i forbindelse med implementeringen. Det er forummets opfattelse, at det bedst sker ved, at det allerede nedsatte udvalg under Justitsministeriets, hvor Erhvervsministeriet også er repræsenteret, kigger på denne del af omnibusdirektivet.

Det fremgår, at der allerede er nedsat en arbejdsgruppe, der skal kigge på sanktionsniveauet, men det fremgår ikke, hvem der sidder med i denne arbejdsgruppe. Regelforum anbefaler, at denne arbejdsgruppe også omfatter repræsentanter for erhvervslivet og virksomhederne, så arbejdsgruppen også kan få virksomhedernes input til de nye sanktionsregler. Dette kan sikres ved, at også arbejdet med sanktioner og bøder lægges ind under det udvalg, der allerede er nedsat i forhold til implementeringen af førnævnte direktiver.

IMPL 8: Urimelige handelspraksisser i fødevarekæden (UTP-direktivet)

Titel	EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS DIREKTIV (EU) 2019/633 af 17. april 2019 om urimelig handelspraksis i relationer mellem virksomheder i landbrugs- og fødevarerforsyningskæden.
EU-nummerering	2019/633/EU af 17. april 2019.
Type retsakt og harmoniseringsgrad	Direktivet er et minimumsdirektiv. Det er derfor muligt for medlemsstaterne at vedtage eller opretholde nationale bestemmelser, der er mere vidtrækkende end den urimelige handelspraksis, der er opført i direktivet.
Dato for vedtagelse	17. april 2019
Dato for implementeringsfrist	1. maj 2021
Ministerium	Erhvervsministeriet
Konsekvenser for erhvervslivet	<p>Direktivet forventes at medføre erhvervsøkonomiske konsekvenser for erhvervslivet. Det sker som konsekvens af, at erhvervet pålægges begrænsninger i aftalevilkår, hvorfor erhvervet vil skulle ændre på deres eksisterende aftalepraksis. Direktivet forbyder således en række former for urimelig handelspraksis i de omfattede handelsrelationer, fx betalingsfrister længere end 30 dage ved køb af letfordærlige og betalingsfrister længere end 60 dage ved andre landbrugs- og fødevarer, ensidige ændringer i kontrakten fra købers side og købers annullering af ordrer på letfordærlige landbrugs- og fødevarer med kort varsel.</p> <p>Direktivets pligtsubjekter: Enhver fysisk eller juridisk person, som køber landbrugs- og fødevarer (undtagen forbrugere).</p> <p>Direktivets rettighedssubjekt: Enhver fysisk eller juridisk person, som sælger landbrugs- eller fødevarer til andre end forbrugere.</p> <p>Afhængig af, hvordan direktivet implementeres, forventes reguleringen at kunne omfatte op til i alt ca. 55.000 danske virksomheder, som samlet genererer en total omsætning på ca. 637.736 mio. kr.</p>
Metode til implementering	<p>Direktivet berører visse forhold, som reguleres i følgende hovedlove:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Aftaleloven • Renteloven • Markedsføringsloven <p>Direktivet opstiller regler om urimelig handelspraksis og retter sig specifikt mod landbrugs- og fødevarerforsyningskæden.</p>

	<p>Grundet direktivets branchespecifikke karakter, vurderes det uhensigtsmæssigt at implementere direktivet direkte i eksisterende hovedlove eller i tilhørende bekendtgørelser.</p> <p>Fødevarerforsyningskæden er ikke reguleret særskilt i Danmark i forhold til regler om illoyal handelspraksis.</p> <p>I lyset af direktivets branchespecifikke karakter, samt at der i dag ikke er eksisterende regulering af landbrugs- og fødevarerforsyningskæden, vurderes det mest hensigtsmæssigt at implementere direktivet ved at udarbejde en ny selvstændig hovedlov. Dette giver også branchen gode forudsætninger for nemt at kunne orientere sig i gældende regler.</p> <p>Da direktivet berører forhold, der vedrører andre ministeriers ressortområder, vil relevante myndigheder blive inddraget i relation hertil. Det drejer sig om forhold vedrørende landbrug og fødevarer (Miljø- og Fødevarerministeriet) samt forhold vedrørende den håndhævende myndigheds beføjelser (Justitsministeriet).</p>
Inddragelse af interessenter	<p>Under forhandlingerne af direktivet, er erhvervet løbende blevet holdt orienteret. Interessentgruppen har bestået af: Dansk Industri, Dansk Erhverv, Landbrug og Fødevarer og Mærkevareleverandørerne.</p> <p>Interessentgruppen holdes ligeledes løbende orienteret om implementeringsarbejdet på interessentmøder.</p> <p>Erhvervslivet har divergerende holdninger til implementeringen:</p> <p>Dansk Erhverv har tilkendegivet, at de ønsker minimumsimplicitering.</p> <p>Mærkevareleverandørerne, Dansk Industri Fødevarer, Landbrug & Fødevarer samt en række andre organisationer (der alle primært repræsenterer leverandører) har tilkendegivet, at de ønsker direktivets beskyttelse udvidet til at gælde alle leverandører i landbrugs- og fødevarerforsyningskæden.</p>
Undersøgelse af implementering i andre EU-lande	<p>Erhvervsministeriet er efter behov i løbende dialog med de øvrige medlemsstater, herunder de nordiske lande, om implementeringen af direktivet.</p> <p>Endvidere holdes der løbende kontakt til Europa-Kommissionen i relation til deltagelse i implementeringsworkshops, hvor medlemslandene diskuterer implementeringen af direktivet.</p>
Særlige hensyn i dansk kontekst	Vurderes ikke relevant.
Forumets bemærkninger til implementeringsplanen	<p>UTP-direktivet får stor betydning for handelspraksisser i fødevarerekæden. Hvordan og i hvilket omfang direktivet implementeres, bør derfor være baseret på en gennemgående involvering af relevante interessenter. Det er forummets holdning, at der i implementeringen tages højde for markedsvilkår, producenter samt forbrugerhensyn.</p>

IMPL 9: Rekonstruktions- og insolvensdirektivet

Titel	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/1023 af 20. juni 2019 om rammer for forebyggende rekonstruktion, gældssanering og udelukkelse og om foranstaltninger med henblik på mere effektive procedurer for rekonstruktion, insolvensbehandling og gældssanering og om ændring af direktiv (EU) 2017/1132 (rekonstruktions- og insolvensdirektivet)
EU-nummerering	(EU) 2019/1023
Type retsakt og harmoniseringsgrad	Direktivets bestemmelser har i vidt omfang karakter af minimumsregulering.
Dato for vedtagelse	20. juni 2019
Dato for implementeringsfrist	17. juli 2021 med undtagelse af visse nærmere angivne bestemmelser, hvor implementeringsfristen i stedet er 17. juli 2024 og 17. juli 2026 alt afhængig af bestemmelsen.
Ministerium	Justitsministeriet
Konsekvenser for erhvervslivet	<p>Retsakten har til formål at sikre rekonstruktion af levedygtige virksomheder i økonomiske vanskeligheder, hvilket vurderes at kunne bidrage til at minimere tabet af arbejdspladser og tabene for kreditorer i forsyningskæden og bevare knowhow og kompetencer.</p> <p>Retsakten vurderes ikke at medføre omstillingsomkostninger eller løbende øvrige efterlevelselsesomkostninger.</p> <p>Retsakten vurderes endvidere ikke at have administrative konsekvenser for erhvervslivet.</p>
Metode til implementering	<p>Justitsministeren har anmodet Konkursrådet om at vurdere de lovgivningsmæssige konsekvenser af rekonstruktions- og insolvensdirektivet og at udarbejde et lovudkast, såfremt der er behov for lovændringer for at implementere direktivet i dansk ret.</p> <p>Konkursrådet er et stående udvalg og afgiver efter Justitsministeriets anmodning indstilling om ændringer i konkursloven med henblik på reform af denne lovgivning.</p> <p>Konkursrådet er blevet anmodet om så vidt muligt at afslutte sine overvejelser om implementering af rekonstruktions- og insolvensdirektivet senest den 15. november 2020.</p>

<p>Inddragelse af interessenter</p>	<p>Justitsministeriet sendte i forbindelse med Kommissionens fremsættelse af direktivforslaget i slutningen af 2016 forslaget i høring hos forskellige interessenter.</p> <p>Yderligere inddragelse af interessenter afventer Konkursrådets anbefalinger i rådets kommende betænkning.</p> <p>Konkursrådets betænkning og lovudkast vil blive sendt i offentlig høring.</p>
<p>Undersøgelse af implementering i andre EU-lande</p>	<p>Eventuelle planer om at undersøge implementeringen af retsakter i andre EU-lande afventer Konkursrådets yderligere arbejde.</p> <p>Justitsministeriet deltager endvidere i en EU-ekspertgruppe, hvor medlemsstaternes gennemførelse af direktivet drøftes.</p>
<p>Særlige hensyn i dansk kontekst</p>	<p>Som led i Konkursrådets arbejde vil der bl.a. blive inddraget erhvervs- og samfundsøkonomiske hensyn.</p>
<p>Forummets bemærkninger til implementeringsplanen</p>	<p>Et helt centralt opmærksomhedspunkt i forbindelse med implementeringen af EU-rekonstruktions- og insolvensdirektiv bør være sammenhængen mellem de insolvensretlige regler, herunder i relation til skæringstidspunkter mv., og de skatteretlige regler, således at intentionerne bag direktivet ikke går tabt som følge af, at de to regelsæt ikke er afstemt.</p>

IMPL 10: BRRD II

Titel	Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2019/879 af 20. maj 2019 om ændring af direktiv 2014/59/EU for så vidt angår kreditinstitutters og investeringsselskabers tabsabsorberings- og rekapitaliseringskapacitet og af direktiv 98/26/EF
EU-nummerering	EU 2019/879
Type retsakt og harmoniseringsgrad	Direktiv (minimumsharmonisering)
Dato for vedtagelse	20. maj 2019
Dato for implementeringsfrist	28. december 2020 (fælles ikrafttrædelsesdato) Overgangsbestemmelser: Medlemsstaterne anvender direktivets artikel 1, nr. 17), for så vidt angår artikel 45i, stk. 3, i direktiv 2014/59/EU fra den 1. januar 2024. Hvis afviklingsmyndigheden i overensstemmelse med artikel 45m, stk. 1, i direktiv 2014/59/EU, har fastsat en frist for overholdelse, der udløber efter den 1. januar 2024, er anvendelsesdatoen for nærværende direktivs artikel 1, nr. 17), for så vidt angår artikel 45i, stk. 3, i direktiv 2014/59/EU, den samme som fristen for overholdelse.
Ministerium	Erhvervsministeriet
Konsekvenser for erhvervslivet	Implementeringen vil medføre konsekvenser for erhvervslivet, men det er vurderingen, at konsekvenserne vil holde sig under minimumsgrænserne på henholdsvis 4 mio. kr. årligt for så vidt angår administrative konsekvenser og 10 mio. kr. årligt for så vidt angår øvrige efterlevelseskonsekvenser. Der vil dermed ikke være tale om væsentlige konsekvenser for de danske virksomheder.
Metode til implementering	Implementeringen vil primært blive gennemført i det lovforslag, der ændrer i henholdsvis lov om finansiel virksomhed og lov om restrukturering og afvikling af visse finansielle virksomheder. Finansiell Stabilitet har ansvaret for lov om restrukturering og afvikling af visse finansielle virksomheder. Derudover vil dele af direktivet blive implementeret i den eksisterende bekendtgørelse om investorbeskyttelse ved værdipapirhandel, den eksisterende bekendtgørelse om afviklingsplanlægning og

	afviklingsberedskab og i en ny bekendtgørelse om krav om nedskrivningsegne passiver.
Inddragelse af interessenter	<p>Finansiel Stabilitet og Nationalbanken har været inddraget i implementeringsprocessen, siden direktivet blev vedtaget. De har været en aktiv del af implementeringen og har løbende fået tilsendt udkast til lovforslag, som de har haft mulighed for at kommentere på.</p> <p>Finans Danmark (FiDa) og Lokale Pengeinstitutter (LOPI) blev inviteret til et møde i efteråret 2019 og igen i foråret 2020, hvor de forinden fik tilsendt udkast til lovtekst og bemærkninger, som de fik mulighed for at kommentere på, herunder angive eventuelle knaster hvor der var behov for flere drøftelser før den offentlige høring.</p>
Undersøgelse af implementering i andre EU-lande	Implementeringen i andre EU-lande blev undersøgt, hvor det var relevant. Der har således været konkrete spørgsmål undervejs, hvor vi har henvendt os til kollegaer i andre medlemslande (Tyskland og Sverige) for at sikre os, at vi var enige om forståelsen af en konkret artikel, og hvordan en konkret artikel blev implementeret i det pågældende EU-land.
Særlige hensyn i dansk kontekst	<p>Realkreditinstitutter</p> <p>Realkreditinstitutter er i dag ikke omfattet af krav om nedskrivningsegne passiver og skal således ikke opfylde et krav om nedskrivningsegne passiver. Betingelserne for at undtage realkreditinstitutter fra kravet om nedskrivningsegne passiver er ikke ændret med BRRD II. På den baggrund foreslås det at videreføre undtagelsen af realkreditinstitutter fra kravet om nedskrivningsegne passiver i forbindelse med implementeringen af BRRD II.</p> <p>Krav om subordination (overimplementering)</p> <p>Finanstilsynet fastsætter i dag et krav om, at hele kravet om nedskrivningsegne passiver skal opfyldes med passiver, der bærer tab før simple krav (krav om subordination). Alle danske institutter er således underlagt et krav om fuld subordination.</p> <p>BRRD II indfører krav om, at virksomhederne skal opfylde en del af kravet om nedskrivningsegne passiver med subordinerede passiver.</p> <p>Formålet med kravet om subordination er bl.a. at skabe en højere grad af gennemsigtighed for kreditorerne og understøtte en troværdig og gennemførlig afvikling af et nødlidende</p>

pengeinstitut m.v. Hvis der skulle opstå en afviklingsituation, hvor der er behov for at nedskrive eller konvertere passiver til egenkapital, er det afgørende, at de subordinerede passiver kan anvendes hertil.

BRRD II indeholder visse grænser for omfanget af subordination. Afviklingsmyndighederne kan i udgangspunktet fastsætte krav om maksimal subordination for op til 30 pct. af de større virksomheder, herunder danske SIFI-institutter (systemisk vigtige finansielle institutter). Direktivet giver dog medlemslandene mulighed for at fastsætte, at krav om maksimal subordination skal kunne fastsættes for mere end 30 pct. af virksomhederne.

Det foreslås at indføre et krav om subordination. Det foreslås endvidere at give Finanstilsynet beføjelse til at justere kravet om subordination op til maksimumsgrænsen for alle omfattede danske virksomheder, herunder danske SIFI-institutter. Herved afviges princippet om, at den nationale regulering som udgangspunkt ikke bør gå videre end minimumskravene i EU-reguleringen.

Afvigelsen sker for at understøtte en troværdig og gennemførlig afvikling af et nødlidende institut og reducere risikoen for evt. efterfølgende erstatningskrav fra kreditorer pga. no-creditor-worse-off-princippet, dvs. princippet om at ingen kreditorer eller aktionærer må stilles økonomisk værre i afvikling end, hvis der var tale om en konkursituation. Desuden betyder den lavere risiko for tab for indskydere og andre simple kreditorer, at der er lavere risiko for, at indskydere trækker deres indskud ud af pengeinstitutter, der af indskyderne vurderes at være i risiko for at få solvens- eller likviditetsmæssige problemer.

Salg af efterstillede nedskrivningsegne forpligtelser til detailkunder (overimplementering)

BRRD II indfører en række krav for salg af nedskrivningsegne passiver til detailkunder, dvs. salg af passiver som kan nedskrives eller konverteres, hvis et institut bliver nødlidende, til detailkunder. Kravene er bl.a. at udføre en egnethedstest forud for salget og sikre, at detailkundens investering i de nedskrivningsegne passiver ikke udgør en for stor andel af kundens portefølje.

BRRD II giver desuden medlemslandene mulighed for at udvide kravene til også at omfatte salg af en række andre lignende instrumenter, herunder hybride kernekapitalinstrumenter. Herudover giver direktivet mulighed for at fastsætte, at kravene til salg til detailkunder kun gælder for instrumenter, der er udstedt efter den 28. december 2020.

Ud fra et hensyn til forbrugerbeskyttelsen, og dermed et hensyn om at beskytte detailkunderne, vil muligheden for at udvide kravene til salg af nedskrivningsegne passiver til også at omfatte salg af andre lignende instrumenter, herunder hybride kernekapitalinstrumenter, blive udnyttet, selvom det vil være en afvigelse af princippet om, at den nationale regulering som udgangspunkt ikke bør gå videre end minimumskravene i EU-reguleringen. Endvidere vil kravene blive udvidet til at gælde salg af alle de omfattede instrumenter, dvs. ikke kun dem, der er udstedt efter den 28. december 2020.

Afviselserne er begrundet i, at nedskrivningsegne passiver er et komplekst investeringsprodukt, som begrunder et øget behov for forbrugerbeskyttelse. Med de nye regler reduceres risikoen for, at detailkunder investerer i produkterne uden at være ordentlig bekendt med risikoen for tab. Hvis sådanne produkter i vidt omfang sælges til detailkunder, vil krisehåndteringen af et institut kunne få væsentlige negative konsekvenser for detailkunderne, hvilket kan reducere troværdigheden af afviklingsplanerne.

De nye regler vil stemme overens med gældende praksis, idet de danske institutter er vejledt om, at det bør sikres, at nedskrivningsegne passiver som udgangspunkt kun sælges til professionelle kunder, der er bekendte med instrumenternes karakteristika i forhold til at tage tab, i tilfælde af at et institut bliver nødlidende.

Kontraktmæssig anerkendelse af suspensionsbeføjelser (overimplementering)

Med BRRD II indføres der en pligt for finansielle virksomheder til at sikre, at de finansielle kontrakter, som virksomheden indgår, og som er reguleret af lovgivningen i et tredjeland, indeholder en klausul, hvorefter parterne anerkender Finansiell Stabilitets

beføjelser til i en afviklingsituation at suspendere eller begrænse de rettigheder og forpligtelser, som følger af kontrakten.

De omfattede finansielle virksomheder er allerede efter de gældende regler forpligtede til at indsætte en klausul vedrørende anerkendelse af Finanstilsynets og Finansiell Stabilitets nedskrivnings- og konverteringsbeføjelser i alle kontrakter, som institutterne indgår, og som er reguleret af lovgivningen i et tredjeland.

Finansiell Stabilitet kan suspendere eller begrænse en række rettigheder og forpligtelser, som følger af en kontrakt, som en virksomhed under afvikling af indgået, herunder i relation til betalings- og leveringsforpligtelser og en kreditors ret til at søge sig fyldestgjort i sikkerheder stillet af virksomheden under afvikling. Det kan være nødvendigt i en kort periode af hensyn til at kunne gennemføre den økonomisk bedst mulige afvikling.

Det foreslås, at pligten skal gælde for alle kontrakter, som en finansiell virksomhed indgår, når kontrakten er reguleret af lovgivningen i et tredjeland, og når kontrakten indeholder bestemmelser om betalings- eller leveringsforpligtelser, opsigelsesrettigheder m.v., som Finansiell Stabilitets suspensionsbeføjelser finder anvendelse på. Dermed gælder pligten ikke kun finansielle kontrakter, som direktivet foreskriver, og er dermed en afvigelse af princippet om, at national regulering som udgangspunkt ikke bør gå videre end minimumskravene i EU-reguleringen. Dette skyldes, at Finansiell Stabilitets suspensionsbeføjelser ikke kun omfatter finansielle kontrakter, men alle kontrakter, som en virksomhed under afvikling har indgået, når kontrakten indeholder de ovennævnte bestemmelser.

Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelser

Finanstilsynet foretager en direktivnær implementering af ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelserne. Det betyder, at Finanstilsynet implementerer den fælles ikrafttrædelsesdato og overgangsbestemmelserne som nævnt i indledningen under "Dato for implementeringsfrist".

	Ikrafttrædelses- og overgangsbestemmelserne i lovforslaget overholder derfor de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering.
Forummets bemærkninger til implementeringsplanen	<p>Generelt</p> <p>Regelforum vil indledningsvis fremhæve, at det tydeligt fremgår af implementeringsplanen, at der er tale om overimplementering på flere områder. Vedrørende "Krav om subordination" er en overimplementering efter Forummets opfattelse ikke berettiget, jf. nedenfor. De øvrige punkter til overimplementering giver ikke anledning til bemærkninger.</p> <p>Nedenfor er Erhvervslivets EU- og Regelforums anbefalinger og bemærkninger til de konkrete punkter i implementeringsplanen.</p> <p>Særlige hensyn i dansk kontekst:</p> <p>I Implementeringsplanen foreslås det at videreføre undtagelsen for realkreditinstitutter fra kravet om nedskrivningsegne passiver. Forummet bakker fuldt op om, at undtagelsen fastholdes, og anbefaler samtidig, at de regler som gælder i dag fortsat fastholdes, at bail-in værktøjet ikke kan anvendes ved afvikling eller restrukturering af et realkreditinstitut. Det er i overensstemmelse med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering i Danmark.</p> <p>Krav om subordination (overimplementering)</p> <p>Det fremgår af implementeringsplanen, at vedrørende krav til subordination afviges princippet om, at den nationale implementering som udgangspunkt ikke bør gå videre end minimumskravene i EU-reguleringen.</p> <p>Forummet anbefaler, at</p> <ul style="list-style-type: none"> • kravet om subordinering og NEP-kravet for alle danske pengeinstitutter, herunder SIFI-institutter skal følge det senest mulige implementeringstidspunkt ifølge BRRDII, som er 1. januar 2024. Alt andet er overimplementering, som bryder med de fem principper for implementering af erhvervsrettet EU-regulering. Det skal fremgå direkte i implementeringen (loven) eller ved en tilkendegivelse fra myndighederne om, at man først vil kræve subordineringskravet opfyldt primo 2024, som de svenske og norske myndigheder har gjort. Hvis kravene skal

opfyldes før 2024, bliver det unødigt byrdefuld for de danske SIFI-institutter og sætter dem i en konkurrencemæssig dårligere situation i forhold til svenske og norske banker. Det skyldes, at siden starten på COVID 19 har det været meget vanskeligt at udstede subordinerede instrumenter. Det vil derfor være uhensigtsmæssigt, hvis danske institutter skal i markedet under de nuværende vanskelige markedsforhold, mens konkurrenterne i Sverige og Norge sandsynligvis først vil have samme krav i 2024. Det vil indebære betydelige meromkostninger for danske institutter og derved for kunderne, hvilket er uheldigt i en situation, hvor kreditinstitutterne forventes og ønsker at strække sig langt i forhold til at understøtte realøkonomien. Samtidig er det værd at bemærke, at de danske myndigheder forventes at stille et højest mulige krav til subordinering, hvilket ikke forventes at være tilfældet i resten af Europa. Det skal sikres, at dansk implementering ikke er strammere end i de øvrige nordiske lande – ikke hurtigere indfasning og ikke højere krav.

Forummets videre anbefaling er, at

- realkreditinstitutternes gældsbufferkrav skal følge samme indfasning som for pengeinstitutters NEP-krav og krav til subordinering. Dvs. den 1. januar 2024. Den længere indfasning tager sigte på at reducere realkreditinstitutternes omkostninger til at efterleve og tilpasse sig regelændringen, jf. punkt 2 i kommissoriet for EU- og Regelforum. Hvis der ikke bliver en sådan parallelitet, vil det være en unødigt meromkostning for realkreditinstitutterne i finansieringen af gældsbufferen, som kan blive afspejlet i priserne overfor låntagerne.

Nabotjek

Oversigt over anbefalinger

NAT 1: Nabotjek af forbrugerrettighedsdirektivet	86
NAT 2: ATP-Godkendelse af køle- og frysetrailere	88

NAT 1: Nabetjek af forbrugerrettighedsdirektivet

Opsummering af anbefaling	Regelforum anbefaler at der igangsættes et nabetjek af implementeringen af Forbrugerrettighedsdirektivet for at skabe klarhed omkring konkurrencesituationen.
Problem	<p>Det nuværende forbrugerrettighedsdirektiv, der er implementeret i den danske forbrugerftalelov, giver forbrugerne ret til at tage en vare i brug, uden at de mister deres fortrydelsesret. Hvis virksomhederne får en brugt vare retur, har de ret til at fratække et beløb for værdiforringelsen, men det er uklart, hvordan dette beløb beregnes, og i mange tilfælde vil en besigtigelse af varen og efterfølgende beregning af værdiforringelse påfører virksomhederne større tab, end hvis de bare betaler hele købesummen tilbage til kunderne.</p> <p>De eksisterende regler i forbrugerrettighedsdirektivet og forbrugerftaleloven om fortrydelsesretten skaber en situation, hvor virksomhederne kan blive forpligtede til at returnere købesummen, inden de har sikkerhed for, at de får varen retur eller har haft mulighed for at besigtige varen herunder om den evt. har været i brug.</p>
Anbefaling	<p>Regelforum anbefaler at der igangsættes et nabetjek af implementeringen af Forbrugerrettighedsdirektivet (Især i vores nærområde Sverige, Tyskland, Finland etc.) hvor det bliver gjort klar:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) Hvordan beregnes værdien af returnerede brugte varer i andre lande? 2) Hvornår er virksomhederne i de andre lande forpligtede til at returnere købesummen ved returnering af varer?
Erfaringer fra udlandet	Forbrugerrettighedsdirektivet er lige blevet vedtaget og ovenstående problemstillinger var med i Kommissionens forslag men blev pillet ud da hverken Rådet eller Parlamentet bakkede op.

Potentiale	Ifølge en befolkningsundersøgelse fra 2017 har 15 pct. sendt varer retur, de har købt på nettet og taget i brug. Ifølge Dansk Erhvervs medlemsundersøgelse oplever mere end hver tredje handelsvirksomhed at få brugte varer retur. 2/3 af disse virksomheder undlader at fratække et beløb for den brugte vare, bl.a. fordi de ikke ønsker utilfredse kunder, og fordi det ikke kan svare sig økonomisk at lave den vurdering. 93 pct. svarer, at de lider økonomisk tab som følge af reglen. Det er særligt de små- og mellemstore virksomheder, som presses økonomisk af reglen. Derudover kan det, ifølge EU Kommissionen selv, koste de mindste virksomheder op til 6 pct. af deres omsætning.
Særlige hensyn i dansk kontekst	Forslag om at ændre implementeringen er tidligere rejst i Implementeringsråd og Virksomhedsforum. Dette forslag lægger op til et nabo tjek der kan skabe klarhed over hvordan danske virksomheder er stillet ift. konkurrenterne i resten af EU.
Relevant regulering	Forbrugerrettighedsdirektivet (2011/83) og Forbrugeraftaleloven.
Yderligere oplysninger	-

NAT 2: ATP-Godkendelse af køle- og frysetrailere

NAT 2: ATP-Godkendelse af køle- og frysetrailere	
Opsummering af anbefaling	Der skal gennemføres et nabotjek, hvor den danske implementering af ATP-konventionen bliver sammenlignet med implementeringen i andre lande.
Problem	<p>Godkendelse og syn af køle- og frysetrailere efter FN's ATP-konvention er mere tidskrævende og administrativt belastende i Danmark end i de lande, vi normalt sammenligner os med.</p> <p>Et hovedargument for at tillade, at almindelige danske synsvirksomheder skal kunne foretage ATP-syn, er, at disse virksomheder allerede i dag kan godkendes til syn af køretøjer, der kører med farligt gods (fx kemikalier og eksplosiver) i henhold til FN's ADR-konvention. Synsstederne er derfor fuldt ud kompetente til også at kunne agere på dette område.</p> <p>Den danske praksis på området gør det dyrere og mere besværligt at operere med dansk indregistrerede trailere. Transportsektoren udflager derfor trailerne til udlandet. De kan herefter problemfrit køre til, - fra – og i Danmark, men skal tilbage til registreringslandet, når godkendelsen skal fornyes. Det samlede antal af nyindregistreringer er faldet med 12,2 pct. i 2019 sammenlignet med samme periode sidste år.</p> <p>Regelforum understreger, at trailerregistreringen er uafhængig af den lastbiltrækker, der fremfører vogntoget. En dansk indregistreret lastbiltrækker kan således sagtens køre med en udenlandsk indregistreret køle/frysetrailer. I perioden 1. januar 2018 til 16. juni 2019 var der 1.638 nyindregistreringer af køletrailere.</p>
Anbefaling	<p>Regelforum anbefaler, at regeringen gennemfører et nabotjek, hvor den danske implementering af ATP-konventionen bliver sammenlignet med implementeringen i andre lande. I den forbindelse skal det undersøges om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • der er gensidig anerkendelse af tests, afprøvning, certificering m.v., der er foretaget i andre lande, der har ratificeret konventionen og i så fald, hvilke lande. • flåder af ens, fabriksnye køretøjer kan godkendes og i så fald, i hvilket omfang og hvordan. I Danmark bliver hvert køretøj pt. godkendt for sig.

	<ul style="list-style-type: none"> • kuldetests kan foretages på el-drift i stedet for diesel. • hvilke certificerings- og uddannelseskraav der stilles til prøvestationerne og deres personale.
Erfaringer fra udlandet	Regelforum foreslår, at især Tyskland, Sverige, Norge og Nederlandene skal indgå i nabotjekket.
Potentiale	Pris pr. transportenhed er gennemsnitligt 411.000 kr., hvilket giver en samlet sum på 672,5 mio. kr. som i gennemsnit skal finansieres af importørerne i en måned. Ved kassekredit med rente på 4 pct. bliver det en samlet unødigt omkostning på 26,9 mio. kr., da køber først betaler når materiellet sættes i drift. Papirgangen hos ATP tager ca. 3-4 uger + den fysiske forsendelse.
Særlige hensyn i dansk kontekst	-
Relevant regulering	Bekendtgørelse om international transport af letfordærlige fødevarer - https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=185807
Yderligere oplysninger	Der har siden 2012 været dialog mellem erhvervslivet og Fødevarestyrelsen, der er myndighed på området samt Teknologisk Institut, der i en længere årrække har haft godkendelseskompetencen på området. Dialog har kun medført få forbedringer i de forløbne 16 år. Det har blandt andet fra myndighedsside været fremført, at en praksisændring vil være traktatstridigt, hvilket erhvervslivet står uforstående over for, da fx Tyskland, Sverige, Norge, Holland, Frankrig og Storbritannien, der også følger ATP-konventionen, har langt mere fleksible regler og praksis end Danmark.

National lovgivning

Oversigt over anbefalinger

National lovgivning.....	90
NALO 1: Fortykningsmidler til patienter med dysfagi.....	91
NALO 3: Mulighed for sporadisk beskatning af bestyrelsesledere	93
NALO 6: Afskaf kravet om spilbestyrer	94
NALO 7: Anbefaling til digitale forbedringer og engelske oversættelser i CVR.....	95
NALO 8: Synlig infoboks om cookies på virk.dk.....	100
NALO 9: Forenklet og fleksibel indberetning til SKAT af brug af fri telefon, fri bil mv. ...	102
NALO 10: Ensartethed og bedre muligheder for datagenbrug i de elektroniske udbudssystemer.....	104
NALO 11: Ændring af blanket om kontrollerede transaktioner til Skattestyrelsen – (blanket 05.021)	107
NALO 12: Næringsdeklaration for fødevarer som sælges fra detail til detail	109

NALO 1: Fortykningsmidler til patienter med dysfagi

NALO 1: Fortykningsmidler til patienter med dysfagi	
Opsummering af anbefaling	Regelforum anbefaler, at fortykningsmidler til patienter med dysfagi bliver mulige at markedsføre som fødevarer til særlige medicinske formål.
Problem	<p>Borgere og patienter med dysfagi er en højrisiko gruppe for sygdomsrelateret underernæring på grund af synke og tygge besvær og ligeledes højrisikogruppe for lungebetændelse og luftvejsinfektioner pga. fejlsynkning af mad og drikke. Dysfagi er derfor anerkendt med international diagnosekode ICD-10 R13.10-19. Den danske fortolkning er yderst problematisk, og udgør en helbredsmæssig risiko for dysfagi patienter i Danmark.</p> <p>Producenter af dysfagi fortykningsmidler må ikke længere (efter bortskaffelsen af PARNUT) markedsføre fortykningsmidler produkterne som <i>fødevarer til særlige medicinske formål</i> og kommunikere omkring anvendelsen for patienterne. Dette bevirker samtidigt, at patienter og borgere med dysfagi ikke kan modtage råd fra sundhedsprofessionelle og vejledning på forpakningen om konkret anvendelse af produkterne ved dysfagi. Samtidigt giver det en øget udgift for producenter af fortykningsmidler, da produkterne skal mærkes særskilt for det danske marked, hvilket er en fordyrende proces for virksomhederne, som medfører at forbrugerne i Danmark stiles ringere end i andre EU-lande.</p>
Anbefaling	Regelforum anbefaler, at Danmark gør som alle andre EU-lande således at fortykningsmidler til behandling af dysfagi-patienter klassificeres som "fødevarer til særlig medicinske formål".
Erfaringer fra udlandet	Alle EU-lande, undtagen Danmark, har godkendt fortykningsmidler til behandling af dysfagi som fødevarer til særlige medicinske formål (FSMF) og tillader derfor markedsføring mv. efter FSMF-lovgivningen.
Potentiale	Der sikres en bedre behandling for danske patienter, ligesom producenter af fødevarer til særlige medicinske formål kan agere ensartet på det indre marked.
Særlige hensyn i dansk kontekst	"Fødevarer til særlige medicinske formål" er en lovbestemt betegnelse med krav til den ernæringsmæssige sammensætning. Danmark har generelt et højt niveau af patientsikkerhed. Den foreslåede ændring vil ikke påvirke patientsikkerheden negativt, tværtimod vil det være tydeligere for både sundhedspersonalet og

	patienterne hvilke fortykningsmidler, der er bedst tilpasset dysfagi-patienter.
Igangværende initiativer	Ingen
Relevant regulering	Kommissionens meddelelse om klassificering af fødevarer til særlige medicinske formål (2017/C 401/01)
Yderligere oplysninger	EU-Kommission udgav d. 25. november 2017 "Kommissionens meddelelse om klassificering af fødevarer til særlige medicinske formål (2017/C 401/01)" vedrørende klassificeringen af FSMF for særskilte og sammensatte fødevarer. Her er det præciseret og yderligere tydeliggjort i deres tilkendegivelse at produkter, der er beregnet til ernæringsmæssig behandling at synkebesvær og giver en bestemt konsistens eller viskositet, hører under FSMF lovgivningen.

NALO 3: Mulighed for sporadisk beskatning af bestyrelseshonorarer

NALO 3: Mulighed for sporadisk beskatning af bestyrelseshonorarer	
Opsummering af anbefaling	Regelforum anbefaler, at regeringen genindfører muligheden for sporadisk indbetaling af bestyrelseshonorarer. Det vil lette dagligdagen for de mange regnskabsmedarbejdere i fx aktie- og anpartsselskaber som slippe for at skulle foretage typisk 8 nul-indberetninger om året.
Problem	De nye regler er bøvlede. I dag er der pligt til lønindberetning hver måned. En virksomhed, der skal betale bestyrelseshonorar til bestyrelsen (A-indkomst) vil ofte udbetale lønnen kvartalsvis. I de 8 øvrige måneder er lønudbetalingen således 0 kr. Alligevel skal virksomheden disse 8 måneder foretage nul-indberetning til e-indkomst. Det er en unødigt administrativ opgave for regnskabsmedarbejderne hver måned. Virksomhederne bliver automatisk omregistreret pr. 1. januar 2019. Virksomhederne vil herefter alle have pligt til at indberette løn hver måned - også i måneder uden lønudbetaling.
Anbefaling	Det anbefales, at regeringen genindfører muligheden for sporadisk indbetaling af bestyrelseshonorarer. Det vil lette dagligdagen for de mange regnskabsmedarbejdere i fx aktie- og anpartsselskaber som slippe for at skulle foretage typisk 8 nul-indberetninger om året.
Erfaringer fra udlandet	-
Potentiale	Dette vil medvirke til reducerede administrationsomkostninger for virksomheder og foreninger der aflønner deres bestyrelse.
Særlige hensyn i dansk kontekst	-
Relevant regulering	https://skat.dk/skat.aspx?oid=8875
Yderligere oplysninger	-

NALO 6: Afskaf kravet om spilbestyrer

Opsummering af anbefaling	Ensretning af reglerne omkring ansvaret og tildelingen af titlen "bestyrer", således en spilbestyrer reguleres som en alkoholansvarlig eller medicinbestyrer.
Problem	For at sælge spil skal hver eneste butik have en såkaldt "spilbestyrer" der er en særlig godkendelse. Det skal være en person, der er godkendt af Spillemyndigheden. På alle andre områder med "kontroversielle varer" -f.eks. som tobak og håndkøbsmedicin -er det tilstrækkeligt, at butikken optræder med butikkens data i et register, så myndighederne kan udføre deres kontrol. Opgaven for spilbestyrere er at sikre at alle ansatte der sælger spil kender til og overholder reglerne i spilleloven. Man kan kun være spilbestyrer ét sted. Man skal være 21 år. Det medfører masser af bøvl for Danske Spil og dagligvarehandelen.
Anbefaling	At der ikke var krav om en spilbestyrer i fx dansk detailhandel. Det vurderes som en unødigt ekstra-tilladelse, da man i stedet bør sikre at de virksomheder som opnår tilladelse til salg af spil, er informeret/certificeret hertil. Man skal ikke have en særlig "medicinbestyrer" eller "alkoholansvarlig" for at sælge dette. Så en ensretning af reglerne. En eventuel ændring af spilbestyrer-ordningen skal føre til en bedre overholdelse af lovgivningen, især beskyttelsen af unge.
Erfaringer fra udlandet	-
Potentiale	Alle der forhandler spil, odds mv. i Danmark. I 2017 var der registreret 1.630 kiosker hvoraf langt de fleste sælger spil.
Særlige hensyn i dansk kontekst	Da omkring halvdelen af unge under 18 år, i modstrid med loven, har prøvet pengespil, er der et særligt hensyn at tage til beskyttelsen af denne gruppe gennem en mere effektiv lovgivning.
Relevant regulering	Bekendtgørelse af lov om spil.
Yderligere oplysninger	-

NALO 7: Anbefaling til digitale forbedringer og engelske oversættelser i CVR

NALO 7: Anbefaling til digitale forbedringer og engelske oversættelser i CVR	
Opsummering af anbefaling	<p>Regelforum anbefaler forskellige digitale forbedringer og engelske oversættelser i CVR (Det Centrale Virksomhedsregister).</p> <p>Anbefalingerne vil forbedre registerets anvendelighed, når danske virksomheder skal give oplysninger til udenlandske kunder og banker.</p> <p>Derudover vil en automatiseret brug af selskabers indtastede oplysninger være tidsbesparende og forenklende for dansk erhvervsliv.</p>
Problem	<p>Opbygningen af CVR-systemet er ikke tilpasset til at tale sammen på tværs af CVR-numre. Dette medfører fx, at registreringer om reelle ejere i et selskab, fond eller forening ikke automatisk slår igennem i de relevante underliggende selskaber. I stedet skal den samme registrering foretages manuelt i alle relevante CVR-enheder. Dette er relevant i en lang række tilfælde, f.eks. hver gang der sker en bestyrelsesudskiftning i en fond eller forening med underliggende selskaber. Det kan også være relevant, når en fysisk person sælger ejerandele i et selskab, der indgår i en ejerkæde.</p> <p>Dertil bliver danske virksomheder regelmæssigt bedt om selskabsoplysninger af udenlandske kunder og banker bl.a. i forbindelse med internationale transaktioner så som køb og salg af selskaber og skibe, offentlige udbud, indgåelse af større kontrakter samt låneaftaler med udenlandske banker.</p> <p>Det vil være en væsentlig administrativ lettelse og have en gyldighedsværdi, hvis der kan henvises direkte til CVR (Det Centrale Virksomhedsregister). Det kan man ikke i dag, da der mangler oversættelser af en række centrale begreber. Problemet er både i manglende oversættelse og ikke dækkende oversættelser. Engelsk accepteres bredt, mens dansk aldrig accepteres uden for Skandinavien.</p> <p>Problemet er, at udlandet ikke forstår, når oplysningerne på CVR online står på dansk, hvorfor virksomhederne i stedet tvinges til at</p>

	<p>indhente translatøroversættelser, som notariseres og legaliseres. Denne proces gentages ved praktisk talt alle transaktioner, eftersom de danske virksomheders modparter generelt kun godtager nyligt indhentede oplysninger, og eftersom nationaliteten og dermed den ambassade, der skal legalisere, varierer.</p> <p>Det indebærer betragtelige omkostninger på op imod DKK 15.000 til translatør, notar, Udenrigsministeriet og de udenlandske ambassader i Danmark. Derudover indebærer det forsinkelser på op til flere uger.</p> <p>Dertil er det mere hensigtsmæssigt i virksomheders dialog med udlandet, hvis der er mulighed for at downloade en pdf-kopi med et billede af et myndighedsstempel i stedet for en elektronisk signatur, da der er større accept af dansk myndighedsstempel i udlandet.</p>
<p>Anbefaling</p>	<p>Regelforum anbefaler en automatisering af CVR, så en ændring i en juridisk enhed flyder igennem alle andre steder i CVR, hvor ændringen er relevant. I det mindste bør bestyrelsesudskiftninger i fonde og foreninger ikke medføre mere end én aktiv registrering.</p> <p>Derudover anbefaler Regelforum digitale forbedringer og korrekt oversættelse af al information i den engelske version af CVR, herunder særligt nedenstående samt officiel påstempeling. Anbefalingerne vil komme det brede business-segment til gode.</p> <ul style="list-style-type: none"> • "Business type": fra "Aktieselskab" til "Limited company", da oplysningen om selskabstype altid er vigtig for udenlandske modparter, • "Status": "normal", hvor udlandet foretrækker "in good standing", alternativ udstedelse af good standing certifikater mod betaling, • "Expanded business information": "objects" står på dansk, hvis muligt indsætte en oversættelse af formål indsendt af

	<p>selskabet og godkendt af Erhvervsstyrelsen. Alternativt en translatøroversættelse,</p> <ul style="list-style-type: none"> • Under "Power to bind, Key individuals and auditor" står "powers to bind", det vil sige tegningsreglen, på dansk; igen vil en oversættelse indsendt af selskabet og godkendt af Erhvervsstyrelsen eller en translatøroversættelse være en stor hjælp, da en forståelse for tegningsregel er afgørende for udenlandske modparter, der skal indgå bindende retshandler med danske selskaber. Alternativt eller som supplement, lade selskaberne få mulighed for i en rullemenu at vælge forudbestemte versioner af typiske tegningsregler, som også er oversat til engelsk (langt størsteparten af selskabers tegningsregler er forskellige kombinationer af kendte variable), • Under "Power to bind [...]" oversættelse af "(Adm.dir.)", "(Formand)", "(Næstformand)", • Under "Ownership" står der ved fondsejerskab, som er en vigtig del af dansk erhvervsliv, kun dansk tekst ved bestyrelsesmedlemmerne. Specielt i forbindelse med Know Your Customer (KYC) check af danske selskaber er det vigtigt, at udlandet forstår ejerstruktur, • Under "Financial statements" oversættelse af "Dato", "Årsrapport" og "Halvårsrapport". <p>Tilstrækkelig præcis oversættelse bør sikres, eksempelvis i samarbejde med translatør, Den Britiske Ambassade i København eller Erhvervsstyrelsens pendant i Storbritannien under Department for Business, Energy & Industrial Strategy</p> <p>Mulighed for at virksomheder kan downloade en pdf-kopi med et billede af et myndighedsstempel i stedet for en elektronisk signatur til brug i dialogen med udlandet.</p>
Erfaringer fra udlandet	Ikke kendskab
Potentiale	Det vil være en byrdelettelse for danske selskaber, hvis CVR giver mulighed for at tale på tværs af CVR-numre eller knytte dem sammen på en måde, således af ejerrelationer uproblematisk vil kunne overføres gennem ejerkæder.

	<p>Alle danske virksomheder, der handler med udlandet, vil også potentielt spare tid og penge ved at kunne henvise direkte til CVR-registeret og downloade en pdf-kopi med et billede af et myndighedsstempel</p> <p>Eksempelvis har danske virksomheder generelt udenlandske kunder og udenlandske banker, som begge stiller krav om "Know Your Customer" (KYC) information og dokumentation for tegningsberettigelse på transaktionsdokumenter. Her vil det være en stor administrativ lettelse for danske virksomheder at kunne henvise til CVR, der som offentligt online register er validt og nemt tilgængeligt, fremfor at udfylde individuelle modpartsskemaer og vedhæfte dokumenter.</p> <p>Regler for hvidvask, sanktioner mv. betyder generelt, at danske virksomheder i stigende grad bruger tid på KYC- dokumentation.</p>
Særlige hensyn i dansk kontekst	<p>Forslaget vil bidrage til en mere effektiv international sagsbehandling og dermed styrke dansk erhvervsliv.</p> <p>Udover at være en byrdelettelse for danske virksomheder, øger forslaget CVR-registerets tilgængelighed for engelsksprogede brugere og forøger værdien af danske myndigheders service.</p>
Igangværende initiativer	<p>I 2014 fremsendte DI et lignende forslag til Virksomhedsforum for enklere regler om at rekvirere visse udskrifter fra CVR-registeret på engelsk. Forslaget blev alene gennemført i forhold til oversættelse af visse overskrifter og kategorier. Indeværende forslag er en forlængelse heraf.</p> <p>Se DI's forslag og hvilke konsekvenser det fik her: https://enklereregler.dk/forslag/677859/19</p>
Relevant regulering	<p>Det forudsættes ikke at være nødvendigt med lovændringer, men forslaget har relation til følgende regulering:</p> <p>Lovbekendtgørelse om Det Centrale Virksomhedsregister: https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=210014</p>

	Bekendtgørelse om Det Centrale Virksomhedsregister: https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=211711
Yderligere oplysninger	Danske Rederier er i dialogen med Erhvervsstyrelsen blevet orienteret, at styrelsen ikke har systemmæssige midler til at udvikle "good standing certifikater", samt at datadelen pt ikke kan sprogværioneres på grund af det nuværende data set-up.

NALO 8: Synlig infoboks om cookies på virk.dk

Opsummering af anbefaling	Regelforum anbefaler en synlig infoboks om cookies på virk.dk, da support kundecentret oplever uforholdsmæssigt mange henvendelser fra virksomheder, hvor dette er løsningen.
Problem	<p>Cookies kan anvendes til at huske hvor virksomheden er nået til i en given indberetning (så de ikke nødvendigvis behøver at starte forfra, hvis de har måtte forlade en indberetning). Desværre husker disse cookies også eventuelle opståede fejl i en løsning og derfor kan det være nødvendigt at slette cookies for at få PC'en til at glemme, at der tidligere var en fejl.</p> <p>Support til virksomheder vedr. brug eller ikke brug af cookies fylder rigtig meget, og tager tid hos virksomhederne og i support kundecentret.</p>
Anbefaling	<p>Erhvervslivets EU- og Regelforum foreslår yderligere advisering om, hvordan man kommer videre. Eksempelvis kan der oprettes en infoboks med link til virk.dks information om cookies, lige præcis der, hvor problemet opstår.</p> <p>Ligeledes en synlig infoboks på forsiden af virk.dk i tillæg til det link, der er nederst på www.virk.dk's side.</p>
Erfaringer fra udlandet	
Potentiale	<p>Erhvervsstyrelsens kundecenter har oplyst, at, de i januar og februar i år har ydet support til sletning af cookies 406 gange. Det er den 6. hyppigste årsagsregistrering (under de uddybende kaldsårsager). Den gennemsnitlige samtaletid for et sådan kald er 517 sekunder.</p> <p>Det vil sige, at alene supportdelen i år udgør 58 timer. Det må forventes, at virksomhederne forud for, at de kontakter kundecentret, har anvendt tid på at gøre et eller flere forsøg på at gennemføre en given registrering uden held, så denne tid skal tillægges beregningerne.</p>

	<p>Den gennemsnitlige taletid på øvrige virksomhedskald er 268 sekunder (så der er ved disse henvendelser en forøget taletid på 92,9 %).</p> <p>Ovenstående tal er udelukkende et udtryk for de virksomheder, der ringer og får hjælp, og det må derfor formodes, at der er en andel af virksomhederne, der opgiver at gennemføre en registrering eller gennemfører registreringen ved hjælp fra andre og eventuelt betaler sig fra hjælpen hos en professionel virksomhedsrådgiver.</p>
Særlige hensyn i dansk kontekst	
Igangværende initiativer	
Relevant regulering	
Yderligere oplysninger	

NALO 9: Forenklet og fleksibel indberetning til SKAT af brug af fri telefon, fri bil mv.

Opsummering af anbefaling	Regelforum anbefaler, at virksomheder skal have mulighed for at indberette brug af fri-telefon, firmabil, it-udstyr én gang om året. Det vil spare tid og penge for de mange enkeltmandsvirksomheder, der ikke udbetaler løn hver måned.
Problem	<p>Virksomheder skal betale skat af fri telefon, computer, internet og bil, som medarbejdere får stillet til rådighed af arbejdsgiver og/eller virksomhed.</p> <p>Driver man enkeltmandsvirksomhed, så udbetaler man ikke løn til sig selv hver eneste måned. Alligevel er der et krav om, at man som virksomhedsejer hver måned skal indberette privatbrug af eksempelvis fri telefon eller bil.</p> <p>En sådan indberetning og lønkørsel koster tid og gebyr i lønadministrationssystem, men der er ligeledes det administrative besvær ved at foretage indberetningen, især når det drejer sig om en enkeltmandsvirksomhed, der ikke har ansatte.</p> <p>Hvis et sted mellem 25-50 pct. af virksomhederne bruger fri telefon, men ikke udbetaler løn hver måned vil det årligt koste virksomhederne mellem kr. 47-96 mio. i tid og lønindberetning, hvis vi antager at 69-138.000 enkeltmandsvirksomheder skal foretage 12 indberetninger om året á 6 minutter til løn på 415 kr/time, samt udgift til lønbureau for 15 kr. per kørsel.</p>
Anbefaling	Regelforum anbefaler at, det skal være muligt at kunne vælge indberetning af brug af fri-telefon, firmabil, it-udstyr mv. en gang om året.
Erfaringer fra udlandet	Ej relevant
Potentiale	Potentielt alle ca. 276.000 aktive enkeltmandsvirksomheder, men også virksomheder med ansatte, som ikke får betalt løn alle måneder af, men som skal beskattes af eksempelvis firmabil, fri telefon, it-udstyr eller lignende.

Særlige hensyn i dansk kontekst	<i>Ej relevant</i>
Igangværende initiativer	<i>Ej relevant</i>
Relevant regulering	<i>Ej relevant</i>
Yderligere oplysninger	Der mistes ikke provenu til staten. Det første år vil der formodentlig være en forskydning af skatten af privat anvendelse af disse midler. Beløbene skal indberettes årligt ved selvangivelsen, ligesom det efterfølgende bliver indregnet i forskudsskatten.

NALO 10: Ensartethed og bedre muligheder for datagenbrug i de elektroniske udbudssystemer

Opsummering af anbefaling	Regelforum anbefaler, at markedet for udbudsformidling digitaliseres yderligere med fokus på datagenbrug ud fra "once only-princippet". Det anbefales at indføre en strammere regulering, der ensretter systemerne og sikrer muligheder for datagenbrug, herunder automatisk, direkte adgang til at få oplysninger fra offentlige registre.
Problem	<p>I 2019 blev det obligatorisk for offentlige ordregivere at foretage hele udbudsprocessen digitalt. I Danmark sker den digitale udbudsformidling i en markedsmodel, hvor der aktuelt er minimum 9-10 udbydere. Disse forskellige udbudssystemer understøtter en fuld digital håndtering af udbud og kontrakter mellem offentlige ordregivere og tilbudsgivere. Ordregiverne vælger en blandt disse systemer til udbud, hvorimod tilbudsgiverne skal benytte det system, som ordregiveren har valgt til det konkrete udbud.</p> <p>De enkelte systemer er forskellige med for eksempel forskellig rækkefølge, forskellige elementer osv., og det er ikke muligt at genbruge indtastede data fra ét system i et andet. Ligesom det ikke er muligt automatisk at overføre oplysninger fra offentlige registre i systemerne. Dette giver tilbudsgiverne unødvendige transaktionsomkostninger og skaber risiko for fejl.</p> <p><i>Ingen datagenbrug</i></p> <p>Når virksomheder deltager i udbudsprocesser og afgiver tilbud til offentlige ordregivere, skal de vedlægge European Single Procurement Document, ESPD, der er en kompleks tro- og loveerklæring. ESPD'en håndteres forskelligt i de forskellige systemer og gør ikke brug af eksisterende data, men skal udfyldes forfra hver gang.</p> <p>Det er ikke muligt at overføre data fra det ene system til det andet. Samtidig kan systemerne ikke indhente data fra nationale registre, hvorfor virksomhederne manuelt må indtaste og indhente oplysninger hver gang.</p> <p>Som dokumentation for oplysningerne i ESPD'et skal virksomheder derudover indhente en serviceattest fra Erhvervsstyrelsen til 750 kr. pr. gang. Hvis udbudssystemerne kan trække data fra offentlige registre kan det overflødig gøre helt, at virksomheder i forbindelse med offentlige udbud skal indhente serviceattesten fra styrelsen.</p>

	<p>EU-Kommissionen advokerer for datagenbrug og "Once Only-principle" for eGovernment med afsæt i Talin-erklæringen. Princippet indebærer, at borgere og virksomheder alene behøver at afgive oplysninger én gang overfor den offentlige sektor, hvorefter dataudveksling på tværs af forskellige grene af den offentlige sektor sikrer genbrug af data. Ifølge Kommissionen gælder princippet også for udbudsformidling.</p> <p>Betalingsmodel</p> <p>Det er ordregiverne, der beslutter, hvilket system, de vil bruge. Tilbudsgiverne bliver nødt til at bruge de systemer, ordregiverne har valgt i de enkelte udbud. Eftersom virksomhederne hermed bliver nødt til at forholde sig til en række forskellige systemer bliver de påført ekstra administrative omkostninger til håndtering heraf.</p> <p>Aktuelt ses flere betalingsmodeller i udbudssystemerne. Eksempelvis har en udbudssystem-leverandør krav om, at hver tilbudsgiver kun kan have én gratis bruger, mens alle øvrige brugere skal betale. For mellemstore og store virksomheder løber dette op i betydelige summer. Dette til trods for, at der ifølge udbudsdirektivet skal være vederlagsfri adgang til udbudsmaterialer, hvilket er bekræftet af erklæring fra Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen den 9. juli 2019.</p>
Anbefaling	<p>Det anbefales, at markedet for udbudsformidling digitaliseres yderligere med fokus på datagenbrug ud fra "once only-princippet". Der anbefales strammere regulering, der dels sikrer en større ensartethed og genkendelighed i udbudssystemerne, og dels skaber mulighed for datagenbrug på tværs af systemer og fra offentlige registre. Sidstnævnte indebærer en indsats med at skabe nye digitale adgange og tilknyttede sikkerhedsforanstaltninger til relevante offentlige registre.</p> <p>Ligeledes anbefales det at sikre reel vederlagsfri adgang ved at hindre mulighed for, at der kan opkræves betaling for adgang – uanset for eksempel antal adgange hos en tilbudsgiver eller andet.</p> <p>Større ensartethed, bedre muligheder for genbrug af eksisterende data osv. vil nedbringe virksomhedernes transaktionsomkostninger i forbindelse med tilbudsafgivning til det offentlige og minimere risikoen for fejl.</p>
Erfaringer fra udlandet	<p>I Danmark er der etableret i hvert fald 9-10 udbudssystemer/-portaler, hvorved Danmark er det land i hele EU, der har flest</p>

	<p>udbudssystemer. Det er betydeligt flere end i sammenlignelige lande. I Sverige og Norge er der etableret henholdsvis 5 og 6 portaler, hvorimod Tyskland og Frankrig har blot 2-3. Resten af de europæiske lande har typisk én eller to portaler.</p> <p>I Estland og Finland er oplysningerne fra offentlige registre indbygget i e-udbudssystemerne.</p>
Potentiale	<p>Alle virksomheder, der byder på offentlige opgaver, er berørt. Det gælder virksomheder inden for forskellige brancher og størrelser. For mellemstore og store virksomheder, der løbende er i gang med mange tilbud, er der tale om en betydelig byrde, såvel økonomisk som administrativt. Denne gruppe virksomheder vil også have stor fordel af en afskaffelse af muligheden for at opkræve gebyr for alle efter den første abonnent i virksomheden.</p> <p>Hvis det sikres, at oplysningerne i Serviceattesten kan indhentes i systemerne vil det betyde en væsentlig lettelse og sparede omkostninger for mange – også de helt små – virksomheder.</p> <p>De sparede administrative omkostninger kommer blandt andet af mindre behov for informationsindsamling, mindre behov for kontrol af opsætning og oplysninger og besparelser til for eksempel Serviceattesten eller betaling for abonnement på systemerne.</p>
Særlige hensyn i dansk kontekst	Umiddelbart ingen særlige danske hensyn.
Igangværende initiativer	Er ikke bekendt med igangværende initiativer.
Relevant regulering	EU's udbudsdirektiver, udbudsloven og tilknyttede bekendtgørelser.
Yderligere oplysninger	

NALO 11: Ændring af blanket om kontrollerede transaktioner til Skattestyrelsen – (blanket 05.021)

NALO 11: Ændring af blanket om kontrollerede transaktioner til Skattestyrelsen – (blanket 05.021)	
Opsummering af anbefaling	Blanket 05.021 om indberetning af kontrollerede transaktioner til Skattestyrelsen samt den tilknyttede vejledning bør ændres, så det bliver nemmere for virksomhederne at indberette korrekt og undgå potentielt store bøder for at indberette forkert.
Problem	<p>Blanket nr. 05.021 hos SKAT til indberetning af kontrollerede transaktioner er ikke overskuelig, og vejledningen er vanskelig at forstå.</p> <p>Alle selskabspligtige enheder skal udfylde blanketen om kontrollerede transaktioner. Kontrollerede transaktioner omfatter alle handelsmæssige og økonomiske forbindelser mellem parterne, fx. levering af varer og overførsel af aktiver.</p> <p>Den nuværende vejledning forklarer blandt andet juridiske personer, men der er fortsat en række situationer, hvor det er uklart om/hvordan, der skal indberettes til Skattestyrelsen.</p> <p>Med den nuværende blanket og tilhørende vejledning er det fx uklart, hvornår man er hovedaktionær og om transaktioner til en nærtstående til hovedaktionær også er omfattet af indberetningspligten.</p> <p>Det fremgår heller ikke klart, at udbetaling af udbytte og løn også betragtes som kontrollerede transaktioner, der skal indberettes.</p>
Anbefaling	<p>Regelforum anbefaler, at der udarbejdes et mere overskueligt skema samt en mere udførlig og uddybende vejledning</p> <p>Nærmere bestemt ønskes:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Tydeligere afgrænsning og beskrivelse af de forskellige begreber i vejledningen. Fx hvornår man er hovedaktionær og om indberetningspligten også gælder transaktioner med nærtstående til hovedaktionæren. – f.eks. hvis en mand og far ejer et selskab, hvor både han selv, ægtefællen og børnene er ansatte, så er det kun mandens/farens løn, der skal indberettes, da de andre ikke ejer kapitalandele i selskabet - Klar definition af, hvad der betragtes som kontrollerede transaktioner, herunder at det også gælder løn og udbytte, samt at f.eks. stiftelse af et selskab kan betragtes som en kontrolleret transaktion. Mellemregning med

	<p>hovedaktionær er en kontrolleret transaktion, men der er mange selskaber, hvor der er mellemregning med andre familiemedlemmer, f.eks. far, som ikke er kontrollerede transaktioner</p> <ul style="list-style-type: none"> - Jævnlig opdatering af vejledning, når der fx svares på spørgsmål fra virksomheder eller organisationer (på spørgsmål, som formodes at være interessant for flere). - Bødestrukturen bør revurderes efter bagatelgrænsen er fjernet, da risikoen for forkert eller manglende indberetning er steget betydeligt specielt for de mindre koncerner. Bødestrukturen er udarbejdet med den baggrund, at indberetning af kontrollerede transaktioner hovedsageligt var for de større koncerner.
Erfaringer fra udlandet	Ikke relevant
Potentiale	<p>Tidligere var der en beløbsgrænse på 5 mio. kr. for kontrollerede transaktioner. Denne er dog blevet fjernet, hvorfor det er samtlige selskaber, der har samhandel med hovedaktionæren, kontrollerede selskaber e.l., eller som udbetaler udbytte, løn mv. til hovedaktionær, der skal indberette til Skattestyrelsen. Således er det rigtig mange selskaber – både små og store – der skal bruge indberetningsblanketten og som oplever administrativt bøv.</p>
Særlige hensyn i dansk kontekst	<p>Udfyldelse og indsendelse af skemaet er lovpligtigt, og fejlagtig udfyldelse giver mulighed for udstedelse af bøder. Der er mulighed for at udstede bøder op til 250.000 kr. for hver forkert afkrydsning, så det kan blive meget store tal. Den store bøderisiko i sig selv kalder på forbedret overskuelighed og vejledning.</p>
Igangværende initiativer	Så vidt vides ingen.
Relevant regulering	Skattekontrollovens § 38
Yderligere oplysninger	-

NALO 12: Næringsdeklaration for fødevarer som sælges fra detail til detail

Opsummering af anbefaling	<p>Klar og tydelig beskrivelse i Fødevarestyrelsens Vejledning om næringsdeklaration af, at en detailbutik kan levere fødevarer produceret til salg indenfor én salgsdag til andre detailbutikker uden udarbejdelse af og mærkning med næringsdeklaration.</p> <p>Det er i dag uklart, hvilke krav der er til næringsdeklaration af vare som smørrebrød, rundstykker, delikatesser og andre såkaldte "håndværksvarer", som ikke er standardiserede. Derfor foreslår Regelforum, at Fødevarestyrelsen præciserer dette i "Vejledning om næringsdeklaration", så de berørte virksomheder fremover kan få klarhed over, hvad der gælder for dem</p>
Problem	<p>Når en virksomhed fremstiller og pakker en fødevare til direkte salg indenfor én salgsdag i en detailbutik (fx i delikatesseafdelingen), er den undtaget fra de almindelige mærkningskrav, herunder kravet om næringsdeklaration.</p> <p>Udover detailbutikkers egen produktion af fødevarer til salg i egen butik, er det i dag også helt almindelig praksis, at f.eks. en bager dagligt leverer brød til en dagligvarebutik i nabolaget, som så sælger dette brød til den endelige forbruger indenfor én salgsdag.</p> <p>Disse "håndværksvarer" vil som oftest være ikke-standardiserede, dvs. det helt præcise indhold af mel, sukker, fedtstof mv. kendes ikke, og det vil i mange tilfælde være praktisk umuligt at kende det faktiske energi-/næringsindhold, som sædvanligvis fremgår af næringsdeklarationen.</p> <p>I Fødevarestyrelsens vejledning om næringsdeklaration er det uklart, om fødevarer produceret i én detailvirksomhed og leveret til en anden detailvirksomhed med henblik på salg indenfor én salgsdag, er undtaget fra kravet om næringsdeklaration.</p> <p>Hvis det ikke er muligt, vil det for flere virksomheder betyde, at de ikke kan fortsætte med dette salg. Udover at forbrugeren ikke længere vil få adgang til det samme varesortiment, kan det få betydning for visse butikkers overlevelse.</p>

	Det vil ikke have nogle nævneværdige konsekvenser for forbrugerbeskyttelsen, da køberne af fx rundstykker i en detailbutik vil have den samme forbrugerbeskyttelse og information, som hvis forbrugeren havde købt selvsamme rundstykke hos bageren.
Anbefaling	Regelforum anbefaler, at Fødevarestyrelsen gør det klart i Vejledning om næringsdeklaration, at fødevarer fremstillet til direkte salg i en detailbutik, og som sælges i en anden, er undtaget fra kravet om næringsdeklaration.
Erfaringer fra udlandet	-
Potentiale	Problemstillingen er relevant for et bredt udsnit af butikker i Danmark. Alle tankstationer, kiosker, detailbutikker og lign. som videresælger produkter indkøbt fra fx en lokal slagter, bager eller fiskehandler til direkte videresalg er ramt.
Særlige hensyn i dansk kontekst	-
Igangværende initiativer	-
Relevant regulering	EU-forordning om fødevarerinformation til forbrugerne (1169/2011) Bilag V.
Yderligere oplysninger	Link til forordning

Bilag: GDPR-anbefalinger

Oversigt over anbefalinger

Bilag: GDPR-anbefalinger	111
GDPR 1: Etablering af et stående GDPR-kontaktudvalg for forbruger- og erhvervsorganisationer mv.	112
GDPR 2: Behov for større gennemsigtighed om Datatilsynets praksis	115
GDPR 3: Udfordringer ved brug af cloud-tjenester	117
GDPR 4: Overførsel til tredjelande.....	120
GDPR 5: Lempelse af oplysningspligten når oplysninger behandles på baggrund af en henvendelse.....	124
GDPR 6: Minimumsgrænse for anmeldelse af simple databrud til Datatilsynet	127
GDPR 7: Tjeklister og vejledninger til kontrol af databehandlere	130
GDPR 8. Fastlæggelse af rollefordeling, når erhvervslivet er leverandør til det offentlige 132	
GDPR 9: Behov for tjekliste og skabeloner som dokumentation for compliance.....	134
GDPR 10: Udvikling af SMV-koncept for efterlevelse af reglerne	138
GDPR 11: Behov for forhåndsbesked om virksomheders påtænkte behandlinger af persondata.....	141
GDPR 12: Uens fortolkning af reglerne for samtykke på tværs af myndigheder	143
GDPR 13: Behov for bedre sammenhæng mellem GDPR og finansiel EU-lovgivning ...	145
Bilag til anbefaling GDPR 13	152

GDPR 1: Etablering af et stående GDPR-kontaktudvalg for forbruger- og erhvervsorganisationer mv.

Opsummering af anbefaling	<p>I erhvervslivet er der opstået stor tvivl og bekymring om, hvad man må og ikke må i henhold til GDPR-reglerne.</p> <p>Regelforum anbefaler, at regeringen opretter et stående GDPR-kontaktudvalg for forbruger- og erhvervsorganisationer mv, som faciliteres af Datatilsynet og Justitsministeriet, der afholder halvårige møder med henblik på 1) at drøfte databeskyttelsesretlige problemstillinger og udfordringer, herunder fortolkningsmæssige, som erhvervslivet oplever, og for 2) at videndele, herunder i forhold til tendenser, nye tiltag, afgørelser mv.</p>
Problem	<p>Som følge af den relativt sparsomme praksis samt, at der løbende opstår nye gråzoner, er der i erhvervslivet opstået en stor forsigtighed, tvivl, forvirring og bekymring om, hvad man må og ikke må i henhold til GDPR-reglerne. Der er behov for et kontaktudvalg til drøftelse af disse og andre spørgsmål på linje med de kontaktudvalg, der er etableret på en række andre myndhedsområder.</p> <p>Som eksempler kan nævnes:</p> <p>Finanstilsynets kontaktudvalgsmøder, som afvikles fire gange årligt, hvor alle finansielle erhvervsorganisationer, nationalbanken samt Erhvervsministeriet deltager.</p> <p>Konkurrence- og Forbrugsstyrelsens Netværk med erhvervsorganisationer, som mødes to gange årligt og består af Dansk Byggeri, Dansk Industri, Dansk Erhverv, Landbrug & Fødevarer og Finans Danmark. Emnerne på dagsordenen er ny lovgivning, praksis, nyt fra styrelsen og en bordrunde om, hvad der optager organisationerne. Der tages ikke formelt referat.</p> <p>HvidvaskForum+, der afvikles af Finanstilsynet to gange årligt, hvor private aktører kan drøfte problemstillinger og erfaringer inden for hvidvask og terrorfinansiering med relevante myndigheder, herunder bl.a. Erhvervsministeriet, Skatteministeriet og Hvidvasksekretariatet hos Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK).</p>

	<p>Skattestyrelsens tre kontaktudvalg (skattekontaktudvalget, momskontaktudvalget og finanskontaktudvalget), se https://www.sktst.dk/om-os/kontaktudvalg/.</p> <p>Medlemmerne er repræsentanter for rådgiver- og erhvervsorganisationer samt embedsmænd fra Skatteforvaltningen. De tre kontaktudvalg på skatteområdet fungerer som fora for drøftelse og information om Skatteforvaltningens administration i forhold til virksomheder og rådgivere, og udvalgene bliver bl.a. brugt til at:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Diskutere spørgsmål om fortolkning af lovgivning, implementering af nye love samt Skatteforvaltningens administration • Diskutere Skatteforvaltningens virksomheds- og rådgiverrettede aktiviteter og effekten heraf • Drøfte behovet og formen for Skatteforvaltningens vejlednings- og informationsarbejde
Anbefaling	For at komme problemstillingen til livs anbefaler Regelforum, at der etableres et stående GDPR-kontaktudvalg (med halvårlige møder) mellem erhvervsorganisationerne, Datatilsynet og Justitsministeriet.
Erfaringer fra udlandet	N/A
Potentiale	GDPR-området omfatter alle virksomheder, der behandler personoplysninger, som hver for sig søger afklaring af en række juridiske spørgsmål, som løbende opstår i forbindelse med efterlevelse af GDPR-forordningen. Datatilsynet vejleder på området, men der er identificeret et behov for et mere fast etableret kontaktudvalg, hvor der gensidigt kan orienteres om aktuelle problemstillinger ml. myndighed og branche.
Særlige hensyn i dansk kontekst	N/A
Igangværende initiativer	Ikke bekendt med.
Relevant regulering	Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger og om ophævelse af direktiv 95/46/EF (generel forordning om databeskyttelse) Link:

	<p>https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016R0679&from=DA</p> <p>Lov nr. 502 af 23. maj 2018 om supplerende bestemmelser til forordning om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger og om fri udveksling af sådanne oplysninger (databeskyttelsesloven).</p> <p>Link: https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2018/502</p>
Yderligere oplysninger	N/A

GDPR 2: Behov for større gennemsigtighed om Datatilsynets praksis

Opsummering af anbefaling	Der mangler i dag gennemsigtighed omkring databeskyttelsesreglerne. Derfor anbefaler Regelforum, at Datatilsynet fremadrettet offentliggør langt flere afgørelser, herunder også afgørelser vedrørende problemstillinger, der ikke nødvendigvis har principiel karakter og/eller vidererækkende betydning.
Problem	<p>Datatilsynet offentliggør på sin hjemmeside afgørelser truffet på baggrund af henholdsvis klager og tilsyn.</p> <p>Alene afgørelser, som skønnes at have principiel karakter og/eller vidererækkende betydning, offentliggøres på Datatilsynets hjemmeside.</p> <p>Det vil imidlertid være relevant også at få offentliggjort praksis, som ikke nødvendigvis har principiel karakter og/eller vidererækkende betydning.</p> <p>Databeskyttelsesretlige dagligdagsproblemstillinger, som for Datatilsynet og persondataeksperter synes åbenbare, er ikke nødvendigvis åbenbare for virksomhederne.</p>
Anbefaling	Regelforum anbefaler, at Datatilsynet skaber yderligere gennemsigtighed og transparens om sin afgørelsesvirksomhed. Konkret skal Datatilsynet fremadrettet offentliggøre langt flere afgørelser, herunder afgørelser vedrørende problemstillinger, der ikke nødvendigvis har principiel karakter og/eller vidererækkende betydning.
Erfaringer fra udlandet	
Potentiale	<p>Anbefalingen er relevant for virksomheder i alle brancher.</p> <p>Anbefalingen skal ses i lyset af, at der fra virksomhedernes side er en stor usikkerhed om, hvorvidt man er compliant med databeskyttelsesreglerne. Mange virksomheder afholder væsentlige omkostninger til advokater, rådgivere og in-house eksperter for at sikre korrekt efterlevelse af reglerne. En større transparens og gennemsigtig kan bidrage til forøget klarhed om regelsættene. Endvidere kan det bistå til at afmontere myter.</p>
Særlige hensyn i dansk kontekst	Nej

Igangværende initiativer	
Relevant regulering	Databeskyttelseslovens § 33 Link. https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=201319
Yderligere oplysninger	

GDPR 3: Udfordringer ved brug af cloud-tjenester

GDPR 3: Udfordringer ved brug af cloud-tjenester	
Opsummering af anbefaling	Databehandling i cloud-baserede tjenester udbydes i høj grad af store amerikanske virksomheder. Anvendelsen af disse tjenester rejser en række persondataretlige spørgsmål. Regelforum anbefaler, at Datatilsynet kommer med en udmelding og udarbejder en vejledning om risikovurdering, kontrakts vilkår, sikring af overførselsgrundlag og kontrol af databehandler ved brug af cloud-baserede tjenester.
Problem	<p>Mange virksomheder overvejer eller er allerede gået i gang med at lægge deres databehandling i cloud-baserede tjenester, der bl.a. giver mere fleksibilitet, innovative løsninger og økonomiske fordele.</p> <p>Tjenesterne udbydes i høj grad af store amerikanske virksomheder som Microsoft og Amazon, og det er yderst vanskeligt at forhandle individuelle kontrakter med disse selskaber, ligesom det kan være vanskeligt at få adgang til kontrol af deres databehandling, uanset denne anses for helt i overensstemmelse med reglerne. Samtidig bruger selskaberne typisk en række underdatabehandlere i tredjelande, hvorfor overførsel af data må forventes. Fokus er her de store Cloud-udbydere, men også brugen af mindre udbydere af cloud-tjenester kan indebære databeskyttelsesretlige udfordringer</p> <p>Anvendelsen af disse tjenester rejser imidlertid følgende persondataretlige spørgsmål:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvorledes indgår man en fyldestgørende databehandleraftale. Der er oftest tale om cloud-udbydere, som er store, internationale (amerikanske) virksomheder, hvor det kan være vanskeligt eller umuligt at forhandle en individuel kontrakt? • Hvordan vurderes risikoen ved brug af cloud-tjenester, særligt i forhold til udbydernes brug af underdatabehandlere og potentielle overførsler til tredjelande? • Hvordan sikres overførselsgrundlaget, hvor data overføres til tredjelande og som er påkrævet i forordningens kapitel V? • Hvilke krav stilles til udførelsen af kontrol af databehandlingen hos cloud-udbyderen, hvor det igen kan være vanskeligt at indgå individuelle aftaler eller få adgang til information om behandling?

	<p>Overførsel af data til tredjelande kræver som ovenfor nævnt, at der foreligger et gyldigt overførselsgrundlag bl.a. i form af en af Kommissionen truffet afgørelse om sikkerhedsniveauet eller brug af kommissionens standardkontrakter. Det er de dataansvarlige, der skal sikre, at overførselsgrundlag foreligger.</p> <p>Ligesom de dataansvarlige generelt skal sikre overholdelsen af forordningen, herunder udarbejde risikovurdering i forhold til den registreredes rettigheder. I forhold til 3. lands overførsler er det umiddelbart uklart hvornår, og hvor detaljeret denne risikovurdering skal være.</p> <p>Der verserer i øjeblikket to sager ved EU Domstolen – jf. sag C-311/18 (Schrems II) + T – 738/16 (Privacy Shield), som kan få betydning for brugen af cloud-services, idet de bl.a. omhandler gyldigheden af Kommissionens eksisterende standardkontrakter som overførselsgrundlag, samt Privacy-Shield aftalen, der udgør overførselsgrundlag for dataoverførsler fra EU til USA.</p> <p>Sagerne skaber usikkerhed om, hvorvidt eksisterende overførselsgrundlag overhovedet er gyldige. Samtidig er det sået tvivl om omfanget af den risikovurdering, der skal foreligge vedrørende overførslen og som påhviler den dataansvarlige.</p> <p>Samlet set skaber det usikkerhed for virksomhederne, hvorvidt de overhovedet kan indgå aftale om brug af cloud-tjenester, som er udbredte på markedet.</p>
Anbefaling	<p>Regelforum anbefaler:</p> <p>1) at Datatilsynet snarest udarbejder en vejledning om brug af cloud-services, herunder retningslinjer for, hvorledes man skal sikre sig kontraktmæssigt og omfanget af den risikovurdering, der skal foretages ved brug af cloud-tjenester, hvor der er sandsynlighed for overførsel til tredjelande.</p> <p>2) at Datatilsynet godkender eller tilslutter sig brugen af Kommissionens standardkontrakter frem til EU Domstolens afgørelser..</p>
Erfaringer fra udlandet	<p>Problemstillingen drøftes med europæiske søsterorganisationer til medlemmerne af Erhvervslivets EU- og Regelforum</p>
Potentiale	<p>Virksomhederne bruger i dag mange ressourcer på risikovurderinger og på rådgivning fra advokater i forhold til kontraktindgåelse og sikkerhedsvurderinger, som ville kunne begrænses, hvis der kom en vejledning.</p>
Særlige hensyn i dansk kontekst	

Igangværende initiativer	Der foreligger en vejledning fra Digitaliseringsstyrelsen om brug af Cloud-services særligt rettet mod offentlige myndigheder, som også bruges af private aktører, der indeholder ganske gode retningslinjer, men dog ikke svarer på ovennævnte spørgsmål.
Relevant regulering	
Yderligere oplysninger	Datatilsynet vil formentlig afvente afgørelsen fra EU-Domstolen i hvert tilfælde i den ene sag (C – 311/18) – før de kommer med udtalelser.

GDPR 4: Overførsel til tredjelande

<p>Opsummering af anbefaling</p>	<p>I databeskyttelsesforordningen findes i kapitel V (artikel 44-50) reglerne om "overførsel" af personoplysninger til tredjelande. Reglerne er komplicerede og svære at have med at gøre i praksis.</p> <p>I forhold til almindelige dagligdagssituationer/-ekspeditioner i en virksomhed er der usikkerhed om, <u>hvornår</u> reglerne finder anvendelse, og (hvor dette er tilfældet) <u>hvordan</u> reglerne overholdes i samspil med, at den daglige og naturlige virksomhedsdrift opretholdes.</p> <p>Regelforum anbefaler i forlængelse heraf, at Datatilsynet forholder sig nærmere til begrebet "overførsel" og kommer med konkrete forslag til og eksempler på, hvordan sådanne overførsler lovligt kan finde sted, herunder også set i lyset af reglerne om oplysningspligt (artikel 13-14) og sikkerhed (artikel 32-36).</p>
<p>Problem</p>	<p>Når den dataansvarlige virksomhed (bevidst eller ubevidst) "overfører" personoplysninger til tredjelande, finder reglerne i databeskyttelsesforordningens kapitel V anvendelse, således at overførsel kun kan ske, hvis der dokumenteres et lovligt såkaldt "overførselsgrundlag".</p> <p>Om overførselsreglerne kan generelt siges, at de er komplicerede og ikke altid ganske klare, fleksible eller administrerbare.</p> <p>Navnlig synes reglerne ikke at tage højde for, hvordan almindelige dagligdagssituationer/-ekspeditioner i en virksomhed, som potentielt indebærer en overførsel til såkaldte "usikre tredjelande", skal håndteres.</p> <p>I den forbindelse skal huskes, at den dataansvarlige virksomhed i alle tilfælde skal kunne dokumentere, at hver enkelt overførsel er sket i overensstemmelse med databeskyttelsesreglerne.</p> <p>Ved "almindelige dagligdagssituationer/-ekspeditioner" i virksomheden tænkes f.eks. på. (ikke udtømmende):</p> <ul style="list-style-type: none"> • Medarbejderen sender ad-hoc – fra sin arbejdsplads i Danmark – e-mails indeholdende personoplysninger til personer i tredjelande (som ikke nødvendigvis er faste samarbejdspartnere). Eksempelvis:<ul style="list-style-type: none"> • Korrespondance i forbindelse med mødebooking, der både indeholder medarbejderens egne kontaktoplysninger samt eventuelt tillige kontaktoplysninger på kollegaer i Danmark

	<ul style="list-style-type: none"> • Fremsendelse af oplysninger om medarbejdere til tredjelande (såvel samarbejdspartner som myndigheder) ved ansøgning om visum ved forretningsrejser. • Fremsendelse af oplysninger om medarbejdere til en kunde ved midlertidig udførelse af arbejde i udlandet. • Medarbejderen sender – fra sin arbejdsplads i Danmark – e-mails indeholdende personoplysninger til forretningspartnere eller kollegaer, der uden medarbejderens kendskab, befinder sig i et tredjeland.
Anbefaling	<p>I databeskyttelsesforordningen findes i kapitel V (artikel 44-50) reglerne om "overførsel" af personoplysninger til tredjelande. Reglerne er komplicerede og svære at have med at gøre i praksis.</p> <p>I forhold til almindelige dagligdagssituationer/-ekspeditioner i en virksomhed er der stor usikkerhed om, <u>hvornår</u> reglerne finder anvendelse, og (hvor dette er tilfældet) <u>hvordan</u> reglerne overholdes i samspil med at den daglige og naturlige virksomhedsdrift opretholdes.</p> <p>Regelforum anbefaler <i>for det første</i>, at Datatilsynet i vejledningsform forholder sig til begrebet "overførsel" set i relation til almindelige dagligdagssituationer/-ekspeditioner i en virksomhed.</p> <p>Det bemærkes, at Datatilsynets beskrivelse af begrebet i tilsynets vejledning om overførsel af personoplysninger til tredjelande (2019), er forholdsvis sporadisk og ikke særlig konkret.</p> <p>Regelforum anbefaler <i>for det andet</i>, at Datatilsynet i forlængelse heraf kommer med konkrete forslag til og eksempler på, hvordan sådanne tredjelandsoverførsler lovligt kan finde sted og dokumenteres, herunder både i forhold til reglerne om overførselsgrundlag (artikel 44.-50), oplysningspligt (artikel 13-14) og sikkerhed (artikel 32-36).</p> <p>Datatilsynets førnævnte vejledning giver ingen retningslinjer i den henseende.</p>
Erfaringer fra udlandet	<i>Ukendt</i>
Potentiale	<i>Alle brancher</i>
Særlige hensyn i dansk Kontekst	Nej
Igangværende initiativer	Ukendt

<p>Relevant regulering</p>	<p>Databeskyttelsesforordningen finder anvendelse, når der foretages elektronisk "behandling" af personoplysninger.</p> <p>Begrebet "behandling" er meget bredt, og omfatter bl.a. såvel videregivelse til tredjemand som såkaldt "intern anvendelse".</p> <p>"Intern anvendelse" dækker over tilfælde, at <i>"personer under den dataansvarliges direkte myndighed anvender personoplysningerne"</i>, jf. Justitsministeriets betænkning nr. 1565/2018, bind II, side 629.</p> <p>Dette betyder f.eks., at anvendelsen af lovligt indsamlede og registrerede oplysninger <i>inden for en virksomhed</i> i sig selv skal være i overensstemmelse reglerne i databeskyttelsesforordningen.</p> <p>Blandt de mange regler i forordningen er bl.a. reglerne i kapitel V om overførsel af personoplysninger til tredjeland (dvs. et land uden for EU og EØS), herunder områder og sektorer i tredjelande.</p> <p>Mens overførsler til såkaldte "sikre tredjelande", (f.eks. Argentina og Schweiz og konkrete virksomheder i USA, der har tilsluttet sig EU-U.S. Privacy Shield ordningen) ofte er uproblematisk, kan overførsler til såkaldte "usikre tredjelande" efter omstændighederne give en række udfordringer, herunder ikke mindst administrative, i forhold til de muligheder, som databeskyttelsesforordningen giver for, at sådanne overførsler lovligt kan finde sted,</p> <p>I den forbindelse fremhæves, at der ikke skal meget til, før der er tale om en overførsel, hvilket i Datatilsynets praksis har udmøntet sig i, at en overførsel f.eks. bestå i, at <i>"personer i et tredjeland blot gives »se-adgang« til oplysninger, der befinder sig i EU"</i>, jf. Datatilsynets vejledning om overførsel af personoplysninger til tredjelande (2019), side 5, som flugter med tilsynets afgørelse med journalnummer 2007-214-004.</p> <p>Udgangspunktet efter databeskyttelsesforordningen er, at overførsel til usikre tredjelande alene kan ske, hvis dataeksportøren (f.eks. virksomheden der ønsker at overføre oplysningerne) har givet <i>"de fornødne garantier"</i> for databeskyttelse, hvilket ifølge databeskyttelsesforordningens artikel 46 kan ske gennem nogle – ikke ganske let administrerbare og ofte økonomisk tunge – instrumenter i form af bl.a. bindende virksomhedsregler, adfærdskodekser, certificeringsmekanismer og standardkontrakter om databeskyttelse.</p> <p>Foreligger der ikke <i>"de fornødne garantier"</i> vil overførsel til usikre tredjelande i henhold til forordningens artikel 49 kun kunne ske i <i>"særlige situationer"</i>, herunder f.eks. hvis <i>"overførslen er nødvendig af"</i></p>
----------------------------	---

hensyn til indgåelse eller opfyldelse af en kontrakt, der i den registreredes interesse indgås mellem den dataansvarlige og en anden fysisk eller juridisk person".

Som det fremgår af Datatilsynets vejledning om overførsel af personoplysninger til tredjelande (2019), skal artikel 49 "fortolkes restriktivt".

Ved siden af reglerne om tredjelandsoverførsler vil også flere af databeskyttelsesforordningens andre regler – i tilfælde af en overførsel – kunne spille ind, herunder reglerne om oplysningspligt i artikel 13-14 og reglerne om sikkerhed i artikel 32-36.

Det er den dataansvarlige virksomhed, der i alle tilfælde skal kunne dokumentere, at hver enkelt overførsel er sket i overensstemmelse med databeskyttelsesreglerne, jf. princippet om accountability/ansvarlighed. Det er således op til den dataansvarlige at påvise over for henholdsvis tilsynsmyndigheder og de registrerede personer, at den gennemførte behandlingsaktivitet efterlever forordningens regler.

Links:

- <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016R0679&from=DA>
- <https://www.datatilsynet.dk/media/6564/overfoersel-til-tredjelande.pdf>

Yderligere oplysninger

GDPR 5: Lempelse af oplysningspligten når oplysninger behandles på baggrund af en henvendelse

GDPR 5: Lempelse af oplysningspligten når oplysninger behandles på baggrund af en henvendelse	
Opsummering af anbefaling	<p>Den dataansvarlige påføres store omkostninger, som i mange tilfælde ikke står mål med det udbytte, som en registreret person – der <u>selv</u> henvender sig – har af at modtage nærmere underretning om, at der indsamles oplysninger om vedkommende.</p> <p>Derfor anbefaler Regelforum, at oplysningspligten på dette område lempes.</p>
Problem	<p>Når den dataansvarlige indsamler personoplysninger om en registreret, påhviler der den dataansvarlige en oplysningsforpligtelse, medmindre den registrerede "<i>allerede er bekendt</i>", med de oplysninger, der skal meddeles</p> <p>Efter de <u>tidligere</u> regler i persondataloven var udgangspunktet, at den dataansvarlige <i>ikke</i> skulle opfylde den persondataretlige oplysningspligt, hvis indsamlingen af oplysninger skete ved, at den registrerede <i>selv</i>, eventuelt uopfordret, henvendte sig til den dataansvarlige. Med andre ord ansås den registrerede i denne situation for "<i>allerede [at være] bekendt</i>" med de oplysninger, som den dataansvarliges ellers normalt skulle meddele.</p> <p>Efter de <u>gældende</u> regler i databeskyttelsesforordningen er udgangspunktet det modsatte.</p> <p>Generelt medfører oplysningspligten, at den dataansvarlige påføres ikke ubetydelige omkostninger, som i mange tilfælde ikke står mål med det udbytte, som en registreret person – der selv henvender sig – har af at modtage nærmere underretning om, at der indsamles oplysninger om vedkommende.</p> <p>Eksempler:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Uopfordret jobansøgning • Ansøgning via ansøgningsblanket • Anmodning (f.eks. fra en forbruger til en entreprenør) om tilbud på et stykke arbejde eller en anden ydelse <p>Den begrænsning i oplysningspligten, der følger af databeskyttelseslovens § 22, herunder navnlig stk. 1 ("<i>afgørende hensyn til private interesser</i>"), skønnes ikke at ændre herved.</p>
Anbefaling	<p>Regelforum anbefaler, at det undersøges, om der med hjemmel i databeskyttelsesforordningens artikel 23 kan indføres en national undtagelse til oplysningspligten (i databeskyttelseslovens § 22), for så vidt angår de tilfælde, hvor indsamling af oplysninger om den</p>

	<p>registrerede sker ved, at den registrerede selv henvender sig til den dataansvarlige.</p> <p>Hvis det ikke er muligt at indføre ovennævnte undtagelse til oplysningspligten inden for gældende EU-lovgivningsrammer, anbefales det, at regeringen arbejder for, at oplysningspligten i databeskyttelsesforordningens artikel 13, lempes.</p> <p>Subsidiært anbefales det, at de danske myndigheder tilkendegiver, at det i almindelighed kan lægges til grund, at den registrerede, der selv – eventuelt uopfordret – henvender sig, <i>allerede er bekendt</i> med de oplysninger, der efter databeskyttelsesforordningens artikel 13, stk. 1-3, skal gives den pågældende, med den konsekvens, at oplysningspligten ikke skal opfyldes, jf. forordningens artikel 13, stk. 4.</p>
Erfaringer fra udlandet	Nej
Potentiale	<p>Samtlige brancher vil umiddelbart blive berørt, da virksomheder inden for alle brancher i et eller andet omfang skønnes at indsamle oplysninger på baggrund af henvendelser fra de registrerede selv.</p> <p>Anbefalingen skal bl.a. ses i lyset af det massive fokus (og dermed øget bekendthedsniveau), der har været på databeskyttelsesreglerne siden maj 2018.</p>
Særlige hensyn i dansk kontekst	Nej
Igangværende initiativer	Nej
Relevant regulering	<p>I den tidligere persondatalov fandtes oplysningspligten i § 28, stk. 1. Pligten gjaldt dog ikke, hvis den registrerede "<i>allerede er bekendt</i>" med de i stk. 1 nævnte oplysninger, jf. stk. 2.</p> <p>Undtagelsesbestemmelsen i stk. 2 havde ifølge Justitsministeriets vejledning nr. 126/2000, pkt. 2.3 navnlig sin baggrund i, at en ubetinget oplysningspligt ville være "<i>for vidtgående i forhold til den dataansvarlige, der ville blive påført betydelige omkostninger, som ikke i alle tilfælde ville stå mål med det udbytte, en registreret person har af at modtage underretning om, at der indsamles oplysninger om vedkommende</i>" (understreget her).</p> <p>I tråd hermed fremgik det også af pkt. 2.3.1 i ministeriets vejledning, at hvis indsamlingen af oplysninger skete ved, at den registrerede selv, eventuelt uopfordret, rettede henvendelse til den dataansvarlige, ville det i "<i>almindelighed kunne lægges til grund</i>", at oplysningspligten <u>ikke</u> skulle opfyldes. Dette er gentaget i Justitsministeriets betænkning nr. 1565/2016, side 285.</p>

	<p>Persondatalovens § 28, stk. 1 og 2, er i vidt omfang <i>videreført</i> i databeskyttelsesforordningens artikel 13, stk. 1-3 og 4, men dog således, at <i>omfanget</i> af de oplysninger, som den dataansvarlige skal meddele den registrerede, er blevet <i>væsentligt udvidet</i>.</p> <p>Udvidelsen betyder, som det også fremgår af Justitsministeriets betænkning nr. 1565/2016, side 294, at det efter databeskyttelsesforordningen vil være "<i>sjældnere, at oplysningspligt helt kan undlades</i>", fordi det ikke i samme grad som tidligere vil kunne hævdes, at den registrerede "<i>allerede er bekendt</i>" med de oplysninger, som skal meddeles.</p> <p>Udvidelsen betyder dermed også, at det nu ikke længere <i>i almindelighed kan lægges til grund</i>, at den dataansvarlige <i>ikke</i> skal opfylde oplysningspligten, hvis indsamlingen af oplysninger sker ved, at den registrerede <i>selv</i>, eventuel uopfordret, henvender sig.</p> <p>Databeskyttelsesforordningens artikel 23 giver i øvrigt mulighed for, at der på nationalt niveau kan vedtages begrænsninger i bl.a. oplysningspligten (inden for nogle nærmere oplyste formål). Denne mulighed er i Danmark udnyttet i databeskyttelseslovens § 22.</p> <p>Bl.a. fremgår det af databeskyttelseslovens § 22, stk. 1, at oplysningspligten ikke gælder, hvis den registreredes interesse i oplysningerne findes at burde vige for "<i>afgørende hensyn til private interesser, herunder hensynet til den pågældende selv</i>" (understreget her).</p> <p>Links:</p> <ul style="list-style-type: none"> • https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=828 • https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=852 • https://eur-lex.europa.eu/legal-content/DA/TXT/PDF/?uri=CELEX:32016R0679&from=DA • https://www.justitsministeriet.dk/sites/default/files/media/Pressemeddelelser/pdf/2017/bet_1_1.pdf • https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=201319
Yderligere oplysninger	Anbefalingen forudsætter selvfølgelig, at de indsamlede oplysninger ikke bruges til andre formål, end de formål, som den registrerede ved henvendelsen må antages at være bekendt med.

GDPR 6: Minimumsgrænse for anmeldelse af simple databrud til Datatilsynet

GDPR 6: Minimumsgrænse for anmeldelse af simple databrud til Datatilsynet	
Opsummering af anbefaling	Mange simple databrud anmeldes til Datatilsynet, hvilket medfører store omkostninger for virksomhederne. Dette er i mange tilfælde ikke er proportionalt med formålet. Regelforum anbefaler, at der indføres en minimumsgrænse for anmeldelse af simple databrud til Datatilsynet, for at lette virksomhedernes håndtering af simple og klart afgrænsede databrud.
Problem	<p>Databeskyttelsesforordningen indeholder regler for, hvordan brud på persondatasikkerheden skal håndteres og pålægger samtidig den dataansvarlige en række forpligtelser.</p> <p>En af forpligtelserne er, at alle databrud skal anmeldes til Datatilsynet uden unødigt forsinkelse og inden 72 timer, medmindre <i>"det er usandsynligt, at bruddet på persondatasikkerheden indebærer en risiko for fysiske personers rettigheder eller frihedsrettigheder"</i>, jf. forordningens artikel 33, stk. 1.</p> <p>Sondringen mellem anmeldelsespligtige databrud og ikke-anmeldelsespligtige databrud er vanskelig for virksomhederne at håndtere i praksis. Blandt andet fordi der skal foretages en sontring mellem en sandsynlig risiko vs. en usandsynlig risiko, og fordi der savnes en minimumsgrænse for, hvilke "små" databrud der i al fald ikke skal anmeldes, fordi der er tale om en usandsynlig risiko.</p> <p>Mange databrud er "små" forstået på den måde, at de kun berører kun én enkelt person og kun vedrører ikke-følsomme oplysninger, fx kontaktoplysninger. Sådanne databrud skal naturligvis håndteres og indføres i virksomhedens interne dokumentation for brud på persondatasikkerheden (den såkaldte log over samtlige databrud). Dog er det ikke proportionalt – for hver enkelt af sådanne helt "små" databrud – at opstarte en online anmeldelse uden unødigt forsinkelse og inden 72 timer.</p> <p>Fordi en minimumsgrænse savnes, vælger mange dataansvarlige at holde sig på den sikre side og anmelder hellere for meget end for lidt. Det er ressourcekrævende, da hvert enkelt databrud skal anmeldes særskilt i indberetningsløsningen på virk.dk. Indberetningsløsningen på virk.dk indeholder et omfattende spørgeskema, som skal udfyldes uden unødigt forsinkelse og inden en frist på 72 timer (weekender og helligdage tæller med heri, hvilket i realiteten betyder, at fristen for den ansvarlige medarbejder kan være ganske kort). Spørgeskemaet skal desuden</p>

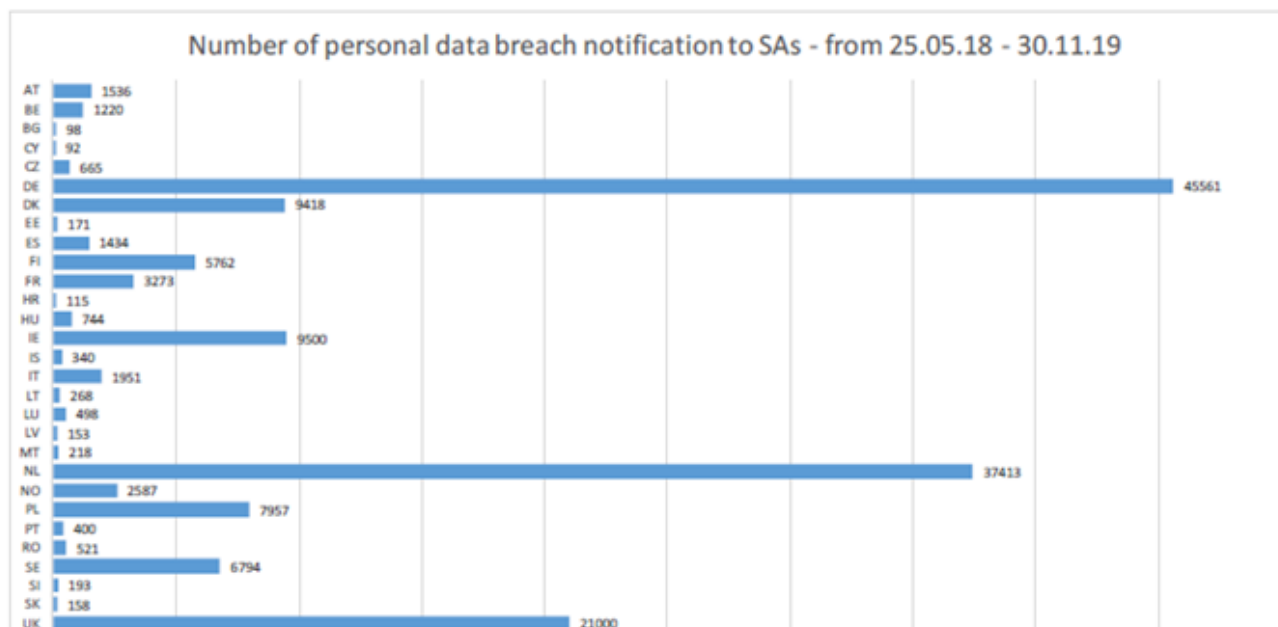
	<p>udfyldes i én session. Det er altså ikke muligt at gemme og gå tilbage til anmeldelsen igen på et senere tidspunkt, hvorfor medarbejderen på forhånd skal sikre sig tilstrækkelig med sammenhængende tid til at indgive anmeldelsen.</p>
Anbefaling	<p>For at lette virksomhedernes byrde med håndtering af simple og klart afgrænsede databrud med oplysninger om én eller ganske få berørte, anbefaler Regelforum, at der indføres en minimumsgrænse for anmeldelse af simple databrud til Datatilsynet.</p> <p>Minimumsgrænsen skal ideelt set udformes således, at simple og klart afgrænsede databrud i fremtiden ikke længere vil skulle anmeldes til Datatilsynet (herved opnås den største byrdelettelse).</p> <p>Minimumsgrænsen kan dog også udformes således, at simple og klart afgrænsede databrud i fremtiden vil kunne puljes og samles i en fælles anmeldelse med et vist interval (herved opnås også en byrdelettelse).</p> <p>Simple og klart afgrænsede databrud er eksempelvis, hvor ikke-følsomme oplysninger er sendt til den forkerte modtager, og hvor de fremsendte oplysninger kun vedrører én enkelt person, fx kontaktoplysninger på denne person. Typeeksemplet på sådanne databrud er en menneskelig fejltastning af en enkelt e-mailadresse.</p>
Erfaringer fra udlandet	<p>Det Europæiske Databeskyttelsesråd offentliggjorde 18. februar 2020 en rapport med statistik – i absolutte tal – over antal modtagne databrud for samtlige EU-lande i perioden 25. maj 2018 – 30. november 2019.</p> <p>Heraf ses, at det danske Datatilsyn i ovennævnte periode modtog 9.418 anmeldelser om databrud, hvilket set i forhold til landets størrelse er et af de højeste i EU, jf. bilag.</p>
Potentiale	<p>En minimumsgrænse for anmeldelse af simple databrud har potentiale til at lette GDPR-byrden på tværs af sektorer. Alle danske virksomheder – store som små – skal nemlig i dag anmelde alle databrud til Datatilsynet uden unødigt forsinkelse og inden 72 timer, medmindre <i>"det er usandsynligt, at bruddet på persondatasikkerheden indebærer en risiko for fysiske personers rettigheder eller frihedsrettigheder"</i>, jf. databeskyttelsesforordningens artikel 33, stk. 1.</p>

	Det vil således være en lettelse for alle virksomheder med en minimumsgrænse, hvor helt simple og klart afgrænsede "små" databrud enten ikke skal anmeldes eller kan puljes i en større anmeldelse på et senere tidspunkt.
Særlige hensyn i dansk kontekst	-
Igangværende initiativer	-
Relevant regulering	Den relevante regulering er databeskyttelsesforordningens artikel 33, stk. 1, som bestemmer: <i>"Ved brud på persondatasikkerheden anmelder den dataansvarlige uden unødigt forsinkelse og om muligt senest 72 timer, efter at denne er blevet bekendt med det, bruddet på persondatasikkerheden til den tilsynsmyndighed, som er kompetent i overensstemmelse med artikel 55, medmindre at det er usandsynligt, at bruddet på persondatasikkerheden indebærer en risiko for fysiske personers rettigheder eller frihedsrettigheder. Foretages anmeldelsen til tilsynsmyndigheden ikke inden for 72 timer, ledsages den af en begrundelse for forsinkelsen."</i>
Yderligere oplysninger	-

Bilag til GDPR 6

Antal modtagne databrud i absolutte tal for samtlige EU-lande i perioden 25.05.18 – 30.11.19:

(Kilde: Contribution of the EDPB to the evaluation of the GDPR under Article 97, adopted on 18 Februar 2020, https://edpb.europa.eu/sites/edpb/files/files/file1/edpb_contributiongdprevaluation_20200218.pdf)

GDPR 7: Tjeklister og vejledninger til kontrol af databehandlere

GDPR 7: Tjeklister og vejledninger til kontrol af databehandlere	
Opsummering af anbefaling	<p>Virksomheder føler sig usikre på, om de i dag lever op til reglerne om kontrol af databehandlere. Regelforum anbefaler, at Datatilsynet udarbejder tjeklister og/eller vejledninger, som dataansvarlige kan bruge til kontrol af databehandlere. Dette vil skabe ensartethed på tværs af virksomheders kontrol- og dokumentationskrav og give virksomhederne en øget sikkerhed for, at de efterlever lovgivningen.</p>
Problem	<p>I følge Databeskyttelsesforordningens artikel 24 stk. 1 skal dataansvarlige kunne påvise, at deres behandling af persondata er i overensstemmelse med forordningen. Dette gælder også behandlinger, der er lagt ud til en databehandler, med hvem den dataansvarlige er forpligtet til at føre kontrol.</p> <p>Hverken forordningen eller de eksisterende vejledninger fra Datatilsynet indeholder retningslinjer for denne kontrol eller omfanget af dokumentationskrav i forhold til reglernes overholdelse. Det er derfor op til den enkelte dataansvarlige at fastlægge retningslinjer for dette.</p> <p>Det skaber en generel udfordring for de dataansvarlige, men særligt i forbindelse med brug af databehandlere, hvor behandlingen foretages af tredjemand, men stadig under de dataansvarliges fulde ansvar.</p> <p>Udfordringen rammer imidlertid også databehandlerne.</p> <p>Databehandlere, der agerer på vegne af mange dataansvarlige, f.eks. leverandører af IT-løsninger el. datacentraler, bliver udsat for mange forskellige krav til kontrol, herunder både i form af fysiske kontrolbesøg, spørgeskemaer m.m.</p> <p>Det gælder både for dataansvarlige og databehandlere, at køb af tredjepartserklæringer fra revisor eller advokat, vil være en urimelig omkostningstung løsning for mange virksomheder. Selv for simple erklæringer vil prisen ligge mellem 75.-100.000 kr. pr. erklæring. Hertil kommer virksomhedens interne ressourcer, der bruges til forberedelse af revision. Det er endvidere uklart, hvorvidt en erklæring vil udgøre en tilstrækkelig kontrol.</p> <p>Samtidig skaber det problemer, i de tilfælde hvor databehandleren er en stor global virksomhed. Her kan den dataansvarlige have vanskeligt ved indledningsvist at stille</p>

	specifikke krav til databehandleren, samt efterfølgende reelt at kontrollere databehandlingen.
Anbefaling	<p>Regelforum anbefaler, at Datatilsynet udarbejder vejledninger eller tjeklister for kontrol af databehandlere. anbefalingerne bør udarbejdes med inddragelse af relevante interessenter og med eksempler i forhold til specifikke databehandlingssituationer.</p> <p>Regelforum anbefaler, at tjeklister og/eller vejledninger tilpasses efter virksomhedens størrelse og kompleksitet i databehandlingen i tråd med forordningens risikobaserede tilgang.</p>
Erfaringer fra udlandet	Der gives heller ikke vejledning i forhold til kontrol i guidelines fra Det Europæiske Databeskyttelsesråd.
Potentiale	<p>Denne problemstilling vurderes at ramme bredt over brancher, men rammer særligt SMV'er med begrænsede (personale og økonomiske) ressourcer til compliance og kontrol.</p> <p>Dokumentationskravet er en betydelig byrde for de fleste virksomheder.</p>
Særlige hensyn i dansk kontekst	
Igangværende initiativer	<p>Der foreligger en officiel ISO-standard (ISO 27007) for opstilling af kontroller med databehandlere. Revisorerne (FSR) har også udarbejdet en standarderklæring specifikt for databehandlere baseret (ISAE 3000 For databehandlere). Datatilsynets medvirken til lanceringen af erklæringen udarbejdet af revisorerne (FSR) sidste år har skabt tvivl om, hvorvidt erklæringen er obligatorisk.</p> <p>Som nævnt er standarder og erklæringer en meget dyr løsning for virksomhederne.</p>
Relevant regulering	Databeskyttelsesforordningens artikel 24 stk. 1
Yderligere oplysninger	

GDPR 8. Fastlæggelse af rollefordeling, når erhvervslivet er leverandør til det offentlige

Opsummering af anbefaling	<p>I mange af de samarbejder, hvor private aktører er leverandører til det offentlige, er der uklarhed om, hvorvidt leverandøren har rolle som hhv. dataansvarlig eller databehandler, eftersom vurderingen varierer på tværs af kommuner og regioner. Regelforum anbefaler derfor, at rollefordelingen i forbindelse med udveksling af personoplysninger, når erhvervslivet er leverandør til det offentlige, skal fremgå af lovgivningen.</p>
Problem	<p>Offentlig-privat samarbejde, hvor private virksomheder er leverandører til det offentlige, indbefatter ofte udveksling af personoplysninger. Efter databeskyttelsesreglerne kan de samarbejdende enheder indtage forskellige roller i forhold til behandlingen af personoplysninger bl.a. afhængig af, hvilken enhed, der fastsætter formålet med databehandlingen.</p> <p>I mange af de samarbejder, hvor private aktører er leverandører til det offentlige giver rollefordelingen ofte anledning til tvivl, da der i det offentlige er forskellige vurderinger af, om leverandøren indtager en rolle som databehandler eller dataansvarlig. Desuden oplever private aktører, at vurderingen af samme type behandlingsaktivitet er forskellige fx fra kommune til kommune eller i regionerne.</p> <p>Som eksempel på ovenstående kan bl.a. nævnes: udlicitering af genoptræningsopgaver efter endt hospitalsophold, hvor den private leverandør for at kunne levere den rette ydelse er nødt til at behandle en række følsomme personoplysninger, som indsamles fra borgeren, og hvor både formål med indsamling af personoplysningerne samt i hvilke sammenhænge oplysninger skal bruges fastlægges af leverandøren. I en sådan situation vil leverandøren være dataansvarlig, men i mange konstruktioner er der allerede fra tidspunktet, hvor genoptræningsopgaven kommer i udbud, besluttet, at leverandøren skal være databehandler. Selvom det ikke efter databeskyttelsesreglerne er muligt for den private leverandør at være databehandler og samtidig opfylde kravene i aftale det offentlige, så ses denne konstruktion ofte.</p> <p>Den i mange tilfælde manglende afklaring af, om den private leverandør er dataansvarlig eller databehandler for de personoplysninger, som er nødvendige for leverandøren at behandle for at kunne levere i henhold til aftalen samt de forskellige vurderinger af leverandørens rolle alt afhængig af, hvilken kommune mv., der leveres til, medfører unødigt stort ressourceforbrug.</p>

Anbefaling	<p>Regelforum anbefaler, at regeringen i samarbejde med relevante interessenter undersøger, om de private aktørers rolle i forhold til behandling af personoplysninger, der er nødvendige for at kunne levere den pågældende ydelse, skrives ind i lovgivningen på området.</p> <p>Hvis dette er muligt inden for rammerne af GDPR, vil det både lette administrative og økonomiske byrder for det offentlige og erhvervslivet. Anbefalingen må forventes at medføre, at Datatilsynet skal inddrages mere i det lovforberedende arbejde, hvilket bør tilgodeses gennem tildeling af øgede ressourcer til Datatilsynet.</p>
Erfaringer fra udlandet	Regelforum anbefaler, at det undersøges, hvordan andre lande i EU håndterer problemstillingen.
Potentiale	En klar beskrivelse af, om den private leverandør er databehandler eller dataansvarlig i forhold til behandling af personoplysninger, der er nødvendige for at levere den aftalte ydelse til det offentlige, vil sikre at personoplysningerne behandles ens på tværs af regioner og kommuner i forhold til ens opgaver. Herudover betyder det, at erhvervslivet skal bruge færre ressourcer på afklaring.
Særlige hensyn i dansk kontekst	N/A
Igangværende initiativer	Ikke bekendt med
Relevant regulering	
Yderligere oplysninger	N/A

GDPR 9: Behov for tjekliste og skabeloner som dokumentation for compliance

GDPR 9: Behov for tjekliste og skabeloner som dokumentation for compliance	
Opsummering af anbefaling	<p>Mange virksomheder, der i praksis arbejder ambitiøst med databeskyttelse, bruger uforholdsmæssigt mange ressourcer, herunder store beløb til advokater, på at dokumentere deres indsats for stadig at være i tvivl om, hvorvidt dokumentationen er tilstrækkelig. Regelforum anbefaler, at Datatilsynet i samarbejde med erhvervslivet udarbejder en afgrænset og letforståelig tjekliste over, hvilke dokumenter disse virksomheder bør have udfyldt for at efterleve GDPR, og at der vedlægges skabeloner til hvert dokumentationskrav.</p>
Problem	<p>Som det er i dag, famler virksomheder i blinde og bruger mange interne ressourcer og store beløb på vejledning fra eksterne advokater om overholdelse af dokumentationskrav og udfyldelse af skabeloner, selvom de kun behandler almindelige persondata. Det betyder, at virksomheder som i praksis arbejder ambitiøst med databeskyttelse, bruger uforholdsmæssigt mange ressourcer på at dokumentere deres indsats for stadig at være i tvivl om, hvorvidt dokumentationen er tilstrækkelig.</p> <p>Virksomhederne savner et overblik over de dokumenter, som vil være tilstrækkelig dokumentation for at bevise, at de er GDPR-compliant. Det kan fx være i form af en generisk tjekliste, som vejleder mindre virksomheder i, hvad der bør være på plads for at leve op til reglerne. I forlængelse heraf er der brug for konkrete skabeloner til de dokumenter, som Datatilsynet forventer, at virksomhederne har udfyldt.</p>
Anbefaling	<p>Regelforum anbefaler, at Datatilsynet laver en <u>udfør</u>lig tjekliste over de dokumenter, som mindre virksomheder forventes at have udfyldt om deres arbejde med databeskyttelse, og som virksomheden forventes at kunne fremvise ved et tilsyn.</p> <p>I forlængelse heraf anbefaler Regelforum, at Datatilsynet vedlægger en række <u>skabeloner/templates</u> over de relevante dokumenter med eksempler på, hvordan disse kan udfyldes på en måde, hvor informationsniveauet vurderes som tilstrækkeligt. Der kunne være forskellige eksempler for forskellige former for virksomheder, feks. en IT-start-up, en produktionsvirksomhed, en butik, osv.</p> <p>Regelforum anbefaler, at både tjekliste og skabeloner udvikles i tæt</p>

	<p>samarbejde med virksomheder, der oplever udfordringerne i praksis, og at man i arbejdet har særligt fokus på at udvikle dokumenter, der er klart afgrænsede, tilgængelige og letlæselige. I forlængelse heraf bør alle tjeklister og skabeloner brugertestes af relevante virksomheder, inden de offentliggøres.</p> <p>Nedenfor følger en liste med de skabeloner, som Regelforum særligt efterspørger, da virksomhederne mødes med krav om dokumentation herfor:</p> <ul style="list-style-type: none"> • <u>Data-mapping</u>: Hvilke data virksomheden indsamler, og hvad disse anvendes til. • <u>Slette-politik</u>: Hvordan og hvornår virksomheden sletter data. • Artikel 30 ("Record of processing activities"): Hvordan man efterlever det krav i GDPR-lovgivningen. • <u>It-sikkerhedspolitik</u>: Hvilke grundlæggende sikkerhedskrav stilles der, fx om brug af password, aflåsning af lokaler mv. • <u>Risk & impact assessment</u>: Beskrivelse af risici, konsekvensen heraf, sandsynligheden for at det sker, og hvordan virksomheden vil håndtere eventuelle brud på sikkerheden. • <u>Privatlivspolitik</u>: Både for behandling af interne HR-data og for bruger-oplysninger. • <u>Privacy policy på Facebook</u>: Hvordan virksomheder håndterer ejerskab over personfølsomme oplysninger, som udveksles på Facebook. <p>Regelforum anbefaler, at Datatilsynet for hver enkelt skabelon tager stilling til og vejleder i, om/i hvilke situationer de enkelte skabeloner er relevante for virksomheden at udfylde.</p> <p>De ovenfor beskrevne tjeklister og skabeloner vil hjælpe virksomheder til mere effektivt og målrettet at dokumentere deres arbejde med databeskyttelse og vil spare virksomhederne store beløb til advokatbistand. Derudover vil klarere forventningsafstemning minimere en stor del af den usikkerhed, som mange virksomheder oplever, og dermed bidrage til, at virksomhederne ikke overimplementerer reglerne, som det er oplevelsen, at mange netop gør i dag.</p>
Erfaringer fra udlandet	<i>n/a</i>
Potentiale	<p>Anbefalingen er særlig relevant for mindre virksomheder, der behandler almindelige personoplysninger, og som i praksis gør en stor indsats for at sikre databeskyttelse uden at have ressourcer til en juridisk afdeling/ansat. Det kan både være tech-virksomheder, hvor data er en central del af forretningen, men problemstillingen</p>

	<p>er også relevant for andre typer af små og mellemstore virksomheder, der mangler klarhed over, hvornår virksomheden har tilstrækkelig dokumentation for, at man lever op til reglerne.</p> <p>Nedenfor følger konkrete eksempler på de konsekvenser, som mindre/mellemstore virksomheder kan opleve som følge af den manglende klarhed over myndighedernes dokumentationskrav.</p> <p><u>Unødvendigt høje udgifter til advokatbistand:</u> En virksomhed med en omsætning på 40 mio. kr./80 medarbejdere har brugt over 500.000 kr. på hjælp til dokumentation af virksomhedens arbejde med databeskyttelse. En betydelig del af dette beløb kunne virksomheden have sparet, hvis der havde været klare tjeklister og skabeloner stillet til rådighed fra myndighederne. Beløbet til dokumentation forekommer ikke proportionelt med den indsats, som virksomheden i øvrigt bruger på at efterleve GDPR, idet der også anvendes betydelige interne lønomkostninger herpå, et beløb der vurderes at være over 500.000 kr. årligt.</p> <p>Usikkerheden om hvornår virksomheden har dokumenteret sit arbejde med databeskyttelse godt nok, betyder i praksis, at eksterne advokathuse på begge sider af bordet kan stille store og uigennemsigtige krav i deres rådgivning, når virksomheden fx skal indgå samarbejds- eller investoraftaler med en anden part.</p> <p><u>Udfordringer med kontrol af databehandlere:</u> Det kræver store ressourcer at kontrollere sine databehandlere, når myndighederne ikke tydeligt vejleder om, hvordan virksomhederne forventes at gøre dette i praksis. En virksomhed har fx købt sig til hjælp fra en advokat, som har løst opgaven ved at sende en survey ud til relevante samarbejdspartnere. En sådan løsning koster ca. 3.000 kr. pr. databehandler og giver ikke nødvendigvis nogen merværdi, eftersom det er op til databehandleren, hvordan man vil besvare spørgsmålene. Det vil være både mere gennemsigtigt og mindre omkostningstungt for virksomheden at efterleve kravene, hvis der eksisterer en tjekliste fra Datatilsynet, som virksomheden i stedet kan anvende.</p>
Særlige hensyn i dansk kontekst	n/a
Igangværende	Justitsministeren har i samråd den 7. februar givet udtryk for, at

initiativer	han anerkender behovet for tjeklister og skabeloner, som kan lette virksomhedernes arbejde med GDPR. Ministeren tilkendegav i den forbindelse, at man vil lave en evaluering af reglerne og vejledning herom.
Relevant regulering	Databeskyttelsesforordningen og vejledninger fra Datatilsynet til efterlevelse af reglerne.
Yderligere oplysninger	<i>n/a</i>

GDPR 10: Udvikling af SMV-koncept for efterlevelse af reglerne

Opsummering af anbefaling	Mange små og mellemstore virksomheder (SMV'er) oplever, at det er svært at håndtere databeskyttelsesreglerne. Regelforum anbefaler, at regeringen udvikler et koncept for SMV'ers efterlevelse af databeskyttelsesreglerne med en samlet vejledning og skabeloner rettet mod SMV'er, der alene behandler almindelige personoplysninger i deres forretning, så disse i højere grad efterlever databeskyttelsesreglerne.
Problem	<p>Mange SMV'er oplever, at det er svært at håndtere databeskyttelsesreglerne. Der er meget information om, hvad reglerne kræver – og ikke mindst myter om samme. Selvom Datatilsynet har udsendt en række brugbare vejledninger på området, er det svært for virksomhederne at gennemskue, hvad der reelt skal til for at overholde reglerne, særligt i de mindre virksomheder, hvor en person står både for it, HR og al generel compliance.</p> <p>Konsekvensen bliver nemt, at virksomhederne ikke lever op til databeskyttelsesreglerne, fordi de ikke kommer i gang med arbejdet – eller at reglerne overimplementeres i virksomhederne (baseret på myter) med deraf følgende negative konsekvenser for virksomhedernes fleksibilitet ved tilrettelæggelse af interne procedurer og lignende.</p>
Anbefaling	<p>Regelforum anbefaler, at regeringen udvikler et koncept for SMV virksomheders efterlevelse af databeskyttelsesreglerne, så virksomhederne får nemmere ved at overholde databeskyttelsesreglerne.</p> <p>Dette kan eksempelvis være en samlet vejledning, der i letforståeligt sprog trin for trin gennemgår, hvad en SMV virksomhed, der alene behandler almindelige persondata som led i deres forretning, skal gøre. Vejledningen bør kombineres med skabeloner til de dokumenter, der bør udleveres. Skabelonerne skal være så anvendelige som muligt, fx via mulighed for afkrydsning af hvilke oplysninger, der behandles, og foruddefineret forslag til hjemmelsgrundlag for handlingerne.</p> <p>Regelforum anbefaler, at konceptet udvikles i samarbejde med erhvervsorganisationerne for at sikre, at resultatet bliver så brugbart og relevant som muligt for virksomhederne i forhold til såvel materielt indhold som sprog.</p>
Erfaringer fra udlandet	N/A

<p>Potentiale</p>	<p>SMV-segmentet udgør langt størstedelen af danske virksomheder. Der er omtrent 300.000 SMV'er i Danmark (defineret som virksomheder med under 100 ansatte, herunder enkeltmandsvirksomheder).</p> <p>Ofte vil SMV virksomheder, der – udover medarbejderoplysninger - alene behandler almindelige oplysninger som eksempelvis oplysninger om leverandører og kunder være sammenlignelige, selvom de arbejder inden for forskellige brancher, idet det i vidt omfang vil være de samme vurderinger, der skal foretages. Det kan for eksempel være en mindre håndværksvirksomhed, der alene behandler kundens kontaktoplysninger og oplysninger om det arbejde, som de har udført for den pågældende kunde, eller en mindre produktionsvirksomhed, der alene behandler kontaktoplysninger i forhold til kunder og leverandører samt disses ordrehistorik.</p> <p>Derfor bør det være muligt at udarbejde et samlet koncept, hvor det skitseres, hvilke spørgsmål virksomheden skal overveje, herunder oplysninger der typisk behandles, det typiske hjemmelsgrundlag, generelt acceptable slettefrister, behandlingssikkerhed, oplysningstekster med videre.</p> <p>Konceptet bør udvikles med bistand fra erhvervslivets organisationer, så det afspejler virksomhedernes virkelighed, og sammensættes så det er letforståeligt for virksomhederne. Den kreds af repræsentanter fra erhvervslivet, der deltager i Erhvervslivets EU- og Regelforums GDPR-arbejdsgruppe, står til rådighed for uddybning og videreudvikling af ideen og bistår gerne Datatilsynet i arbejdet med en samlet vejledning til SMV-virksomheder med tilknyttede skabeloner.</p> <p>Konceptet bør ideelt være "plug'n'play" for de mindre virksomheder, så de får lettere adgang til at komme i mål med databeskyttelsesreglerne. I den forbindelse bør andre kommunikationsformer end traditionelle vejledninger også tages i brug, eksempelvis podcast, online guides, mv. for at målrette kommunikationen til SMV-virksomheder.</p> <p>Det er Regelforums vurdering, at et sådant tiltag vil have en betydeligt positiv effekt på SMV virksomhedernes efterlevelse af databeskyttelsesreglerne.</p> <p>I tillæg hertil vil tiltaget også kunne hjælpe større virksomheder, der alene behandler almindelige oplysninger som led i deres forretning,</p>
--------------------------	---

	og som sideeffekt også medvirke til bedre efterlevelse af databeskyttelsesreglerne i disse virksomheder.
Særlige hensyn i dansk kontekst	N/A
Igangværende initiativer	N/A
Relevant regulering	Databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven
Yderligere oplysninger	

GDPR 11: Behov for forhåndsbesked om virksomheders påtænkte behandlinger af persondata

Opsummering af anbefaling	Mange virksomheder er usikre på, om deres persondatatiltag er tilstrækkelige. Derfor anbefaler Regelforum, at virksomhederne kan indhente forhåndsbesked om, hvorvidt deres initiativer er tilstrækkelige til efterlevelse af reglerne.
Problem	<p>Virksomheder og organisationer oplever stor usikkerhed om, hvordan de skal efterleve databeskyttelsesreglerne i praksis. Dette skyldes bl.a., at reglerne i loven og EU-forordningen er meget generelle. Det er bl.a. risikoen for bøder og erstatningskrav, der medfører, at virksomheder oplever, at de aldrig er helt i mål. For at imødegå denne usikkerhed, har Datatilsynet udgivet en lang række temavejledninger og giver også i begrænset omfang vejledning. Men dette er ikke tilstrækkeligt i forhold til efterspørgslen samt manglen på konkret vejledning. Virksomheder oplever desuden, at usikkerheden om fortolkning gør sig gældende, når de søger råd fra eksperter og rådgivere.</p> <p>Virksomheder vil med muligheden for en forhåndsbesked få en lang større sikkerhed for, at deres persondatatiltag er i overensstemmelse med reglerne. Dette gælder navnlig for små og mellemstore virksomheder, hvor fx rådgiveromkostninger vejer betydeligt.</p>
Anbefaling	<p>Regelforum anbefaler, at erhvervsdrivende kan indhente forhåndsbeskeder vedrørende GDPR. Dette vil medføre, at vejledningen i højere grad ensrettes med udgangspunkt i den gældende praksis hos Datatilsynet.</p> <p>En løsning vedrørende forhåndsbeskeder kan tage udgangspunkt i eksisterende erfaringer hos henholdsvis SKAT og Forbrugerombudsmanden.</p> <p><i>Den bindende forhåndsbesked</i> praktiseres hos SKAT. I dette tilfælde kan spørgeren imod et beløb på 400 kr. få et juridisk bindende svar på en konkret problemstilling.</p> <p><i>Den ikke-bindende forhåndsbesked</i> praktiseres på markedsføringsområdet hos Forbrugerombudsmanden. I dette tilfælde beskytter forhåndsbeskeden den erhvervsdrivende imod, at Forbrugerombudsmanden kan gribe ind på baggrund af en foranstaltning, som er dækket af forhåndsbeskeden og iværksat inden rimelig tid efter dennes afgivelse.</p>
Erfaringer fra udlandet	

Potentiale	Offentliggørelse af forhåndsbeskederne vil medføre mulighed for at andre kan gøre nytte af disse.
Særlige hensyn i dansk kontekst	
Igangværende initiativer	
Relevant regulering	Databeskyttelsesloven og EU-persondataforordning.
Yderligere oplysninger	En mulighed for forhåndsbesked kan kræve flere ressourcer til den relevante myndighed.

GDPR 12: Uens fortolkning af reglerne for samtykke på tværs af myndigheder

Opsummering af anbefaling	Det skaber usikkerhed hos virksomhederne, at der i dag er en uens fortolkning på tværs af myndigheder af, hvordan samtykke skal indhentes på nettet. Regelforum anbefaler derfor, at håndhævelse af e-Privacy forordningen samles hos én myndighed.
Problem	Der hersker lige nu en uens fortolkning af, hvordan samtykke skal indhentes på internettet, fordi Datatilsynet i modsætning til Erhvervsstyrelsen fortolker de såkaldte "cookie-regler" (e-Privacy forordningen) i lyset af GDPR. Når to myndigheder ikke har nøjagtig samme fortolkning, og der foreligger to forskellige vejledninger, er det til ulempe for virksomhederne. De har længe ageret i uvished, har bekostet hjemmeside-løsninger, som viser sig at være ulovlige og må nu ændre deres tekniske set up, fordi GDPR har forrang for e-Privacy-forordningen. I forhold til håndhævelsen fremadrettet betyder det, at Erhvervsstyrelsen skal håndhæve nogle regler, som i høj grad overlapper med GDPR, der henhører under Datatilsynet kompetence.
Anbefaling	Regelforum anbefaler, at håndhævelsen af e-Privacy forordningen samles hos én myndighed, så det bliver mere enkelt og klart for virksomhederne, hvordan de lever op til e-privacy reglerne uden at risikere at lave tekniske løsninger eller information på nettet, som er i modstrid med GDPR.
Erfaringer fra udlandet	Et umiddelbart tjek på datatilsynene i EUs hjemmesider viser, at en del af dem allerede i dag varetager begge regelsæt.
Potentiale	Stort set alle virksomheder, både offentlige og private har hjemmesider og er derfor berørt af, at der er overlappende myndighedskompetence på området. Omkostningerne ved at skulle ændre hjemmesider kan formentlig indhentes af firmaet Cookie-Information, som leverer løsninger til mange hjemmesider i DK, alternativt kan Dansk Medier evt. have en beregning, hvis det er relevant.
Særlige hensyn i dansk kontekst	
Igangværende initiativer	
Relevant regulering	e-Privacy-forordningen samt GDPR, herunder link til de to vejledninger om emnet fra hhv. Datatilsynet: https://www.datatilsynet.dk/media/7958/vejledning-om-behandling-af-personoplysninger-om-hjemmesidebesoegende.pdf og Erhvervsstyrelsen: https://erhvervsstyrelsen.dk/vejledning-cookiebekendtgørelse

Yderligere oplysninger	<p>Link til Datatilsynets principielle afgørelse, som har medført en betydelig praksis-ændring for virksomhederne og ført til, at der nu hersker forskellige vejledninger fra forskellige myndigheder om brug af cookies.</p> <p>https://www.datatilsynet.dk/tilsyn-og-afgoerelser/afgoerelser/2020/feb/dmis-behandling-af-personoplysninger-om-hjemmesidebesoegende/</p>

GDPR 13: Behov for bedre sammenhæng mellem GDPR og finansiell EU-lovgivning

Opsummering af anbefaling	<p>Regelforum anbefaler, at regeringen</p> <ol style="list-style-type: none"> 2. generelt arbejder for at skabe sammenhæng mellem GDPR og de regler i den finansielle særlovgivning, som stiller krav om, at finansielle virksomheder behandler persondata, og 3. specifikt arbejder for, at Det Europæiske Databeskyttelsesråd udsteder guidelines for samspillet mellem GDPR og hvidvaskreglerne på samme måde, som Det Europæiske Databeskyttelsesråd er på vej med guidelines for samspillet mellem GDPR og 2. betalingstjenestedirektiv (PSD2).
Problem	<p>På en række områder er der krydsfelter mellem GDPR og andre regler i den finansielle særlovgivning, som stiller krav om, at finansielle virksomheder behandler persondata. Det betyder i praksis, at virksomhederne i flere tilfælde er usikre på, om det er kravene i GDPR eller den finansielle særlovgivning, som er gældende i den specifikke situation. I nogle tilfælde er det oplevelsen, at det ikke er muligt at efterleve begge regelsæt samtidig, hvilket efterlader virksomhederne i usikkerhed og koster dem både tid og ressourcer. Derfor er der behov for en afklaring af, hvordan reglerne spiller sammen.</p> <p>Problemstillingen uddybes nedenfor.</p> <p>Den finansielle særlovgivning stammer i overvejende grad fra EU. Som eksempler på EU-regelsæt (og heraf følgende dansk implementering), hvor der er komplicerede samspilsproblemer med GDPR, kan nævnes:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 4. og 5. hvidvaskdirektiv, implementeret i hvidvaskloven, • 2. betalingstjenestedirektiv, PSD2, implementeret i lov om betalinger, • MiFID II-direktivet, implementeret i lov om kapitalmarkeder og tilhørende bekendtgørelser, inklusive bekendtgørelsen om de organisatoriske krav til værdipapirhandlere, og • kapitalkravsforordningen, CRR <p>Listen ovenfor er ikke udtømmende. Den mest presserende konflikt her og nu i en dansk kontekst er dog samspillet mellem GDPR og hvidvaskreglerne.</p>

Grunden til, at samspilsproblemerne opstår og udfordrer implementeringen af GDPR i den finansielle sektor, er, at der ligger forskellige hensyn bag de forskellige regelsæt.

Hensynet bag GDPR er beskyttelse af individet mod andres uberettigede behandling af personlige data. Det er imidlertid ikke dette beskyttelseshensyn, som i første række ligger bag reglerne om behandling af persondata i de ovenfor nævnte EU-regelsæt. Tværtimod er det bærende hensyn bag hvidvaskdirektivet at forebygge hvidvask af penge og finansiering af terrorisme; det bærende hensyn bag PSD2-direktivet er at fremme konkurrence på betalingsområdet ved at pålægge bankerne at åbne for adgangen til forbrugernes betalingskonti og tilknyttede betalingsdata; det bærende hensyn bag MiFID II-direktivet er at øge de finansielle markeders sikkerhed og effektivitet, og det bærende hensyn bag kapitalkravsforordningen er at sikre den finansielle stabilitet i EU.

Samspilsproblemerne kan lidt forenklet (og for at illustrere kompleksiteten i de overvejelser, der skal foretages) inddeles i to tilfældegrupper, jf. nedenfor.

a) Samspilsproblemer ved valg af behandlingshjemmel

Databeskyttelsesforordningen indeholder en række grundlæggende krav, som enhver behandling af personoplysninger skal overholde. Det drejer sig bl.a. om, at den dataansvarlige skal sikre, at personoplysninger indsamles til udtrykkeligt angivne og legitime formål, og at oplysningerne ikke efterfølgende viderebehandles på en måde, som er uforenelig med disse formål.

Præcis her opstår udfordringen i forhold til behandling af personoplysninger med hjemmel i den finansielle særlovgivning, når og hvis hjemlen i særlovgivningen ikke er klar, præcis og specifik nok til entydigt at fastslå forpligtelsernes omfang og rækkevidde. Det gælder fx omfanget af personoplysninger, der skal indhentes som led i kundekendskabsprocedurer efter hvidvasklovens § 11 og de oplysninger, der skal opbevares efter hvidvasklovens § 30.

Her skal den dataansvarlige finansielle virksomhed populært sagt oplysning for oplysning selv vurdere, om behandling kan ske med hjemmel i artikel 6(1)(c) om retlig forpligtelse ("*behandling er nødvendig for at overholde en retlig forpligtelse, som påhviler den dataansvarlige*").

Viser det sig efterfølgende, at den dataansvarlige har fortolket særlovgivningen for vidtgående og behandlet flere oplysninger, end behandlingshjemlen i artikel 6(1)(c) om retlig forpligtelse tillader, vil der

umiddelbart – medmindre andre behandlingsgrundlag finder anvendelse – mangle hjemmel til persondatabehandlingen under GDPR.

Omvendt i tilfælde hvor den dataansvarlige vurderer, at der ikke er en decideret retlig forpligtelse til den pågældende databehandling, men at denne databehandling er formålstjenlig for det resultat, der tilstræbes med særlovgivningen, eksempelvis at forebygge hvidvask af penge og finansiering af terrorisme. I sådanne tilfælde er den dataansvarlige nødsaget til at anvende artikel 6(1)(f) som behandlingsgrundlag ("*behandling er nødvendig for, at den dataansvarlige eller en tredjemand kan forfølge en legitim interesse...*"), hvilket med andre ord betyder, at den dataansvarlige er nødsaget til at foretage en kompleks legitim interesseafvejning, fordi der ligger andre hensyn bag hvidvaskreglerne (og de øvrige ovenfor nævnte EU-regelsæt) end individets interesser.

b) Samspilsproblemer ved efterlevelse af dataminimeringsprincippet

Det følger af dataminimeringsprincippet i GDPR-artikel 5, at den dataansvarlige skal sikre, at de oplysninger, som behandles, er tilstrækkelige, relevante og "*begrænset til, hvad der er nødvendigt i forhold til de formål, hvortil de behandles*". Også i relation til dette princip er der udfordringer i forhold til den finansielle særlovgivning, hvis den dataansvarlige selvstændigt skal vurdere nødvendigheden af særlovenes opbevaringskrav i forhold til formålene bag reguleringen, eller hvis den dataansvarlige – hvilket er tilfældet på hvidvaskområdet – kan blive mødt med, at tredjelande som USA stiller krav om endnu længere opbevaringsperioder.

Den finansielle særlovgivning indeholder generelt mange vidtgående opbevaringsregler, og som konkrete eksempler kan nævnes:

- Opbevaringspligten i hvidvasklovens § 30, hvorefter personoplysninger skal opbevares i mindst fem år efter kundeforholdets ophør eller den enkeltstående transaktions gennemførelse*,
- Record-keeping-kravet i § 10, i bekendtgørelsen om de organisatoriske krav til værdipapirhandlere, og særligt § 10, stk. 10, hvorefter værdipapirhandleren som minimum skal opbevare dokumentationen i fem år, herunder optagelser af al telefonkommunikation og samtaler med kunder, der fører til eller kan føre til transaktioner,
- Kravet i kapitalkravsforordningens artikel 185(b) om anvendelse af "*historiske data, som går så langt tilbage som muligt*".

	<p>Igen er listen ikke udtømmende, og igen er den største og mest presserende konflikt her og nu samspillet mellem GDPR og hvidvaskreglerne.</p> <p>*Reglen kan i nogle tilfælde føre til ekstremt lange opbevaringsperioder, afhængigt af hvor ofte kunden skifter bank.</p>
Anbefaling	<p>Regelforum anbefaler, at regeringen arbejder for at skabe bedre sammenhæng mellem GDPR og de regler i den finansielle særlovgivning, som stiller krav om, at finansielle virksomheder behandler persondata.</p> <p>Anbefalingen om bedre sammenhæng gælder <u>specifikt</u> samspillet mellem hvidvaskreglerne og GDPR, men den gælder også <u>generelt</u> forstået på den måde, at GDPR altid må indtænkes, når nye forordnings- og direktivforslag forhandles på det finansielle område, og når ny finansiell regulering fra EU skal implementeres i dansk ret.</p> <p>Særligt for så vidt angår det komplicerede samspil mellem GDPR og hvidvaskreglerne anbefaler Regelforum, at regeringen på højeste niveau rejser over for Det Europæiske Databeskyttelsesråd, at snarlige guidelines på området er en nødvendighed.</p> <p>Dette kan ske ved</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. <u>at</u> det danske medlem af Databeskyttelsesrådet rejser sagen i henhold til GDPR-artikel 70(1)(e), 2. <u>at</u> den danske tilsynsmyndighed, Datatilsynet, rejser sagen i henhold til artikel 64(2), eller 3. <u>at</u> den danske regering selvstændigt retter henvendelse til Databeskyttelsesrådet om problemerne (jf. nærmere om denne mulighed under "Yderligere oplysninger"). <p>Til brug for kontakten med Det Europæiske Databeskyttelsesråd vedlægges på engelsk en supplerende beskrivelse af samspilsproblemerne på hvidvaskområdet.</p>
Erfaringer fra udlandet	-
Potentiale	<p>Den finansielle sektor er en af de mest regulerede, og compliancekravene er stadig stigende. I et stadig mere komplekst compliance-setup er det af stor betydning, at reglerne spiller sammen og faktisk er til at overholde. Det skal være muligt fuldt ud af efterleve ét sæt af regler uden samtidig at komme i karambolage med et andet sæt af regler.</p>

	<p>GDPR har været i kraft i to år, og i den periode er det blevet klart, at samspillet mellem GDPR og den europæiske hvidvaskregulering giver anledning til mange udfordringer og svære fortolkningsspørgsmål, som ikke kan løses på nationalt niveau.</p> <p>Europæiske guidelines har derfor potentiale til at lette GDPR-byrden betragteligt for alle danske finansielle virksomheder, som investerer meget tid og mange ressourcer i arbejdet med at efterleve både GDPR og hvidvaskreglerne. Sådanne guidelines vil også hjælpe de mange danske finansielle virksomheder, som driver virksomhed på tværs af grænserne i EU, og hvor det er af afgørende betydning, at reglerne håndhæves og fortolkes ens i de forskellige medlemsstater.</p>
Særlige hensyn i dansk kontekst	-
Igangværende initiativer	<p>Der er ikke noget arbejde i gang fra Det Europæiske Databeskyttelsesråds side i forhold til det komplicerede samspil mellem hvidvaskreglerne og persondataforordningen.</p> <p>Derimod har Det Europæiske Databeskyttelsesråd – forankret i rådets Financial Matters subgroup – gennem flere år arbejdet på et omfattende sæt af guidelines om det ligeledes komplicerede samspil mellem 2. betalingstjenestedirektiv (PSD2) og persondataforordningen. Både EBA (Den Europæiske Banktilsynsmyndighed) og andre relevante stakeholders fra banksektoren har været inddraget i arbejdet med disse guidelines, som forventes at blive sendt i offentlig høring i sommeren 2020.</p> <p>Det er et tilsvarende sæt af guidelines, som Regelforum nu efterspørger på samspillet mellem hvidvaskreglerne og persondataforordningen, idet udarbejdelsen ligeledes bør være forankret i Databeskyttelsesrådets Financial Matters subgroup i en proces, hvor både EBA og relevante stakeholders inddrages.</p>
Relevant regulering	<p>I. Samspilsproblemet vedrører:</p> <p>Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2016/679 af 27. april 2016 om beskyttelse af fysiske personer i forbindelse med behandling af personoplysninger (databeskyttelsesforordningen)</p> <p>over for</p> <p>Europa-Parlamentets og Rådets direktiv (EU) 2015/849 af 20. maj 2015 om forebyggende foranstaltninger mod anvendelse af det finansielle</p>

system til hvidvask af penge eller finansiering af terrorisme (4. hvidvaskdirektiv).

II. Det Europæiske Databeskyttelsesråd har kompetence til at udstede guidelines på området, hvilket fremgår af GDPR- artikel 70(1)(e) sammenholdt med artikel 12 i Databeskyttelsesrådets forretningsorden.

GDPR-artikel 70(1)(e) bestemmer:

"Databeskyttelsesrådet sikrer ensartet anvendelse af denne forordning. Med henblik herpå skal Databeskyttelsesrådet på eget initiativ eller, når det er relevant, efter anmodning fra Kommissionen navnlig:

[...]

e) på eget initiativ, efter anmodning fra et af sine medlemmer eller efter anmodning fra Kommissionen undersøge ethvert spørgsmål vedrørende anvendelsen af denne forordning og udstede retningslinjer, henstillinger og bedste praksis for at fremme ensartet anvendelse af denne forordning."

Artikel 12 i Databeskyttelsesrådets forretningsorden bestemmer:

"1. In cases covered by Article 70(1) (d), (e), (f), (g), (h), (i), (j), (k), (m), (p), (q), (r), (s) and (x) GDPR and Article 51 of the Police and Criminal Justice Data Protection Directive, the Board shall issue opinions, guidelines, recommendations or best practices.

2. Before being submitted to the vote of the Board, opinions, guidelines, recommendations and best practices of the Board referred to in paragraph (1) shall be prepared by a rapporteur, by expert subgroups in liaison with the secretariat."

III. En tilsynsmyndighed i en medlemsstat har derudover mulighed for at kræve "spørgsmål, der har virkninger i mere end én medlemsstat", drøftet af Databeskyttelsesrådet med henblik på en udtalelse, jf. GDPR-artikel 64(2), hvilken mulighed det belgiske datatilsyn eksempelvis har benyttet sig af i forhold til samspillet mellem GDPR og ePrivacy-direktivet (jf. Opinion 5/2019 af 12. marts 2019):

GDPR-artikel 64(2) bestemmer:

"En tilsynsmyndighed, formanden for Databeskyttelsesrådet eller Kommissionen kan kræve, at ethvert almenlydigt spørgsmål eller

	<i>ethvert spørgsmål, der har virkninger i mere end én medlemsstat, drøftes af Databeskyttelsesrådet med henblik på en udtalelse..."</i>
Yderligere oplysninger	<p>Ud over muligheden for at rejse sager i henhold til GDPR- artikel 70(1)(e) og artikel 64(2) er der også en række eksempler på, at forskellige stakeholders selvstændigt har kontaktet Det Europæiske Databeskyttelsesråd med spørgsmål vedr. samspillet mellem GDPR og andre EU-regelsæt. Sådanne henvendelser er med til at henlede Databeskyttelsesrådets opmærksomhed på relevante problemstillinger, og besvarelserne offentliggøres på Databeskyttelsesrådets hjemmeside, se https://edpb.europa.eu/letters_en, idet særligt svaret af 5. juli 2018 til den hollandske MEP Sophie in 't Veld om samspillet mellem GDPR og 2. betalingstjenestedirektiv (PSD2), har haft stor betydning for regelafklaring i den finansielle sektor: https://edpb.europa.eu/news/news/2018/letter-regarding-psd2-directive_en</p>

The interplay between the GDPR and the Anti Money Laundering (AML) regime

Fundamentally, the objectives of the GDPR and the EU's AML regime are wildly divergent. On the one hand, AML laws are seeking to protect the financial system from fraud, crime and political violence by collecting, processing and analysing large volumes of data. On the other hand, the GDPR is seeking to protect an individual's identity by placing restrictions on how, when and why personal data can be collected, processed and used. Therefore, the two sets of requirements – one aimed at maximising the use of personal data and the other aimed at limiting the use of personal data – create a number of tension points for financial firms.

In particular, Article (5)(1)(e) of the GDPR stipulates that data may not be retained "longer than is necessary for the purposes for which the personal data are processed". As such, data need to be erased once it is no longer needed for any legitimate and lawful purpose. In contrast, Article 40 of the 4th AML Directive requires records to be deleted after the relevant AML retention period has expired, with ongoing retention only permitted in narrowly defined circumstances. Article 40 of the Directive does not, however, anticipate that AML data may also be relevant for other legitimate purposes, such as when there is a risk of litigation or when the financial firm has a third country obligation to retain the data, which again makes it challenging – from a GDPR perspective – to document a legal basis for the continuous storing of such data.

In addition, there are situations in which the processing of personal data could be highly beneficial for AML purposes, either because the financial firm sees it necessary when taking responsibility as a gatekeeper, or because it is expected from competent authorities and regulators.

However, it is unclear how to apply the rules of the GDPR which is risk-based. In particular, where certain processing would be helpful for the detection and prevention of money laundering, but is not strictly required by legal obligations, it is unclear what would be permitted under the GDPR. In other words, it is unclear the degree to which firms can rely on "legitimate interests pursued by the controller or by a third party" as per GDPR Article 6(1)(f) as a ground for processing.

The European Data Protection Board (EDPB) is currently in the process of conducting a thorough analysis of the interplay between the GDPR and the Payment Services Directive (PSD2), with a view to issuing guidelines, possibly in the summer of 2020. This is an important issue and the new set of guidelines are eagerly anticipated by financial firms and other stakeholders. However, there is a similar need for clarification regarding how

financial firms should interpret – and indeed comply with – the conflicting objectives of the GDPR and the AML regime, not least because implementing data protection rules too rigidly could hamper AML efforts.

The interplay between the GDPR and the AML regime is a challenging regulatory conflict, which needs to be resolved with guidelines issued by the EPDB. Such guidelines should be developed in cooperation with the European Banking Authority (EBA), to ensure the trade-off between data protection and AML enforcement is balanced. The industry should also be consulted, to make sure the core challenges faced by financial firms in their everyday business are effectively addressed.

Bilag 2: Tidlig interessevaretagelses-anbefalinger

Oversigt over anbefalinger

Bilag 2: Tidlig interessevaretagelses-anbefalinger	154
TIV 1. Revision af byggevareforordningen.....	155
TIV 2. Digital Finance.....	157
TIV 3. Cyber modstandsdygtighed i den finansielle sektor	159
TIV 4. En europæisk datastrategi.....	161
TIV 5. NIS Direktivet.....	163
TIV 6. Retail Payments Strategy for Europe.....	165
TIV 7. En anvendelig EU-taksonomi, der kan drive den bæredygtige omstilling fremad 167	
TIV 8. Fornyet strategi om finansiering af den bæredygtige omstilling mod et klimaneutralt EU i 2050.....	172
TIV 9. Den kommende ændring af direktiv om ikke-finansiel rapportering (NFRD) skal sikre sammenhæng til internationale standarder, den finansielle rapportering generelt og til kravene i disclosure- og taksonomiforordningen til den finansielle sektor.....	176
TIV 10. Europæiske sorteringskriterier for affald	181
TIV 11. EU's retningslinjer for graduerede bidrag.....	183
TIV 12. Geoblocking revision	185
TIV 14. Den danske regering bør engagere sig ift. at adressere udfordringer med unfair konkurrence fra tredjelande.....	187
TIV 15. Revidering af fusionslovgivningen for at tillade større fusioner.....	192

TIV 1. Revision af byggevareforordningen

TIV 1. Revision af byggevareforordningen	
Titel	Revision af Byggevareforordningen
Opsummering af forslag	De danske myndigheder (Transport- og Boligministeriet) bør have fokus på – og afsætte ressourcer til – den kommende revision af Byggevareforordningen, der sætter rammerne for det indre marked af byggevarer.
Problem	Kommissionen vil prioritere en revision af Byggevareforordningen. Årsagen er verserende udfordringer med særligt standardiseringsprocessen og markedskontrollen. Derudover indgår revisionen også i Kommissionens Green Deal, og derfor må det forventes, at der kommer et helt andet fokus på bæredygtighed, hvilket åbner muligheder for danske virksomheder.
Berørt EU-regulering	Byggevareforordningen
Berørt dansk lovgivning	Bygningsreglementet
Berørte virksomheder	Fabrikanter, entreprenører, rådgivere og arkitekter, samt bygherrer.
Begrundelse	Der er behov for tidlig involvering, fordi Byggevareforordningen i særlig grad påvirker de mange producenter, der producerer og eksporterer byggevarer. Derudover kommer den større bevågenhed på bæredygtighed til at definere mange af de præmisser, hvormed danske myndigheder kan agere i forhold til at regulere bæredygtighed i bygninger i Danmark.
Forventede konsekvenser for erhvervslivet	En tidlig koordineret indsats fra dansk side kan sikre, at der kan skabes opbakning til konstruktive løsninger inden for særlig standardisering og markedskontrol. Derudover bør det kunne forventes, at der vil blive lyttet til danske erfaringer inden for bæredygtighed.
Økonomiske konsekvenser	Forventningen er, at danske virksomheder vil tabe ordrer til udenlandske virksomheder, hvis ikke der findes løsninger særligt på standardisering og markedskontrollen af byggevarer. Omvendt forventer vi, at der er en betydelig upside i forhold til dansk eksport, hvis danske erfaringer – og perspektiver – kan vinde genlyd i forhold til bæredygtighed.
Anbefaling	<p><u>Hurtigere og bedre udvikling af produktstandarder</u></p> <p>Det er en hovedprioritet, at der bør udvikles en metode, som sikrer, at nye produktstandarder udvikles og publiceres i tilstrækkeligt tempo og kvalitet. Samtidig bør metoden forudsætte tidlig involvering af alle stakeholders og transparens i beslutningsprocessen, ideelt med inddragelse af CEN.</p> <p>Det ses som en forudsætning herfor, at produktstandarderne opfattes som fyldestgørende i forhold til medlemsstaternes aktuelle regulatoriske behov. Dette medfører også, at produktstandarderne løbende kan opdateres i forhold til behov.</p>

	<p><u>Bedre markedsovervågning</u> Det er væsentligt, at markedsovervågningen på hele det indre marked er tilstrækkelig, kompetent og tydelig.</p> <p>Desuden er det en prioritet, at den i videst mulig grad er ensartet på tværs af medlemsstaterne. Dette involverer også overvejelser omkring konsekvenserne for notificerede organer, hvis det konstateres, at de ikke har de nødvendige kompetencer, eller misligholder sine forpligtigelser.</p> <p><u>Det syvende bæredygtighedskriterium BWR7 implementeres hurtigt</u> Det er en prioritet, at det syvende krav implementeres hurtigst muligt på en hensigtsmæssig måde. Implementeringen bør være horisontal således, at der opstår én struktur på tværs af produktkategorier.</p> <p>Det anbefales, at de danske myndigheder arbejder for en styrket byggevareforordning. Hvad angår markedskontrol og bæredygtighed, kan det udtrykkes som tydelig europæisk regulering, hvor der søges en høj grad af europæisk koordinering og ensartet praksis på tværs af det indre marked.</p>
Særlige hensyn	Bæredygtig omstilling af byggeriet i Danmark. Mange af de initiativer, der lægges op til ift. bæredygtig omstilling af byggeriet i Danmark, forudsætter, at præmisserne i byggevareforordningen tillader det.
Igangværende dansk indsats	Trafik-, Bygge- og Boligstyrelsen under Transport- og Boligministeriet, er opmærksomme på forhandlingerne, og de koordinerer med branchen.
Yderligere oplysninger	
Ministerium	Transport- og Boligministeriet

TIV 2. Digital Finance

TIV 2. Digital Finance	
Titel	EU-Kommissionens forslag om en kommende EU digital finans strategi
Opsummering af forslag	De danske myndigheder bør aktive deltage i udarbejdelsen EU nye digital finansstrategi som forventes lanceret i slutningen af 2020.
Problem	Det er væsentligt at understøtte digitalisering og innovation i EU's finansielle sektor, så de teknologiske muligheder udnyttes bedst muligt med henblik på at skabe vækst i hele Europa til gavn for borgere og virksomheder. Dette kan understøtte den finansielle stabilitet og forbrugerbeskyttelsen. Derfor bør vi fra dansk side støtte mest muligt op om visionen i den overordnede datastrategi, om at styrke rammevilkår for datasamarbejde og datapartnerskaber B2B, G2B og B2G.
Berørt EU-regulering	Forslaget vil med stor sandsynlighed føre til EU-regulering.
Berørt dansk lovgivning	Det er uklart, hvad strategien vil indeholde af reguleringsforslag, men den vil formentlig kunne berøre finansiell regulering.
Berørte virksomheder	Alle finansielle virksomheder fx forsikringselskaber, pengeinstitutter, pensionsselskaber, realkreditinstitutter mfl.
Begrundelse	Forslaget om en finansiell digital strategi forventes at indeholde en række forslag til at styrke innovation og digitalisering af den finansielle sektor. Strategien forventes at omhandle en række vitale emner så som: Åbne finansielle data (data adgang), digitale løsninger, konkurrencevilkår mellem finansielle virksomheder og Tech virksomheder, digital finansiell identitet, regulatoriske sandkasser og innovationshub samt cyberforsvar mm. Det er er alle forslag, som kan have væsentlige betydning i forhold til at understøtte en stærk, fremtidssikret og digital finansiell sektor, herunder særligt også styrke Finans & Fintech som national styrkeposition. Derfor bør regeringen deltage aktivt i udformningen af strategien.
Forventede konsekvenser for erhvervslivet	Forslaget forventes at påvirke den finansielle sektor i form af ny regulering og/eller revidering af eksisterende regler. Det kan medføre nye byrder for sektoren.
Økonomiske konsekvenser	Da der pt alene er tale om en åben høring frem mod en strategi, er der ikke overblik over de økonomiske konsekvenser.
Anbefaling	Danmark bør arbejde for at sikre at diskussionen om åbne finansielle data bliver en del af den bredere diskussion om åbne data for alle sektorer. Det er væsentligt at sikre særligt fokus på at styrke rammevilkår for datasamarbejde og datapartnerskaber B2B, G2B og B2G, fremme brugen af cloudservices, og sikre øget fokus på standardiseringsarbejdet så data via standardiserede API'er kan udveksles mellem medlemsstaterne. Der bør arbejdes for adgang og deling i en bred sammenhæng med fokus på datadeling mellem alle sektorer. Det bliver i den forbindelse særligt vigtigt, at man fra dansk side holder fast i den overordnede strategiske målsætning om, at sektorspecifik lovgivning kun skal indføres, når der er identificerede markedsfejl.

	<p>Et andet væsentligt rammevilkår er de finansielle virksomheders muligheder for at bruge cloud services. Kommissionen anerkender at der stadig eksisterer en række barrierer på området, før virksomhederne til fulde kan udnytte teknologien. Danmark bør aktivt arbejde for at erhvervslivet får bedre rammevilkår for brug af cloud-services.</p> <p>Danmark bør arbejde for at princippet for åbne data er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • skelne mellem maskindata og personoplysninger • For begge kategorier er det vigtigt at sikre standardisering af data og dataformater, herunder klarhed om, hvordan data kan tilgås teknisk og i den forbindelse sikre, at data deles i realtid • sikre lige vilkår for maskindata (ikke personoplysninger), både dataadgang og databrug skal være baseret på en omkostningsbaseret tilgang
Særlige hensyn	Der skal så vidt muligt arbejdes ud fra privacy by design & default-principper, når data skal gøres tilgængelige.
Igangværende dansk indsats	Ingen p.t.
Yderligere oplysninger	Det er vigtigt at bemærke, at høringen er koblet til andre af Kommissionens forslag, såsom datastrategien, hvidbogen om kunstig intelligens og arbejdet med cryptoaktiver og cyberforsvar. Der foregår i øjeblikket en række høringer og events der forventes, at lede op til udformningen af strategien.
Ministerium	Erhvervsministeriet

TIV 3. Cyber modstandsdygtighed i den finansielle sektor

TIV 3. Cyber modstandsdygtighed i den finansielle sektor	
Titel	EU-Kommissionens kommende forslag om "Cross-sectoral financial services act on operational and cyber resilience"
Opsummering af forslag	Regeringen skal aktivt deltage i udformningen af det kommende forslag om styrke operationel modstandsdygtighed for finansielle tjenesteydelser.
Problem	Der er udfordringer i forhold til harmoniseringen af reglerne i EU. Der er derfor behov for fælles rammer for operationel modstandsdygtighed for finansielle tjenesteydelser. Inddragelse af alle aktører inden for det finansielle økosystem, herunder tredjepartsleverandører, og udviklingen i IKT-risici gør det muligt at skabe et fælles sikkerhedsniveau og øget robusthed i den finansielle sektor i EU.
Berørt EU-regulering	NIS-direktivet, PSD2, e-IDAS, GDPR, EBA's retningslinjer for IKT- og sikkerhedsrisikostyring, BIS CPMI-IOSCO Guidance on Cyber resilience for financial market infrastructures, TIBER-EU, EBA Guidelines on outsourcing), PSD2.
Berørt dansk lovgivning	Lov om finansiell virksomhed og lov om betalinger.
Berørte virksomheder	Finansielle virksomheder.
Begrundelse	Finanssektoren har en samfundsvigtig rolle i Danmark. Vedvarende eller avancerede cyberangreb mod kritiske dele af den danske finanssektors infrastruktur kan give anledning til tab af tillid og true den finansielle stabilitet og derved Danmarks økonomi. Der er et forhøjet trusselsbillede for cyberangreb mod sektoren. Det er væsentligt løbende at sikre at cybersikkerhed i den finansielle sektor er tilstrækkelig i hele Europa. Derfor væsentligt at Danmark deltager aktivt i de europæiske tiltag.
Forventede konsekvenser for erhvervslivet	Forslaget forventes at påvirke virksomheder i de samfundskritiske sektorer. Det kan medføre nye byrder for sektoren. Omfanget er endnu ukendt da indholdet er ukendt.
Økonomiske konsekvenser	Kendes ikke endnu.
Anbefaling	Nye regler bør følge en risikobaseret tilgang. Dette vil sikre, at rammen er fremtidssikret, og vil give virksomhederne den fleksibilitet, der er nødvendig for at tilpasse sig cyber- og teknologirisicienes stadigt skiftende karakter. Alle nye krav bør harmoniseres og tilpasses de eksisterende regler på EU-plan og globalt plan for at undgå overlappinger eller overimplementering. Vigtigt også at aktører, der opererer på tværs af EU, oplever ens implementering på tværs af landegrænserne, ellers risikerer det at komplicere deres setup uhensigtsmæssigt.
Særlige hensyn	Ingen p.t.
Igangværende dansk indsats	Kommissionen har januar-marts gennemført en høring angående modstandsdygtighed overfor cyberangreb. Regeringen har en

	cyberstrategi for de samfundskritiske sektorer, herunder finanssektoren som løber frem til 2021.
Yderligere oplysninger	Ingen.
Ministerium	Erhvervsministeriet

TIV 4. En europæisk datastrategi

TIV 4. En europæisk datastrategi	
Titel	EU-Kommissionens Europæiske Datastrategi
Opsummering af forslag	Styrket datadrevet samfund i EU. Et indre marked for data vil være til gavn for virksomheder og borgere i EU.
Problem	EU-Kommissionen har offentliggjort meddelelsen "En europæisk strategi for data" (KOM (2020) 66i). Strategien skal understøtte udviklingen af en europæisk dataøkonomi til gavn for borgere og virksomheder i hele EU. Adgang til data er en katalysator for økonomisk vækst og kan forbedre konkurrenceevnen på det globale marked. Datadeling og kunstig intelligens giver mulighed for, at Europa kan øge velstanden for borgerne og sætte skub i væksten for virksomhederne. Det er en barriere, at der i dag ikke findes en ensartet praksis for datadeling på tværs af EU. Bedre dataadgang og datadeling i den digitale økonomi skal baseres på gensidige fordele og standarder, så alle markedsdeltagere kan etablere nye og innovative forretningsmodeller.
Berørt EU-regulering	Det forventes at strategien vil føre til ny regulering. Strategien skal ses i sammenhæng med den bredere digitale strategi "Europas digitale fremtid i støbeskeen" (KOM (2020) 67), som udstikker den generelle retning for Kommissionens indsatser for den digitale økonomi frem mod 2025. Den skal også ses i sammenhæng med Kommissionens hvidbog for kunstig intelligens (KOM (2020) 65), som har til formål at fremme anvendelsen af kunstig intelligens samt at tackle de risici, der er forbundet med kunstig intelligens. Begge blev præsenteret samtidig med datastrategien.
Berørt dansk lovgivning	Det kan berøre en række danske regler om data.
Berørte virksomheder	Forslaget forventes især at berøre virksomheder på de 9 områder som fremhæves i strategien. Indenfor industrien, klima og miljø, mobilitet, sundhed, finans, energi, landbrug, offentlig administration og uddannelse.
Begrundelse	Adgang til data er en af de vigtigste ressourcer i den digitale økonomi. Det er fundamentet for at kunne udnytte de nye teknologiske muligheder til at skabe vækst og udvikling i hele Europa. Det er derfor vigtigt at sikre en aktiv dansk deltagelse i udviklingen af en stærk europæisk dataøkonomi.
Forventede konsekvenser for erhvervslivet	Meddelelsen har ikke i sig selv lovgivningsmæssige konsekvenser. Kommissionen køreplan indeholder forventeligt en del ny lovgivning. Det er på nuværende tidspunkt uklart i hvilket omfang reguleringen vil være byrdefuld for erhvervslivet.
Økonomiske konsekvenser	Kendes ikke endnu.
Anbefaling	Det anbefales, at Regeringen sammen med øvrige nordiske lande bidrager aktivt til udarbejdelsen af Kommissionens strategi. Herunder særligt har fokus på styrke rammevilkår for datasamarbejde og datapartnerskaber B2B, G2B og B2G, fremme brugen af cloudservices, og sikre øget fokus på

	<p>standardiseringsarbejdet så data via standardiserede API'er kan flyttes mellem medlemsstaterne og på tværs af sektorer.</p> <p>Digitalisering af offentlige myndigheder og adgang til offentligt ejede data er en vigtig katalysator for udvikling af f.eks. (grænseoverskridende) digitale finansielle tjenesteydelser.</p> <p>Mange offentlige registre indeholder data, der er yderst relevante for udviklingen af erhvervslivet. FX giver digitale tinglysningsregistre mulighed for en digital kunderejse, når man køber fast ejendom eller optager boliglån.</p> <p>Regeringen bør arbejde for, at alle offentlige data om enkeltpersoners økonomiske værdier er tilgængelige på en standardiseret måde i alle EU-lande – naturligvis med brugernes udtrykkelige samtykke. F.eks. skatteoplysninger, boliginformation, løn, pension, køretøjsinformation osv.</p> <p>Det er væsentligt, at man fra dansk side holder fast i strategiens målsætning om, at sektorspecifik lovgivning kun skal indføres, når der er identificerede markedsfejl.</p> <p>Danmark skal arbejde aktivt for at erhvervslivet får bedre rammevilkår for brug af cloud-services. Datastrategien anerkender at der er barrierer omkring brugen af cloudservices.</p> <p>Danmark bør arbejde for at princippet for åbne data er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • at der skelnes mellem maskindata og personoplysninger • For begge kategorier er det vigtigt at sikre standardisering af data og dataformater, herunder klarhed om, hvordan data kan tilgås teknisk og i den forbindelse sikre, at data deles i realtid • sikre lige vilkår for maskindata (ikke personoplysninger), både dataadgang og datadeling skal baseret på en omkostningsbaseret tilgang.
Særlige hensyn	Det er væsentligt at sikre en tilstrækkelig forbrugerbeskyttelse i forbindelse med bedre dataadgang, og at der så vidt muligt arbejdes ud fra privacy by design & default-principper, når data skal gøres tilgængelige.
Igangværende dansk indsats	Der gennemføres pt. en europæisk høring om strategien, hvor det forventes, at den danske regering også afgiver høringssvar.
Yderligere oplysninger	Forslaget har relation til en række andre tiltag fra EU- herunder forslaget om en europæisk digital strategi og forslaget en finansiell digital strategi.
Ministerium	Erhvervsministeriet

TIV 5. NIS Direktivet

Titel	EU-Kommissionens evaluering af direktivet om net- og informationssikkerhed (NIS-direktivet)
Opsummering af forslag	Det er væsentligt at Danmark deltager aktivt i evalueringen af direktivet så en større grad af harmonisering og et højt niveau for beskyttelse af de samfundskritiske sektorer sikres mod cyberangreb.
Problem	Der er en række udfordringer med det eksisterende direktiv fx er der brug for en større harmonisering i implementeringen på tværs af EU. Der opleves fx en utilstrækkelig harmonisering i forhold til indberetning af cybersikkerhedshændelser til de nationale myndigheder, manglende henvisning til at tredjepartstjenesteudbydere, kan deltage i EØS aktiviteter. Det er væsentligt at sikre, at EU's finansielle økosystem har et tilfredsstillende ensartet og vedvarende højt niveau af modstandsdygtighed over for cyberangreb.
Berørt EU-regulering	Direktiv 2016/1148 – NIS-direktivet
Berørt dansk lovgivning	Implementeringen af NIS-direktivet er gennemført via flere love og bekendtgørelser fra maj 2018 med forskellige administrerende myndigheder. Endvidere er lov om net- og informationssikkerhed” (Lov nr. 1567 af 15/12/2015) berørt af anbefalingen.
Berørte virksomheder	Virksomheder der er identificeret som væsentlige operatører inden for nationale samfundskritiske sektorer (finans, tele, energi, transport, vand, sundhed og operatører af essentielle it-services), men kan evt. også berøre andre sektorer. Der er indikatorer på, at det nye direktiv vil komme til at omfatte alle tredjeparter, der er en væsentlig del af leverancekæden på lige fod med outsourcingbekendtgørelsen.
Begrundelse	NIS-direktivet sikrer, at centrale dele af den danske og europæiske infrastruktur inden for en række sektorer beskyttes mod cyberangreb. En evaluering af direktivet er derfor væsentlig i forhold til sikre at der et stilstrækkeligt højt niveau for beskyttelse af de samfundskritiske sektorer mod cyberangreb i EU. Direktivet indeholder en række krav til de væsentlige operatører inden for de forskellige sektorer og stiller blandt andet krav om en national cyberstrategi, underretning mm. Det er derfor væsentligt at følge evalueringen tæt.
Forventede konsekvenser for erhvervslivet	Da der ikke foreligger et udkast til forslag er det ikke muligt at vurdere konsekvenserne for erhvervslivet.
Økonomiske konsekvenser	Da der endnu ikke foreligger et konkret forslag, er det ikke muligt at vurdere de økonomiske konsekvenser.
Anbefaling	Det anbefales at have fokus på evalueringen af dette direktiv og inddrage de nationale kritiske sektorer i dette arbejde, der kan bidrage med konkrete erfaringer og relevant ekspertise.
Særlige hensyn	Ingen p.t.

Igangværende dansk indsats	Der er vedtaget en national cyberstrategi og delstrategier for hver af de samfundskritiske sektorer som løber frem til 2021. Sektor strategierne evalueres løbende.
Yderligere oplysninger	Ingen pt.
Ministerium	Forsvarsministeriet og sektormyndighederne

TIV 6. Retail Payments Strategy for Europe

Retail Payments Strategy for Europe	
Titel	Retail Payments Strategy for Europe
Opsummering af forslag	Kommissionen forventes i 3. kvartal 2020 at fremlægge Retail Payments Strategy for Europe. Den danske regering bør arbejde for, at strategien skaber interoperabilitet og standardisering i betalings-infrastrukturen, så løsninger i højere grad kan bruges på tværs af EU i sund konkurrence. Men strategien bør ikke have fokus på at fremme én betalingsløsning, brugerne bør i stedet have valgmuligheder alt efter behov. Det bør samtidig arbejdes for, at sikkerhed ved digitale betalinger samt bekæmpelse af misbrug og økonomisk kriminalitet bliver en integreret af drøftelserne omkring udviklingen af fremtidens betalingsmarked.
Problem	Der er behov for at skabe et mere integreret europæisk marked for detailbetalinger, hvor løsninger kan anvendes på tværs af grænser, til fordel for både forbrugere og virksomheder. Det er samtidig væsentligt, at der udvikles effektive og sikre europæiske betalingsløsninger til gavn for vækst og udvikling. Betalinger er blevet strategisk vigtige for EU's suverænitet og økonomiske uafhængighed, og det er i stigende grad afgørende hvor beslutningerne træffes, hvor data opbevares og hvor infrastrukturen er placeret. Strategien skal understøtte dette arbejde.
Berørt EU-regulering	Potentielt berørt EU-regulering kan være: <ul style="list-style-type: none"> • Betalingstjenestedirektivet (2015/2366) • E-pengedirektivet (2009/110) • Forordningen om grænseoverskridende betalinger (924/2009) • SEPA-forordningen (Forordningen om tekniske og forretningsmæssige krav til kreditoverførsler og direkte debiteringer i euro (260/2012))
Berørt dansk lovgivning	Lov om betalinger
Berørte virksomheder	Kreditinstitutter, betalingsinstitutter, e-pengeinstitutter og øvrige finansielle virksomheder, der udbyder finansielle produkter og tjenester, samt erhvervsvirksomheder, der bruger disse produkter og tjenester.
Begrundelse	<p>Et velfungerende betalingsmarked er afgørende for at skabe konkurrencedygtige og effektive produkter til gavn for både erhvervslivet og forbrugere. Den øgede digitalisering har betydet, at betalingsløsninger i stigende grad udbydes på tværs af landgrænser, og det kræver gode europæiske rammevilkår.</p> <p>Danmark er langt fremme i udviklingen og anvendelsen af digitale betalingsløsninger, og der er fortaget store investeringer i at modernisere den finansielle infrastruktur. Fx indførte de danske banker intradag betalinger i 2013 og straksbetalinger i 2014, og begge dele nyder i dag stor udbredelse i Danmark. P.t. er der i dele af sektoren desuden initiativer i gang (ex. P27) for at etablere fælles nordisk infrastruktur på betalingsområdet med integration til euro-zonen. Erfaringerne viser også,</p>

	<p>at der er behov for at balancere udviklingen af betalingsløsninger med et stærkt fokus på bekæmpelse af misbrug og økonomisk kriminalitet.</p> <p>Strategien bør ikke alene have fokus på at fremme én betalingsløsning. Strategien skal fokusere på standardisering og understøtte interoperabilitet i betalingsinfrastrukturen. På den måde kan der skabes mulighed for at koble nationale løsninger sammen på tværs af grænser, og et fundament for at udvikle nye, konkurrencedygtige europæiske betalingsløsninger.</p> <p>Finans og fintech er en dansk styrkeposition, og det skal sikres, at denne kan fastholdes og udvikles. Det vurderes derfor vigtigt at bringe danske erfaringer ind i arbejdet med den kommende strategi.</p>
Forventede konsekvenser for erhvervslivet	Forslaget forventes at have fokus på de muligheder, som digitalisering og innovation giver for at gøre betalinger hurtigere, nemmere, mere transparente og billigere samt at øge sikkerheden. Forslaget forventes samtidig at styrke konkurrencen og det indre marked for betalinger til gavn for erhvervslivet, herunder i deres grænseoverskridende aktiviteter.
Økonomiske konsekvenser	Kendes ikke endnu.
Anbefaling	Det anbefales, at Danmark bidrager aktivt til udarbejdelsen af Kommissionens strategi.
Særlige hensyn	Forslaget forventes også at have fokus på en forsat stærk forbrugerbeskyttelse og sikkerhed ved digitale betalingsløsninger.
Igangværende dansk indsats	Den omtalte høring fra Kommissionen er sendt til EU-specialudvalget for den finansielle sektor mhp. at Finanstilsynet udarbejder et dansk høringssvar. Finans Danmark afgiver også et særskilt høringssvar til Kommissionen.
Yderligere oplysninger	Ingen.
Ministerium	Erhvervsministeriet

TIV 7. En anvendelig EU-taksonomi, der kan drive den bæredygtige omstilling fremad

Titel	En anvendelig EU-taksonomi, der kan drive den bæredygtige omstilling fremad
Opsummering af forslag	<p>Den nye og fælles 'EU-taksonomi' sætter rammerne for et nyt fælles klassificeringssystem, der identificerer hvilke økonomiske aktiviteter, der kan anses for at være miljømæssigt bæredygtige. Taksonomien er et afgørende instrument i at sikre, at investeringer dirigeres i retning af mere bæredygtige virksomheder og teknologier, der kan drive omstillingen til et klimaneutralt EU i 2050.</p> <p>Anbefalingen støtter initiativet om en EU-taksonomi, som er afgørende for at skabe gennemsigtighed omkring hvilke virksomheder og teknologier, der er bæredygtige at investere i og dermed at fremme markedet for bæredygtige investeringer i EU.</p> <p>Der er tale om en hel ny og omfattende lovgivningsramme. Derfor er det afgørende, at der i den teknisk udmøntning af denne ramme tages højde for både at taksonomien skal kunne fungere i praksis og at den samtidig rummer de nødvendige incitamentsstrukturer, der skal sikre en bredere omstilling af samfundet. Derfor anbefales det, at regeringen engagerer sig i den tekniske udmøntning af taksonomien med fokus på områder med særlige danske interesser og forhold.</p>
Problem	<p>Vi bakker op om et højt ambitionsniveau ift. de gældende klima- og miljømål, men da der er tale om et nyt sæt regler og en hel ny måde hele økonomien skal arbejde med bæredygtighed på, er det vigtigt, at de høje ambitioner tænkes sammen i operationelt system,</p> <p>Det kan blive en stor hindring for fremdriften af den bæredygtige udvikling, hvis det bliver for vanskeligt og dyrt for økonomiske beslutningstagere og aktører at bruge taksonomien og dokumentere bæredygtighed.</p> <p>Hvis de lovmæssige rammer ikke kalibreres rigtigt, risikerer danske virksomheder og private at have sværere ved at få billig finansiering til bæredygtige aktiviteter.</p> <p>Derfor bør der i forhold til taksonomiens 'anvendelighed' og de tekniske kriterier (TSC) tages visse proportionalitetshensyn, så fx hverken boligejere eller SMV'er pålægges uforholdsmæssigt store byrder i form af fx omkostninger, dokumentationskrav eller problemer med anvendeligheden ift. krav, der afviger fra eksisterende lovgivning.</p>

	Desuden bør det sikres, at betydelige incitamentsstrukturer, for boligejere ifm. energirenoveringer, ikke går tabt.
Berørt EU-regulering	<p>Den endelige udgivelse af taksonomiforordningen i EU-tidende afventer EP's endelige godkendelse.</p> <p>Den tekniske udmøntning af forordningen i form af delegerede retsakter for de to klimarelaterede miljømål i taksonomiforordningen, forventes at finde sted i løbet af 2020, blandt andet på baggrund af den endelige anbefaling fra Kommissionens tekniske ekspertgruppe om bæredygtig finansiering (TEG) fra marts 2020, samt diverse input fra stakeholders, herunder i overensstemmelse med principperne i EU's dagsorden for bedre regulering.</p>
Berørt dansk lovgivning	Årsregnskabsloven § 99a og de relevante bekendtgørelser for finansielle virksomheder. Regeringens arbejde om hvordan der kan skabes mere værdi af redegørelsen for samfundsansvar (CSR-rapportering) skal tænkes sammen med den kommende taksonomi.
Berørte virksomheder	<p>Anvendelsen af taksonomien er i første omgang tiltænkt investorer i redegørelsen af graden af finansielle produkters bæredygtighed. Men taksonomien vil berøre næsten alle virksomheder ved at sætte standarder for økonomiske aktiviteter i stort set alle sektorer, samt at indføre krav om, at virksomheder, der falder under Direktivet om ikke-finansiell rapportering, offentliggør information om hvordan og i hvilken udstrækning virksomhedens underliggende aktiviteter lever op til taksonomien.</p> <p>Over halvdelen af danske virksomheders samlede finansiering leveres af penge- og realkreditinstitutterne. Aktiviteter med høj klimabelastning, fx bygninger og landbrug, finansieres i høj grad af danske realkreditlån med lange løbetider. Hvis de lovmæssige rammer ikke kalibreres rigtigt, risikerer danske virksomheder og private at have sværere ved at få billig finansiering til bæredygtige aktiviteter.</p>
Begrundelse	<p>Der er tale om en hel ny og omfattende lovgivningsramme. Derfor er det afgørende, at der i den tekniske udmøntning af denne ramme tages højde for både at taksonomien skal kunne fungere i praksis og at den samtidig rummer de nødvendige incitamentsstrukturer, der skal sikre en bredere omstilling af samfundet. Derfor anbefales det, at regeringen engagerer sig i den tekniske udmøntning af taksonomien med fokus på områder med særlige danske interesser og forhold.</p> <p>Taksonomiforordningen fastsætter en ramme som bygger på seks miljømål:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. modvirkning af klimaændringer 2. tilpasning til klimaændringer 3. bæredygtig udnyttelse og beskyttelse af vand- og havressourcer 4. overgang til en cirkulær økonomi 5. forebyggelse og bekæmpelse af forurening og

	<p>6. beskyttelse og genopretning af biodiversitet og økosystemer.</p> <p>Konkret sætter taksonomien en række tekniske kriterier i form af standarder, etc. for økonomiske aktiviteter i sort set alle sektorer for hvert af de seks miljømål. Derudover, skal enhver bæredygtig aktivitet leve op til de såkaldte 'Do No Significant Harm'- kriterier, samt et sæt minimum sociale kriterier, der bygger på gældende EU og international praksis.</p> <p>Således udgør taksonomien et omfattende fælles 'fundament' for den bredere EU-indsats – både indenfor dagsordenen om bæredygtig finans, men også i den brede omstilling af samfundet.</p> <p>Etablering af taksonomien var et af hovedforslagene i Kommissionens 2018 handlingsplan for finansiering af bæredygtig vækst. Forordningen er vedtaget men endnu ikke offentliggjort i EU-tidende.</p> <p>Kommissionen har igangsat arbejdet med udmøntningen af de tekniske screeningkriterier (TSC) i form af delegerede retsakter og på baggrund af anbefaling fra Kommissionens Tekniske Ekspertgruppe om bæredygtig finansiering fra marts 2020.</p> <p>Fremadrettet vil Kommissionens kommende fornyede strategi for bæredygtig finansiering sætte rammerne for hvordan taksonomien skal videreudvikles, herunder ift. udbredelse af taksonomien til også at omfatte sociale forhold og governance.</p> <p>Fremadrettet vil særligt Kommissionens platform for bæredygtig finansiering og en særlig 'member state expert group' (jf. taksonomiforordningen) være involveret i videreudviklingen af taksonomien.</p>
<p>Forventede konsekvenser for erhvervslivet</p>	<p>Taksonomien er afgørende for at skabe gennemsigtighed omkring bæredygtighed for hele erhvervslivet på tværs af sektorer. Da der er tale om et nyt og omfattende sæt regler, der skal spille sammen med en række nye og reviderede krav om rapportering, offentliggørelse af information om produkter, etc., vil det være afgørende at sikre, at taksonomien skal kunne anvendes i praksis for så mange finansielle produkter som muligt, ift. dokumentationskrav og i samspil med eksisterende standarder og markedspraksis.</p>
<p>Økonomiske konsekvenser</p>	<p>For tidligt at vurdere.</p>
<p>Anbefaling</p>	<p>Det anbefales, at regeringen engagerer sig i den tekniske udmøntning af taksonomien med fokus på områder med særlige danske interesser og forhold.</p>

	<p>Anbefalinger, der skal være med til at sikre, at taksonomien er anvendelig og i praksis bidrager til at drive den bæredygtige omstilling fremad:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Den grønne omstilling skal gå hånd i hånd med låntageres og investorers sikkerhed. For at beskytte låntagere af fx grønne ejendomme eller bæredygtigt landbrug, skal der være sikkerhed omkring fundingen af lånet i hele lånets løbetid. Dette kan fx gøres ved at benytte en "use-of-proceeds"-tilgang analog til den, der er gældende for EU Green Bond standarden. Det indebærer, at finansierede aktiver, der lever op til EU-taksonomien på tidspunktet for udstedelse af lån, vil blive betragtet som i overensstemmelse med taksonomien, i hele lånets løbetid. • Det er vigtigt, at ingen tabes i den grønne omstilling. Derfor skal både de tekniske kriterier og taksonomiens anvendelighed tilskynde til, at alle tager del i den bæredygtige omstilling uagtet deres udgangspunkt og med hensyntagen til dem, der allerede har foretaget store investeringer. Fx bør bygninger efter en gennemgribende renovering klassificeres grøn. Det vil give bygningsejere incitament til at energirenovere, da de dermed ville kunne optage grønne lån med sikkerhed i hele ejendommen. I landbruget bør kriterierne vurderes pr. produceret enhed. Det tilskynder til høj produktivitet og til at nedbringe CO₂-aftrykket pr. produceret enhed. • Der er behov for præciseringer i de delegerede retsakter eller guidelines til, hvordan aktiviteterets bæredygtighed skal vurderes og dokumenteres. Igen skal behovet for løbende opdateringer af taksonomikriterierne og kontrol af aktiviteter tænkes sammen med evt. utilsigtede konsekvenser som fx usikkerhed for låntager, u hensigtsmæssige store byrder for erhvervslivet, etc. De tekniske kriterier i taksonomien bør så vidt muligt bygge på eksisterende standarder og EU-lovgivning. • Regeringen bør lægge vægt på og proaktivt arbejde for, at taksonomien tilgodeser den danske model <p>Endelig bør der sikres en forudsigelig governance af taksonomien fx ift opdateringen af de tekniske kriterier. Her kan med fordel hentes inspiration fra IFRS og ISO.</p>
Særlige hensyn	
Igangværende dansk indsats	
Yderligere oplysninger	

Ministerium	Erhvervsministeriet
-------------	---------------------

TIV 8. Fornyet strategi om finansiering af den bæredygtige omstilling mod et klimaneutralt EU i 2050

Titel	Fornyet strategi om finansiering af den bæredygtige omstilling mod et klimaneutralt EU i 2050
Opsummering af forslag	<p>I slutnitningen af 2020 ventes den nye Kommission at fremlægge sin 'fornyede strategi for bæredygtig finansiering' og vil i den forbindelse se på tiltag så som review af rapporteringskrav om bæredygtighed for virksomheder i Direktivet om ikke-finansiell rapportering (NFRD), samt videreudvikling og teknisk udmøntning af taksonomien.</p> <p>Anbefalingen støtter en fornyet strategi om bæredygtig finansiering, der både har som mål at få de nye regler til at virke i praksis og at fortsætte med at drive EU's arbejde med bæredygtig finansiering fremad.</p> <p>Der er tale om et vigtigt, omfattende og relativt nyt sæt regler og rammer på bæredygtig finansiering. For at det samlede regelsæt skal have den tilsigtede effekt, er det afgørende, at de forskellige regler spiller sammen, og at der er åbenhed og gennemsigtighed omkring, hvad der er bæredygtigt.</p> <p>Det anbefales, at regeringen engagerer sig i både videreudviklingen og den tekniske udmøntning af taksonomien, samt arbejder for danske medlemmer i den kommende Platform for Sustainable Finance.</p>
Problem	<p>Samlet set, er der tale om helt nye lovgivningsmæssige rammer for bæredygtig finansiering. Det er et stort og omfattende sæt regler, der berører hele værdikæden fra virksomheder til kapitalforvaltere, investorer, kreditvurderingsbureauer og forbrugere.</p> <p>Det er helt centralt, at de tiltag, der bliver sat i værk, kommer til at fungere i praksis. Derfor er det afgørende, at de forskellige regler spiller sammen, og at der sikres åbenhed og gennemsigtighed omkring, hvad der er bæredygtigt. Desuden er det vigtigt, at afgrænsningen af bæredygtighed ikke bliver så snæver, at der ikke kan ske den nødvendige bredt funderede omstilling af økonomierne i en bæredygtig retning.</p>
Berørt EU-regulering	<p>Kommissionen forventes at fremsætte sin fornyede strategi for bæredygtig finansiering i 2020. Herunder, er der en række konkret EU-regulering, der bliver berørt:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Taksonomiforordningen og udmøntningen af taksonomiforordningen i delegerede retsakter • Direktiv om ikke-finansiell rapportering (NFRD) – (Review af NFRD forventet i januar 2021 og igangværende høring) • Muligt nyt EU-tiltag vedr. kreditvurderinger og markedsanalyser

<p>Berørt dansk lovgivning</p>	<p>Afhænger af de konkrete lovinitiativer fra Kommissionen. En del lovgivning på området er i form af forordninger, men der kan også komme tiltag, som kræver dansk implementering.</p> <p>Regeringens arbejde med klimapartnerskaberne bør tænkes sammen med EU's kommende fornyede strategi om bæredygtig finansiering.</p>
<p>Berørte virksomheder</p>	<p>Alle danske virksomheder vil i en eller anden udstrækning blive påvirket af arbejdet i EU med bæredygtig finansiering.</p>
<p>Begrundelse</p>	<p>Den finansielle sektor er med i alle dele af økonomien og spiller derfor en afgørende rolle i omstillingen til et bæredygtigt samfund og en bæredygtig samfundsøkonomi.</p> <p>Hvis de mål, der er sat i Danmark og EU om klimaneutralitet, skal nås, kræver det en fundamental ændring af samfundsøkonomien, og ikke mindst en betragtelig stigning i investeringerne i grøn omstilling.</p> <p>Det er afgørende, at de kommende EU-initiativer, der har til formål at fremme bæredygtige investeringer i EU, er kordineret og tænkt sammen i et større samfundsperspektiv.</p> <p>Klare og hensigtsmæssige rammevilkår er afgørende for finansieringen af den bæredygtige omstilling af samfundet.</p> <p>Baggrunden for den kommende nye strategi for bæredygtig finans er Kommissionens handlingsplan fra 2018 med en 10-punkts handlingsplan med det overordnede mål om at mobilisere privat kapital fra hele økonomien mod omstillingen til et klimaneutralt EU i 2050</p> <p>Som led i udmøntningen af handlingsplanen er der vedtaget en række tiltag, herunder:</p> <ul style="list-style-type: none"> • 'Den såkaldte 'EU-taksonomi'³, der udgør et helt nyt fælles klassificeringssystem, der identificerer hvilke økonomiske aktiviteter, der kan anses for at være miljømæssigt bæredygtige. Taksonomien er afgørende for at skabe den nødvendige gennemsigtighed om hvad der er bæredygtigt, samt klarhed for investorer ift. at kunne investere i mere bæredygtige virksomheder og teknologier. Kommissionen har igangsat arbejdet med udmøntningen af de tekniske screeningkriterier i form af delegerede retsakter og på baggrund af anbefaling fra Kommissionens Tekniske Ekspertgruppe om bæredygtig finansiering fra marts 2020.

^{3 3} Forordningen er vedtaget men endnu ikke offentliggjort i EU-tidende.

	<ul style="list-style-type: none"> • Nye og mere ensartede oplysningsforpligtelser, der pålægger finansielle markedsaktører og rådgivere at offentliggøre oplysninger om bæredygtige investeringer, samt dertilhørende finansielle og ikke-finansielle risici (såkaldte 'Disclosure-forordning'⁴). • En ny kategori af finansielle benchmarks, der skal oplyse om en investeringsporteføljes CO2-fodaftryk.
Forventede konsekvenser for erhvervslivet	Afhænger af de kommende EU-initiativer. En manglende koordinering af initiativer, herunder hvornår de enkelte regler træder i kraft, og hvornår der er foretaget den nødvendige udfyldning af regler via eksempelvis delegerede retsakter, kan vanskeliggøre eller forsinke den bæredygtige omstilling i form af finansiering af og investeringer i bæredygtige projekter. For komplekse og administrativt tunge regler, eller mangel på samspil mellem reglerne strider imod principperne om bedre regulering og kan hæmme erhvervslivets omstilling,
Økonomiske konsekvenser	For tidligt at vurdere. Afhænger af de kommende EU-initiativer.
Anbefaling	<p>Regeringen bør fokusere på følgende:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Gennemsigtighed om bæredygtighed på tværs af industrier og samfundet til gavn for virksomheder, investorer og forbrugere skal sikres ved at sikre sammenhæng i rapporteringskrav for virksomheder og finansielle aktører med taksonomien. Her tænkes særligt på (NFRD, taksonomien og disclosure forordningen) både mht. hvad og hvordan der rapporteres. • Den data der rapporteres om bæredygtighed skal være tilgængelig i et standardiseret og digitalt format for effektivt at kunne benyttes af markedsaktører og forbrugere på tværs af sektorer og landegrænser. Der er behov for en europæisk (og gerne international) standard, så der skabes en fornuftig balance. • Let og offentlig adgang til bæredygtighedsdata, fx gennem et centralt EU-bæredygtighedsdata-register. Det er vigtigt at et register er offentligt tilgængeligt og at data er tilgængeligt • Den grønne omstilling skal gå hånd i hånd med låntageres og investorers sikkerhed. For at beskytte låntagere af fx grønne ejendomme eller bæredygtigt landbrug, skal der være sikkerhed

⁴ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/2088 af 27. november 2019 om bæredygtighedsrelaterede oplysninger i sektoren for finansielle tjenesteydelser.

	<p>omkring fundingen af lånet i hele lånets løbetid. Dette kan fx gøres ved at benytte en " use-of-proceeds"-tilgang analog til den, der er gældende for EU Green Bond standarden. Det indebærer, at finansierede aktiver, der lever op til EU-taksonomien på tidspunktet for udstedelse af lån, vil blive betragtet som i overensstemmelse med taksonomien, i hele lånets løbetid.</p> <ul style="list-style-type: none"> • En mere nuanceret tilgang til bæredygtighed i taksonomien kan på sigt være med til at understøtte en bredere og mere effektiv omstilling. • En fælles EU-tilgang til bæredygtighed i kreditvurderinger og markedsanalyser for at sikre gennemsigthed og kvalitet men med vægt på at bevare et bredt udbud. • Udvikle et EU-rammeverk for at måle CO2-fodaftryk. Modellen skal kunne benyttes både af virksomheder, banker og investorer, og kunne suppleres af retningslinjer om hvordan CO2-aftryk opgøres for forskellige aktiver. • Arbejde for danske medlemmer i EU's kommende Platform for Bæredygtig Finans, med særligt henblik på at bidrage til videreudviklingen og udmøntningen af taksonomien. • Arbejde for et EU-aftryk på fremtidige globale standarder om bæredygtighed og bæredygtig finansiering. Og at EU's standarder tager bestik af, hvilke løsninger der allerede fungerer ude i markedet og gør nye regulatoriske tiltag så vidt muligt kompatible hermed (i det omfang man stadig fremmer grøn omstilling bedst/mest muligt). • Taksonomien bredes ud til blandt andet også at gælde for bankers udlån. • Regeringen bør arbejde for, at taksonomien tilgodeser den danske model.
Særlige hensyn	
Igangværende dansk indsats	
Yderligere oplysninger	
Ministerium	Erhvervsministeriet som hovedansvarlig. Inddragelse af flere ministerier vil dog være nødvendig for at sikre en helhedsorienteret indsats for at sikre hensigtsmæssige og effektive rammer for finansiering af den bæredygtige omstilling af samfundet.

TIV 9. Den kommende ændring af direktiv om ikke-finansiell rapportering (NFRD) skal sikre sammenhæng til internationale standarder, den finansielle rapportering generelt og til kravene i disclosure- og taksonomiforordningen til den finansielle sektor

Titel	Den kommende ændring af direktiv om ikke-finansiell rapportering (NFRD) skal sikre sammenhæng til internationale standarder, den finansielle rapportering generelt og til kravene i disclosure- og taksonomiforordningen for den finansielle sektor.
Opsummering af forslag	<p>Det er vigtigt, at der sikres sammenhæng mellem kravene i NFRD⁵ og kravene i hhv. taksonomi-⁶ og disclosure-forordningen for den finansielle sektor⁷ for, at der kan fæstnes lid til rapporteringer om virksomheders aktiviteter og bæredygtige investeringer og derigennem ske en understøtning af den grønne omstilling af økonomien og sikre et klimaneutralt EU i 2050.</p> <p>Reviewet af NFRD skal dog ligeledes ses i en bredere sammenhæng, hvor det er vigtigt, at rapporteringen ses i sammenhæng med internationale standarder og den finansielle rapportering generelt. Det er vigtigt, at Danmark engagerer sig i debatten om, hvordan der skabes en mere ensartet europæisk (og global) rapporteringsramme under hensyntagen til eksisterende internationale standarder og initiativer. Et element i dette er at se på mulighederne for at forbedre kvaliteten af rapporteringen, herunder at øge standardiseringen og sammenligneligheden af ESG-data. Fokus skal således være på væsentlige oplysninger for de primære brugere fremfor mængden af oplysninger, hvilket vil kunne øge værdien af rapporteringen.</p>
Problem	<p>Taksonomiforordningen og disclosureforordningen indeholder en række krav til finansielle virksomheders rapportering og offentliggørelse af bæredygtighedsrelaterede oplysninger. I forbindelse med den politiske aftale er det vedtaget, at en række oplysningskrav skal forankres i NFRD, hvilket har fremskyndet en revision af NFRD.</p> <p>Det er vigtigt at sikre, at disse krav i NFRD spiller sammen med de krav, der stilles til finansielle virksomheder i de nævnte forordninger. Endvidere er det vigtigt, at kravene spiller sammen med virksomhedernes andre rapporteringskrav, således at oplysningskravene samtænkes og sættes ind i den bredere sammenhæng, som NFRD omfatter. Uden dette nødvendige, bredere fokus vil man ikke understøtte en mere værdifuld ikke-finansiell</p>

⁵ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2014/95/EU af 22. oktober 2014 om ændring af direktiv 2013/34/EU for så vidt angår offentliggørelse af ikke-finansielle oplysninger og oplysninger om mangfoldighed for visse store virksomheder og koncerner.

⁶ "Regulation on a classification system (taxonomy) of sustainable economic activities". Forordningen er vedtaget men endnu ikke offentliggjort i EU-tidende.

⁷ Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) 2019/2088 af 27. november 2019 om bæredygtighedsrelaterede oplysninger i sektoren for finansielle tjenesteydelser.

	<p>rapportering. Der pågår lige nu en debat i EU om, hvordan det fremadrettede landskab i forhold til rapporteringsstandarder skal se ud, herunder særligt om der skal være en fælles europæisk rapporteringsstandard. Det er essentielt, at Danmark er aktiv i denne debat, så dansk indflydelse sikres.</p> <p>Hertil kommer, at der i dag ikke er level playing field mellem EU-landene, ligesom oplysningerne i mange tilfælde ikke forekommer at være målrettet de primære brugeres informationsbehov og derfor kun i mindre grad er anvendelige.</p>
Berørt EU-regulering	Regnskabsdirektivet ⁸ , NFRD, taksonomiforordningen og disclosureforordningen.
Berørt dansk lovgivning	Årsregnskabsloven (ÅRL) og Finanstilsynets regnskabsbekendtgørelser.
Berørte virksomheder	Virksomheder omfattet af NFRD og ÅRL § 99a og tilsvarende bestemmelser i Finanstilsynets regnskabsbekendtgørelser. Ifm. den igangværende høring om NFRD-review drøftes det, om SMV'er samt eventuelt selskaber, der ikke er noterede, skal omfattes, under hensyntagen til proportionalitet. I dag er grænsen, at der skal være minimum 250 ansatte i Danmark. På EU-plan er grænsen 500 ansatte.
Begrundelse	<p>For den finansielle sektor er det afgørende, at retsakterne under EU's dagsorden for bæredygtig finans bliver implementerbare, at kvaliteten forbedres og standardiseringen øges af ESG-data på europæisk (og globalt plan). Man kan kun fremme innovation og løsninger, der kan bidrage til den grønne omstilling og klimamål i Danmark og på europæisk plan ved at sikre investorerne adgang til troværdige og robuste ESG-data, som lever op til de almene kvalitetskriterier for rapportering fra selskaber, herunder krav om relevans, pålidelighed og verificérbarhed.</p> <p>Revisionen af NFRD skal dog også have fokus på at sikre en øget værdi af den samlede rapportering. Dette kræver, at revisionen ses i en bredere kontekst, og at der fokuseres på, hvordan direktivet kan sikre en øget sammenlignelighed af ESG-oplysninger på tværs af EU (og gerne globalt) gennem en forbedring af rapporteringen med fokus på væsentlighed for de primære brugere. Erfaringer fra den finansielle rapportering viser, at "information overload" forringer den samlede værdi af rapporteringen, hvorfor der i den finansielle rapportering er en stadig stigende fokusering på væsentlighed i forhold til brugerne af informationen. De drøftelser, der pt. pågår i EU-regi omkring skabelsen af én samlet rapporteringsstandard for den ikke-finansielle rapportering på EU eller internationalt niveau vil</p>

⁸ Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2013/34/EU af 26. juni 2013 om årsregnskaber, konsoliderede regnskaber og tilhørende beretninger for visse virksomhedsformer, om ændring af Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2006/43/EF og om ophævelse af Rådets direktiv 78/660/EØF og 83/349/EØF.

	<p>sætte retningen for de næste mange år. Det er derfor vigtigt, at Danmark engagerer sig i dette og sikrer, at der kommer en god governance omkring dette, eksempelvis i regi af EFRAG Board eller på sigt IFRS Trustees.</p> <p>Revisionen af NFRD er fremskyndet som følge af den række af initiativer, som EU i de seneste to år har gennemført med det formål at understøtte den grønne omstilling af økonomien og sikre et klimaneutralt EU i 2050.</p> <p>Et helt afgørende initiativ er vedtagelsen af taksonomiforordningen, som skal fungere som et fælles klassificeringssystem af, hvilke økonomiske aktiviteter, der kan anses for at være miljømæssigt bæredygtige.</p> <p>Desuden er der vedtaget en forordning om offentliggørelse af bæredygtighedsrelaterede oplysninger for den finansielle sektor (disclosureforordningen).</p> <p>Anbefalingen støtter begge afgørende initiativer og sætter dem samtidig i en bredere kontekst. Det anbefales således, at Danmark arbejder proaktivt med det forslag til ændring af NFRD, som Kommissionen har annonceret, at den vil fremsætte, for at sikre adgangen til de oplysninger om virksomheder og deres aktiviteter, der er nødvendige for at kunne vurdere, om en økonomisk aktivitet er bæredygtig.</p> <p>Rapportering af bæredygtighedsrelaterede oplysninger er afgørende for at øge de bæredygtige investeringer i EU, og derfor støtter anbefalingen også en ændring af NFRD.</p> <p>Anbefalingen sikrer også, at Danmark på et tidligt tidspunkt (og gerne inden EU Kommissionen fremlægger deres forslag om ændring af NFRD) har de oplysnings- og offentliggørelseskrav for øje, der allerede følger af hhv. taksonomiforordningen og disclosureforordning, men også at NFRD-reviewet ses i den større sammenhæng af den ikke-finansielle rapportering og er klar til at varetage danske interesser i debatten omkring de fremadrettede standarder, og hvordan der sikres en europæisk (og meget gerne) global harmonisering.</p> <p>Henset til, at de øvrige initiativer på området (taksonomiforordningen og disclosureforordningen) har form af forordninger, bør regeringen forfølge et initiativ om, at de oplysningskrav, der i dag følger af NFRD, og dem som foreslås fastsat ved ændringen af direktivet, fastsættes i en europæisk eller global standard. Dette er afgørende for at sikre den nødvendige harmonisering af, hvilke oplysninger der skal offentliggøres og af hvem.</p>
<p>Forventede konsekvenser for erhvervslivet</p>	<p>Det vil være forbundet med omkostninger og administrative byrder ukritisk at øge kravene under NFRD – især i starten. Øget europæisk (og global) standardisering og fokus på væsentlighed kan reducere disse omkostninger</p>

	<p>og vil samtidig øge værdien af rapporteringen. Dette vil/bør også ensrette den finansielle sektors krav til ESG-data på tværs af EU, og derigennem reducere omkostningerne betydeligt.</p> <p>Omvendt vil de forventede samfundsmæssige omkostninger ved <i>ikke</i> at sikre adgang til relevante data på tværs af EU af tilstrækkelig høj kvalitet være betydelige. Hvis investorer ikke har adgang til relevante, pålidelige og verificérbare ESG-data, vil investeringer fortsat overvejende ske på grundlag af traditionelle finansielle data, mens de omkostninger, der knytter sig til eksternaliteter relateret til f.eks. forurening samt risiciene for at investere i teknologier, der er under udfasning, og vil miste deres værdi (stranded assets), reelt vil være vanskelige at tage højde for. En del af disse risici håndteres dog allerede i dag under de væsentlige risici, som virksomhederne i dag skal tage højde for.</p> <p>Unødvendige administrative byrder, som ikke forventes at være proportionale med gevinsten, bør undgås.</p>
<p>Økonomiske konsekvenser</p>	<p>Der er ikke udarbejdet analyser af omkostningerne ved implementering af rapporteringskrav, der spejler informationskravene i hhv. taksonomi- og disclosureforordningen for finansielle virksomheder.</p> <p>Der vil i forbindelse med et NFRD-review blive udarbejdet en impact assessment fra EU-Kommissionen, og det er vigtigt, at denne ser på fordele og ulemper ved alternative løsninger – også i en bredere sammenhæng.</p>
<p>Anbefaling</p>	<p>For at maksimere transparens og sikre at de rapporterede data skal kunne anvendes i praksis på tværs af sektorer, er det afgørende, at data rapporteres i et standardiseret digitalt format og i en robust datakvalitet iht. en fælles europæisk – og gerne global - standard udstedt af EFRAG Board e.l. uafhængigt organ, idet det skal sikres, at de fornødne kompetencer om ESG-forhold og finansielle forhold samlet er til stede. Danmark bør arbejde herfor og sikre en model, hvor danske interesser bedst bliver repræsenteret.</p> <p>Selvom NFRD har et bredt fokus, så bør det særskilt sikres, at der er en sammenhæng mellem kravene i NFRD og kravene til den finansielle sektor i taksonomi- og disclosureforordningen sådan, at der kan fæstnes lid til de finansielle virksomheders rapporteringer om deres bæredygtige investeringer i de ikke-finansielle virksomheder. Herved kan omfanget af evt. ekstra, individuelle krav fra den finansielle sektor reduceres.</p> <p>Revisionen af NFRD bør også understøtte udviklingen af nye grønne løsninger, som skal til for at indfri Regeringens og EU's planer om grøn omstilling og CO2-reduktionsmål.</p>

	<p>Med baggrund i en fælles europæisk standard udstedt af EFRAG Board e.l. uafhængigt organ og under hensyntagen til et proportionalitetsprincip kan en simplificeret rapporteringsstandard/-vejledning for SMV'er overvejes.</p> <p>Unødvendige administrative byrder, som ikke forventes at være proportionale med gevinsten, bør undgås.</p> <p>Endelig bør regeringen arbejde for, at den kommende ændring af direktiv om ikke-finansiell rapportering udarbejdes på en måde, som tilgodeser den danske model.</p>
Særlige hensyn	På initiativ fra Erhvervsminister Simon Kollerup har Erhvervsministeriet og Erhvervsstyrelsen igangsat et arbejde om forbedring af virksomhedernes ikke-finansielle oplysninger.
Igangværende dansk indsats	
Yderligere oplysninger	
Ministerium	<i>Erhvervsministeriet</i>

TIV 10. Europæiske sorteringskriterier for affald

TIV 10. Europæiske sorteringskriterier for affald	
Titel	Europæiske sorteringskriterier for affald
Opsummering af forslag	Danmark bør aktivt støtte kommissionens overvejelser om at udarbejde europæiske sorteringskriterier for affald og arbejde for, at dette sker i 8. miljøhandlingsprogram. Således en overbygning til det 7. miljøhandlingsprograms overoverende principper for genanvendelsen af affald.
Problem	<p>Genanvendelsesmarkedet er europæisk, og affald flyttes over grænser for at blive behandlet på specialiserede anlæg. Men affaldet sorteres uensartet i medlemsstaterne.</p> <p>Miljøøkonomiske effekter vil øges, hvis affaldsstrømmende er mere ensartede på det europæiske genanvendelsesmarked, for med større ensartede affaldsmængder er der basis for investeringer. Der kan blive bedre mulighed for at teknologiinnovere mhp. at højne kvaliteten i genanvendelsen, i stedet for at teknologispredde mhp. at imødekomme behovet for at sortere på mange forskellige affaldsstrømme.</p> <p>Danmark går denne vej, idet forventningen er, at Folketinget beslutter at indføre ensartede regler for kommunernes sortering. Således har Danmark også en model, der kan spilles ind til kommissionen mhp. at igangsætte et europæisk arbejde.</p> <p>Idet der ikke i EU er harmoniserede sorteringskriterier, er det også umuligt for virksomhederne - der typiske sælger produkter i flere lande - at bidrage med information til forbrugerne om, hvad de præcis skal gøre med varen, når den bliver til affald. Fx et mærke på emballagen om: "bortskaf i spand til PE-plast". I dag er det alene muligt at informere om, hvad de ikke skal gøre, fx smid ikke i naturen. En bedre kvalitet i sortering vil øge kvaliteten af de genanvendte materialer. En entydig vejledning på den affaldsemballage, som forbrugeren netop står med i hånden, forventes at være særdeles effektivt.</p>
Berørt EU-regulering	Direktiv 2018/851 om ændring af direktiv 2008/98 om affald og Direktiv 2008/98 om affald og om ophævelse af visse direktiver
Berørt dansk lovgivning	Bekendtgørelse om affald.
Berørte virksomheder	Samtlige virksomheder, der har affald, berøres af ændringer i miljøkvaliteten og bortskaffelsesomkostningerne.
Begrundelse	Europa har i Green Deal og i Cirkulær økonomi-pakken en målsætning om en omstilling af hensyn til ressourcetrækket og klimaet. Et styrket indre marked i form af regler, der påvirker varer – her affald – der behandles på tværs af grænser, vil styrke indsatsen og økonomien.

Forventede konsekvenser for erhvervslivet	Et samlet set bedre affaldssystem i EU vil forbedre virksomhedernes adgang til at anvende genanvendte materialer, både på parametrene råvarekvalitet og omkostninger.
Økonomiske konsekvenser	I forbindelse med lanceringen af 7. miljøhandlingsprogram anslog EU , at potentialet i affalds- og genanvendelsessektoren var 42 mia. euro og 400.000 arbejdspladser. Ensartede sorteringskriterier for affald i EU er et vigtigt videre skridt. (Ingen beregninger af forslaget.)
Anbefaling	Danmark bør aktivt støtte kommissionens overvejelser om at udarbejde europæiske sorteringskriterier for affald og arbejde for, at dette sker i 8. miljøhandlingsprogram. Der bør ligeledes udarbejdes krav for et minimum af sorteringsfraktioner, således at lande, der ønsker flere fraktioner kan arbejde videre med det.
Særlige hensyn	
Igangværende dansk indsats	
Yderligere oplysninger	
Ministerium	Miljø- og Fødevarerministeriet

TIV 11. EU's retningslinjer for graduerede bidrag

Titel	EU's retningslinjer for graduerede bidrag i diverse producentansvarsordninger: Krav til virksomhedernes bidrag til finansiering af affaldsbortskaffelse
Opsummering af forslag	EU bør ophæve deres retningslinjer omkring virksomheders betaling til producentansvarssystemer til en retsakt.
Problem	<p>EU har sat nye krav til producentansvarsordninger for emballage, elektronisk og elektrisk udstyr, biler og batterier. Et væsentligt nyt krav er, at der skal skabes sammenhæng mellem en virksomheders miljøperformances og omkostninger.</p> <p>Således har EU lanceret retningslinjer for, hvordan en virksomhed skal betale mere til producentansvarssystemet, hvis de fx har en ikke-genanvendelige emballage i forhold til, hvad de skal betale for en genanvendelige emballage.</p> <p>Emballageproducenter og indkøbere af emballager må fremadrettet, af hensyn til at være prisdygtige på markedet, orienterer sig mod EU's retningslinjer for betaling og miljøforbedrer i henhold til EU's retningslinjer mhp. at reducere deres omkostninger. Der er således skabt et vigtigt værktøj til omstillingen til den cirkulær økonomi.</p> <p>Emballageproducenter og indkøbere af emballager er typisk orienteret mod flere EU-lande. Skal retningslinjerne for betaling drive omstilling så effektiv som muligt, er der behov for en harmonisering, som EUs vejledende retningslinjer ikke kan sikre. Medlemslandene kan med de nuværende regler i affaldsdirektivet vælge at motivere virksomhederne til at gå i forskellige udviklingsretning, og i særdeles virksomheder, der opererer i flere EU-lande vil blive hæmmet i deres udvikling af mere miljøvenlige emballager.</p> <p>Derfor bør EU ophæve deres retningslinjer til en retsakt mhp. at sikre det største mulige omstillingstryk på den cirkulære økonomi.</p>
Berørt EU-regulering	Artikel 8 og 8a i Direktiv 2018/851 om ændring af direktiv 2008/98 om affald.
Berørt dansk lovgivning	Ingen. Implementering af direktiv er ikke endnu foretaget i dansk ret.
Berørte virksomheder	Alle virksomheder, der emballerer deres varer (primær emballage), eller samler vareenheder i en emballagekasse, -pose e.lign. (sekundære emballager) og/eller virksomheder, der anvender transportemballage.
Begrundelse	Dette mhp. at sikre det største mulige omstillingstryk på den cirkulære økonomi gennem en harmonisering af fastsatte retningslinjer for økonomiske virkemidler.

Forventede konsekvenser for erhvervslivet	En lettere og mere effektiv omstilling af emballager til den cirkulære økonomi. .
Økonomiske konsekvenser	Hvis der bliver forskelle i landenes implementering af de nye retningslinjer for økonomiske virkemidler, vil erhvervet have store omkostninger ifm. at tilrette deres emballager til de enkelte europæiske markeder. Så med en harmonisering gennem et retskrav gives overordentlige væsentlige besparelser i erhvervet, idet de kan bruge samme emballagedesign i EU.
Anbefaling	EU bør ophøje deres retningslinjer for betaling til producentansvarssystemer til en retsakt mhp. at sikre det største mulige omstillingstryk på den cirkulære økonomi.
Særlige hensyn	
Igangværende dansk indsats	Danmark – såvel som øvrige EU-lande – er i gang med at implementere de nye regler, der skal virke i 2025.
Yderligere oplysninger	
Ministerium	Miljø- og Fødevareministeriet

TIV 12. Geoblocking revision

TIV 12. Geoblocking revision	
Titel	Evaluering af geoblockingforordningen
Opsummering af forslag	Geoblockingforordningen skal evalueres inden udgangen af 2020. Det vil være relevant for den danske regering at foretage tidlige interessevaretagelse ift. evalueringen og en mulig revision af forordningen.
Problem	<p>En leveringspligt vil være ekstremt byrdefuld for særligt SMV'ere og den vil flytte e-handlen til EU-landene med den laveste moms til skade for beskæftigelse og statskasse i lande som Danmark med høj moms.</p> <p>Det kræver mange ressourcer at sælge succesfuldt online til forbrugere i andre EU-lande, både i.f.t. økonomi, logistik, jura, sprog, markedsføring m.v. Geoblockingforordningen har indført en salgspligt for passivt salg, men ikke en leveringspligt. Netbutikken forpligtes kun til at levere i de lande, de i forvejen sælger til, og den skal alene overholde forbrugerbeskyttelsesregler i hjemlandet ligesom der kun skal betales momssatsen fra hjemlandet.</p> <p>En leveringspligt vil forpligte alle netbutikker til at have logistiske løsninger klar til alle 28 EU-lande, selvom de ikke gør forretning i dem. Det vil derudover forpligte dem til at overholde forbrugerreglerne i forbrugernes hjemland, hvilket er byrdefuldt, da de ikke er harmoniserede. Sidst men ikke mindst vil de gøre det gøre det muligt at omgå princippet om at momsen skal betales i forbrugerens hjemland, da geoblockingforordningen tillader virksomheder at sælge til momssatsen i eget hjemland.</p> <p>Der blev aldrig gennemført en konsekvensvurdering for virksomhederne af geoblockingforordningen. Det er vigtigt at denne gennemføres i forbindelse med evalueringen.</p>
Berørt EU-regulering	Geoblockingforordningen. Subsidiært momsdirektivet og reglerne for fjernsalg.
Berørt dansk lovgivning	
Berørte virksomheder	Alle virksomheder som sælger varer eller ydelser online til forbrugere.
Begrundelse	En leveringspligt vil få store negative konsekvenser for dansk detailhandel og den danske statskasse.
Forventede konsekvenser for erhvervslivet	En leveringspligt med momssatser fra virksomhedens hjemland vil undergrave danske netbutikker og flytte e-handlen til EU-lande med lavere moms. Hvis de byrdefulde elementer ikke ændres, vil det bidrage til centraliseringen og gøre det sværere for SMV'ere.
Økonomiske konsekvenser	Det afhænger af endeligt indhold af evt. nyt forslag.
Anbefaling	Den danske regering skal arbejde for:

	<ul style="list-style-type: none"> • at evalueringen ikke fører til en leveringspligt • at mindske byrder • at minimere incitamentet til momsarbitrage • at der i forbindelse med evalueringen gennemføres en vurdering af konsekvenserne for virksomhederne, særligt SMV'ere.
Særlige hensyn	Hensynet til statskassen og danske arbejdspladser.
Igangværende dansk indsats	
Yderligere oplysninger	
Ministerium	Erhvervsministeriet

TIV 14. Den danske regering bør engagere sig ift. at adressere udfordringer med unfair konkurrence fra tredjelande

Opsummering af forslag	<p>Det anbefales, at den danske regering engagerer sig ift. at få adresseret udfordringerne med tredjelandes unfair konkurrence med europæiske (og danske) virksomheder. Regeringen bør sikre, at risikoen for negative handelspolitiske konsekvenser ikke overstiger de potentielle fordele ved en evt. udvidelse af adgangen til at bruge statsstøtte som industripolitisk instrument. Ved brug af statsstøtte bør de almindelige balanceprincipper opfyldes.</p>
Problem	<p>I europæisk politik er der det seneste års tid opstået et nyt tysk-fransk samarbejde med særligt fokus på fremtidens europæiske industripolitik.</p> <p>Frankrigs præsident Emmanuel Macron og Tysklands Kansler Angela Merkel fremlagde i januar 2019 en fælles traktat for tysk-fransk samarbejde. Efterfølgende har Tysklands økonomiminister Peter Altmeier i februar 2019 fremlagt en 2030 strategi for en tysk og europæisk industripolitik.</p> <p>Meldingerne kan ses som en reaktion på, at europæiske industrivirksomheder oplever et stigende pres fra særligt kinesiske, men også koreanske og amerikanske, statsstøttede virksomheder.</p> <p>Fælles for udmeldingerne fra Frankrig og Tyskland er, at de tegner en ny linje for europæisk industripolitik som et svar på den stigende globale konkurrence særligt fra store (statsstøttede) tredjelandsvirksomheder.</p> <p>Konkret lægges der fra fransk-tysk side op til en langt højere grad af statsstøtte og stateje af virksomheder, der har særlig betydning for samfundet, eller som er en essentiel del af en værdikæde, der er vigtig for EU.</p> <p>Danmarks økonomi er baseret på åbne handelsforhold, hvilket den tysk-franske linje potentielt kan udfordre. Dertil kommer det forhold, at der er større økonomisk mulighed i større lande for at give statsstøtte.</p> <p>Den nye Kommission fremlagde 10. marts 2020 deres meddelelse " a New Industrial Strategy for Europe" som overordnet set er i tråd med de tysk/franske ønsker.</p>

<p>Berørt EU-regulering</p>	<p>Kommissionen har offentliggjort en Industripolitisk Strategi 10. marts 2020. Det er uklart præcist hvilken Europæiske regulering, dette vil omfatte.</p> <p>Hertil kommer, at kommissionens flagskibsprojekt, European Green Deal, sætter meget ambitiøse mål for EU's klima, energi og bæredygtighedspolitik. For at nå de ambitiøse mål åbnes der op for yderligere statsstøtte til projekter, der kan bidrage til den grønne omstilling. Kommissionen har bebudet, at der i 2021 vil blive fremsat ændringer til statsstøttereglerne, hvor disse kan stå i vejen for ambitionerne i European Green Deal.</p> <p>(i) Communication on The European Green Deal : https://eur-lex.europa.eu/resource.html?uri=cellar:b828d165-1c22-11ea-8c1f-01aa75ed71a1.0002.02/DOC_1&format=PDF</p> <p>(ii) Sustainable Europe Investment Plan : https://ec.europa.eu/commission/presscorner/detail/en/fs_20_50</p>
<p>Berørt dansk lovgivning</p>	<p>Det er uklart hvilken dansk lovgivning, der vil blive berørt, men Konkurrencelovens artikel 11a er en mulighed.</p> <p>Se i øvrigt Erhvervsministeriets beskrivelse af lovkomplekset her: https://em.dk/ministeriet/arbejdsomraader/erhvervsregulering-og-internationale-forhold/statsstoette/</p>
<p>Berørte virksomheder</p>	<p>Statsstøtte er relevant for alle danske virksomheder – både dem, der modtager støtte, og dem, der ikke gør. Hertil kommer den generelle effekt på økonomien som sådan.</p> <p>Helt konkret lancerede Kommissionen I 2017 the European Battery Alliance indenfor rammerne af Important Projects of Common European Interest (IPCEI).</p> <p>IPCEIs er projekter, der understøtter EU's langsigtede strategier og derfor specifikt er undtaget EU's statsstøtteregler.</p> <p>Batterialliancen samler Kommissionen, interesserede medlemslande, den Europæiske Investerings Bank og aktører fra erhvervslivet og andre innovative aktører i ambitiøse projekter, der skal gøre Europa førende og uafhængig i hele batteriværdikæden. Dette vil efter Kommissionens skøn kræve årlige investeringer på omkring 250 milliarder euro frem mod 2025. Batterialliancen samler på nuværende tidspunkt over 250 aktører fra europæisk erhvervsliv og offentlige institutioner, men kun to danske virksomheder (Danfoss og FLSmidth).</p>

	<p>Der er derfor i høj grad behov for at danske virksomheder bliver dybere engageret i denne type projekter</p> <p>European Battery Alliance: (i) https://ec.europa.eu/growth/industry/policy/european-battery-alliance_en (ii) https://www.eba250.com/about-eba250/network/</p>
<p>Begrundelse</p>	<p>Statsstøttede virksomheder fra tredjelande, der opererer på unfair vilkår i EU, er et reelt problem.</p> <p>Løsningen er dog ikke at statsstøtte sig ud af problemet og hermed forsøge at vælge morgendagens vindervirksomheder, selvom det selvfølgelig er fuldt legitimt at forfølge samfundskritiske og veldefinerede mål.</p> <p>Som udgangspunkt bør man fortsat sætte sin lid til de gældende balanceprincipper, der netop tillader statsstøtte, når der er markedsfejl, som forhindrer indfrielse af et højere samfundsgavnligt formål (eksempelvis grøn omstilling eller sundhedsformål). Der er fare for at både europæisk og global overbudspolitik på statsstøtte kan forvride konkurrencen til ulempe for dygtige danske virksomheder og deres ansatte.</p> <p>I det omfang det er nødvendigt at adressere statsstøtte fra virksomheder i tredjelande, bør dette som udgangspunkt ske gennem de handelsdefensive instrumenter (altså at pålægge toldtariffer, hvor det er nødvendigt), gennem FDI-screeninger (forhindre opkøb af europæiske virksomheder for statsmidler) og via de nye tanker fremsat i Kommissionens "whitepaper on foreign subsidies" (begrænsninger på hvad statsstøtte fra tredjelande kan bruges til indenfor EU – både i forhold til opkøb af virksomheder, offentlige udbud og generelle markedsforvridende adfærd).</p> <p>Al statsstøtte bør være veldefineret i forhold til konkrete samfundsmæssige mål og her bør Kommissionens balancetest benyttes (se nedenfor). I den forbindelse bør Danmark og dansk erhvervsliv være opmærksomme på, at der kan og skal investeres fra offentlig side i "grønne" (infrastruktur)projekter, med fokus på at disse bidrager til europæiske mål og giver reel grøn merværdi.</p> <p>Et konkurrencedygtigt erhvervsliv er for øvrigt helt afhængigt af gode rammevilkår, et velfungerende indre marked og en effektivt brug af</p>

	<p>de handelsdefensive instrumenter – – foruden en eventuel brug af statsstøtte. Statsstøtte skal, når det bruges, benyttes målrettet og til specifikke, veldefinerede formål. Der bør desuden sættes massivt på investeringer i forskning og uddannelse og manglende infrastruktur i EU.</p> <p>Det er afgørende, at Danmark påvirker denne proces så tidligt som muligt for at trække udviklingen af den kommende industripolitik i en gunstig retning.</p>
Forventede konsekvenser for erhvervslivet	<p>Der er risiko for, at den nye industripolitik med øget statsstøtte som instrument vil medføre en overbudspolitik, både internt i Europa og overfor Europas handelspartnere – til overordnet skade for europæisk (og dansk) erhvervsliv.</p> <p>Statsstøtte som er veldefineret og adresserer konkrete samfundsmæssige mål med mindst mulig konkurrenceforvridning vil som udgangspunkt ikke være til skade for danske virksomheder.</p>
Økonomiske konsekvenser	Se ovenfor
Anbefaling	<p>Det anbefales, at den danske regering engagerer sig ift. at få adresseret udfordringerne med tredjelandes unfair konkurrence med europæiske (og danske) virksomheder. Regeringen bør dog sikre, at risikoen for negative handelspolitiske konsekvenser ikke overstiger potentielle fordele ved en evt. udvidelse af adgangen til at bruge statsstøtte som industripolitisk instrument. Ved brug af statsstøtte bør de almindelige balanceprincipper opfyldes.</p> <p>Kommissionens balancetest:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Is the aid measure aimed at a well-defined objective of common interest? 2. Is the aid well designed to deliver the objective of common interest i.e. does the proposed aid address the market failure or other objectives? <ol style="list-style-type: none"> i. Is the aid an appropriate policy instrument to address the policy objective concerned? ii. Is there an incentive effect, i.e. does the aid change the behaviour of the aid recipient? iii. Is the aid measure proportionate to the problem tackled, i.e. could the same change in behaviour not be obtained with less aid?

	<p>3. Are the distortions of competition and effect on trade limited, so that the overall balance is positive?</p> <p>Reference: https://ec.europa.eu/competition/state_aid/reform/economic_assessment_en.pdf</p>
Særlige hensyn	<p>Danmark styrkepositioner indenfor grønne og bæredygtige industrier. Hertil kommer bio-/medico-industrien.</p> <p>Der bør derfor arbejdes for at sikre, at nye muligheder for statsstøtte eksempelvis begrænses til reelt grønne og bæredygtige projekter samt sundhedsprojekter, som den private sektor ikke selv kan klare egenhændigt. Dette kan både begrundes politisk, være positivt for dansk erhvervsliv og i øvrigt opfylde den nuværende balancetest</p>
Igangværende dansk indsats	<p>Regeringens igangværende arbejde med at forberede et lovforslag om en screeningsordning for udenlandske investeringer.</p>
Yderligere oplysninger	<p>Den overordnede strategi for den kommende Europæiske Industripolitik kom 10. marts 2020. Denne vil dog forventeligt kun udgøre en ramme for det kommende arbejde, og det er derfor fortsat relevant at lave tidlige interessevaretagelse.</p>
Ministerium	<p>Erhvervsministeriet</p>

TIV 15. Revidering af fusionslovgivningen for at tillade større fusioner

Opsummering af forslag	<p>Det foreslås at den danske regering anlægger en kritisk linje overfor de europæiske ønsker om at revidere fusionslovgivningen for at tillade større fusioner, end det er muligt under de gældende regler. Der skal bibeholdes en fleksibilitet til at diskutere markedsdefinitioner, men der bør ikke gennemføres generelle undtagelser, ændringer i beslutningsprocedurer eller andre tiltag der grundlæggende undergraver den eksisterende konkurrencelovgivning på området.</p> <p>Det anerkendes fuldt ud at der konkret er udfordringer med tredjelandes ageren i Europa, men dette bør adresseres ad anden vej – primært via TDI, FDI-screening og Kommissionens nye "White paper on Foreign subsidies". Andre løsninger kan også diskuteres, men meget store fusioner er ikke i Danmarks interesse.</p>
Problem	<p>I europæisk politik er der opstået et nyt tysk-fransk samarbejde med fokus på fremtidens europæiske industripolitik.</p> <p>Frankrigs præsident Emmanuel Macron og Tysklands Kansler Angela Merkel fremlagde i januar 2019 en fælles traktat for tysk-fransk samarbejde. Efterfølgende har Tysklands økonomiminister Peter Altmeier i februar 2019 fremlagt en 2030 strategi for en tysk og europæisk industripolitik.</p> <p>Meldingerne kommer da europæisk industri i stigende grad er under pres fra tredjelandes virksomheder.</p> <p>Fælles for udmeldingerne fra Frankrig og Tyskland er, at de tegner en ny linje for europæisk industripolitik som et svar på stigende global konkurrence. Med Storbritanniens udtræden af EU vil den tysk-franske linje i højere grad stå uimodsagt. Det øger risikoen for en lempelse af EU's konkurrencepolitik, herunder fusionskontrollen, som middel til at skabe såkaldte 'European Champions'.</p> <p>Ideen med European Champions er, at skabe store virksomheder, som kan konkurrere globalt, særligt med kinesiske virksomheder. Derfor bør EU's konkurrenceregler, efter tysk-fransk blik, lempes, hvilket er et radikalt brud med den hidtidige europæiske konkurrencepolitik.</p> <p>I 2019 blokerede konkurrencekommissær Margrethe Vestager for en fusion mellem tyske Siemens og franske Alstom. Fusionen blev blokeret med begrundelsen, at en fusion ville skabe en u hensigtsmæssig koncentration på det europæiske togmarked, skade forbrugerne samt betyde at underleverandører reelt kun ville have en kunde at betjene.</p>

	<p>Blokeringen blev skarpt kritiseret af regeringerne i de to lande, der begge eksplicit efterlyste European Champions og argumenterede for, at det globale marked burde lægges til grund for vurderingen af markedsdominans.</p> <p>Dette har støtte i Europa-Parlamentet blandt dele af midtergruppen Renew, (hvor Venstre og de Radikale sidder), samt i den store konservative EPP-gruppe, der domineres af de tyske konservative samt S&D.</p> <p>Mange af de mindre medlemslande en mere kritisk linje til det tysk-franske forslag.</p> <p>I juli 2019 sendte Tyskland, Frankrig og Polen et fælles brev til Rådet, hvor de igen understregede behovet for at reformere konkurrencepolitikken i EU.</p> <p>I december 2019 udtalte Margrethe Vestager, at der er behov for at kigge nærmere på EU's statsstøtte og konkurrenceregler. Hun sagde dog samtidigt, at konkurrence begynder på hjemmemarkedet - "Competition begins at home".</p> <p>Ifølge Vestager bør en gennemgang bl.a. undersøge, hvordan eksisterende regler kan skade den grønne omstilling, hæmme fremkomsten af en ny digital sektor, der i sin natur kan operere globalt uden at være tilstede lokalt som traditionelle virksomheder, såvel som hvordan markedsdominans skal defineres.</p>
Berørt EU-regulering	<p>EU's konkurrencepolitik vil grundlæggende blive omstruktureret.</p> <p>Hvordan, det skal foregå, er ikke klart i skrivende stund.</p>
Berørt dansk lovgivning	<p>Fusionsreglerne i Konkurrenceloven. Reglerne om fusionskontrol fremgår af konkurrencelovens kapitel 4 og af bekendtgørelse om anmeldelse af fusioner samt bekendtgørelse om beregning af omsætning i konkurrenceloven.</p>
Berørte virksomheder	<p>Alle danske virksomheder – direkte eller indirekte.</p> <p>En ændring i konkurrencereglerne, der øger markedsconcentrationen på det europæiske marked, er u hensigtsmæssigt for både underleverandører, forbrugerne og økonomien som sådan, idet konkurrence er en afgørende faktor for udviklingen i produktivitet.</p>
Begrundelse	<p>Hvor der i Tyskland og Frankrig er et større incitament til at støtte egen hjemmeindustri ved at lade disse få en uforholdsmæssig stor størrelse, er dette ikke tilfældet for dansk industri eller erhvervsliv. Den danske</p>

	<p>økonomi er åben og afhængig af vores handelspartnere og gearet mod eksport.</p> <p>Det er derfor vigtigt, at den konsensus der er ved at tegne sig mellem Tyskland og Frankrig - med lande som Polen som støtter - får et mod-narrativ.</p> <p>Det er ikke i dansk eller europæisk interesse at skabe en konkurrencemodell der i sidste ende dæmper innovation og produktivitetsvækst, og leder til højere priser for forbrugerne.</p> <p>Det anerkendes fuldt ud at der er konkrete udfordringer med tredjelands ageren i Europa, men dette bør adresseres ad anden vej – primært via TDI, FDI-screening og Kommissionens nye "White paper on Foreign subsidies. Andre løsninger kan også diskuteres, men meget store fusioner er ikke i Danmarks interesse.</p> <p>Der skal bibeholdes en fleksibilitet til at diskutere markedsdefinitioner, men der bør ikke gennemføres generelle undtagelser, ændringer i beslutningsprocedurer eller andre tiltag der grundlæggende undergraver den eksisterende konkurrencelovgivning på området.</p>
<p>Forventede konsekvenser for erhvervslivet</p>	<p>Med en øget markedsconcentration forventes det, at danske virksomheder særligt underleverandører står i en mindre gunstig situation vis-a-vis de store aftagere.</p> <p>Hertil kommer den generelle negative økonomiske effekt som følge af mindre velfungerende konkurrence; højere priser og/eller lavere kvalitet, mindre innovation og dermed ringere produktivitetsudvikling.</p>
<p>Økonomiske konsekvenser</p>	<p>Det vil være negative effekter for både erhvervslivet og forbrugerne – i form af mindre økonomisk effektivitet og mindre innovation.</p> <p>De virksomheder, som opnår større markedskraft kan potentielt tjene overnormal profit, men den eventuelle øgede gevinst opvejer ikke de negative effekter på forbrugerne (og eventuelt underleverandører). Hertil kommer, at manglende incitament til innovation hæmmer produktivitetsudviklingen med lavere vækst til følge.</p>
<p>Anbefaling</p>	<p>Det er afgørende, at der er en sund konkurrence på det europæiske marked, hvis europæiske virksomheder skal fortsætte med at være konkurrencedygtige på globalt plan. "Competition begins at home" som Kommissær Vestager har udtrykt det.</p> <p>Det anbefales derfor, at den danske regering anlægger en kritisk linje overfor de europæiske ønsker om at revidere fusionslovgivningen for at tillade større fusioner, end det er muligt under de gældende regler. Danmark bør derimod opfordre til en effektiv brug af TDI, FDI-screening og Kommissionens nye "White paper on Foreign subsidies.</p>

	Der skal bibeholdes en fleksibilitet til at diskutere markedsdefinitioner, men der bør ikke gennemføres generelle undtagelser, ændringer i beslutningsprocedurer eller andre tiltag, der grundlæggende undergraver den eksisterende konkurrencelovgivning på området.
Særlige hensyn	Der bør tages en nuanceret tilgang til diskussionen omkring markedsdefinitioner. Der kan være særlige tilfælde, hvor disse kan bredes ud fra nationale til europæiske, men globale markedsdefinitioner er som udgangspunkt et skridt for langt. Enhver afgørelse skal naturligvis fortsat bero på en individuel vurdering.
Igangværende dansk indsats	Det er forslagsstillernes forståelse at skiftende danske regeringer har stået vagt om de eksisterende fusionsregler og ikke har set perspektiver i at udbrede markedsdefinitionerne til det globale plan eller på anden vis at undergrave de eksisterende regler. I februar 2019 sendte 17 medlemslande, herunder Danmark, et brev til formanden for det Europæiske Råd, hvori de understregede behovet for en mere handelsliberal linje end den tysk-franske.
Yderligere oplysninger	Nej.
Ministerium	Erhvervsministeriet